

**KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLAI KAR**

**TANÍTÓ
ALAPKÉPZÉSI (BACHELOR) SZAK
KÉPZÉSI PROGRAMJA**

**NAGYKÖRÖS
2013**

TK6101			FILOZÓFIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az európai filozófia fejlődésmenetének áttekintése, a gondolkodás korszakainak behatárolása, az egyes korszakok legfontosabb fogalmainak elsajátítása.

A különböző korok világképének megismerése, a megszerzett tudásanyag segítségével ezek összehasonlítása.

Az egyes filozófiai áramlatok megismerésének segítségével a hallgatók absztrakt gondolkodásának fejlesztése, a filozófiai szakkifejezések pontos használata.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az európai filozófia bölcsője, a milétoszi és dél-itáliai iskolák, a preszókratikusok gondolkodása, az európai gondolkodás alapfogalmainak megalkotása: hülozoisták, eleaták. A relativisztikus etika megjelenése, a szofisták, Protagorász és a homo mensura tétel. Az intellektualisztikus etika, Szókratész bábáskodása és a daimonion. Az athéni klasszikus filozófia, Platón objektív idealizmusa, az ideák és az érzéki tapasztalati világ, a platóni társadalom-elmélet és hatása. Az európai gondolkodás első rendszeralkotó filozófusa, Arisztotelész, a logika atyja, az európai gondolkodás legfontosabb arisztotelészi fogalmai, a mezon-elmélet, a katharszisz-elmélet politikai fogalmai. A hellenizmus filozófiájának iskolái, cinizmus, sztoicizmus, epikureizmus, szkepticismus, mindezek hatása a késő antik filozófiára és a korai kereszténységre.

Az utolsó antik és első középkori filozófus, Boëthius, az univerzália-vita, az Arisztotelész-reneszánsz: Albertus Magnus és Aquinoi Tamás. A késői nominalizmustól a reneszánsz természet- és társadalom-filozófiáig. A reneszánsz filozófia betetőzője, Francis Bacon empirikus filozófiája. A francia racionalizmus, René Descartes és a karteziánizmus. A brit empiristák, Hume-tól Kantig. A filozófusok százada – a francia felvilágosodás Voltaire és Rousseau, deizmus, társadalomfilozófia, szentimentalizmus. A klasszikus német filozófia, Immanuel Kant kriticismusa, epikája és esztétikája. Fichte, Schelling, Hegel, a német idealizmus, dialektika és történelemszemlélet. Életfilozófiák és irracionalizmus, Schopenhauer és Nietzsche. Kierkegaard, az egzisztencializmus atyja, a 20. századi egzisztencialisták. A 20. századi 'izmusok', új ontológia és metafizika, és a keresztény filozófia újjászületése.

SZAKIRODALOM:

- Bolberitz Pál: *A keresztény bölcsélet alapjai*. Budapest, 2002
- Fila Lajos: *Bölcslelettudomány*. Kairoz, 2005
- *Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény I-II*. Szerk.: Demeter Katalin, Budapest, 1994
- Habermas, Jürgen: *Filozófiai diskurzus a modernségről*. Budapest, 1998
- King, Peter J.: *Száz nagy filozófus*. Budapest, 2005
- Nyíri Tamás: *A filozófiai gondolkodás fejlődése*. Budapest, 1991
- Russel, Bertrand: *A nyugati filozófia története*. Budapest, 1997
- Steiger Kornél: *Bevezetés a filozófiába – Szöveggyűjtemény*. Budapest, 1992
- Störig, Hans Joachim: *A filozófia világtörténete*. Budapest, 2005
- Szabó Tibor: *Életutak és élelvek Dantétól Derridáig*. Budapest, 2005
- Warburton, Nigel: *Bevezetés a filozófiába*. Budapest, 2005

TK6301			TANULÁSMÓDSZERTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató rövid bevezetést kap a felsőoktatás világába és a főiskola sajátos képzésébe, követelményeibe. A kurzus segítséget nyújt abban, hogy a hallgató ismerje meg saját képességeit, motiváltságát, korábban elsajátított tanulási stílusát, és lehetőséget teremt a hatékony tanulási módszerek elsajátítására, a lazítás és stresszoldás eljárásaival kiegészítve.

A félév során támpontot kap az önálló tanulási tervek elkészítéséhez, a hatékony tanuláshoz és a számonkéréseken való sikeres helytálláshoz.

A kurzus az önálló gondolkodásmódot kívánja előmozdítani, szem előtt tartva, hogy ez a szakmai tudással szerves egységbe kerüljön.

A tanegységgel olyan eszközt is kívánunk a pedagógus- és hittanoktató jelölt hallgatók kezébe adni, amivel maguk is hatékonyabb tanárrá válhatnak, és segíthetik a rájuk bízottakat a tanulásban.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. A felsőoktatás főbb jellemzői, helyi sajátosságok. Tájékozódás a KRE, ill. a TFK terepén (szervezet, intézmény, honlap, szabályzatok, ügyintézés). Hogyan startoljunk jól?
2. A tanulás típusai. A tanulási stílus. A hatékony tanulás. A tanulás külső-belső feltételei. Motiváltság. Tanulásszervezés, időbeosztás.
3. Stresszoldó eljárások. Koncentráció és lazítás.
4. Tanulási stratégiák, technikák formák. Hatékony csoportos tanulás.
5. Hatékony szövegfeldolgozás. Szövegértés, lényegkiemelés, jegyzetelés. Vázlatírás, gondolattérkép. Hogyan tanuljunk tankönyvből?
6. Óratípusok, követelmények. Előadások és szemináriumi órák hasznosítása. Gyakorlati órák hasznosítása. Mire figyeljünk?
7. Út a vizsgához. A sikeres vizsga feltételei. Hogyan készüljünk jól zárthelyi dolgozatokra?
8. Út a dolgozatíráshoz és a szakdolgozathoz: legfontosabb lépései; a tudományosság kritériumai. Dolgozatok, írásbeli munkák formai követelményei.
9. Kiselőadások, bemutatók készítésének fontosabb szempontjai, eszközei.
10. Idegen nyelvek tanulása; a sikeres nyelvtanulás alapszabályai.
11. Tanulási segédeszközök, könyvtár, internet, speciális segítség igénybevétele.

SZAKIRODALOM:

- Deese, James – Deese, Ellin K.: *Hogyan tanuljunk?* Panem – McGraw-Hill, Budapest, 1992.
- Oroszlány Péter (szerk.): *Tanulásmódszertan*. AKG Kiadó, Budapest, 1991., ill. későbbi kiadások
- Ulrich Tobias, Cynthia: *Így tanulnak ők. Fedezze fel gyermeke erősségeit és építsen azokra*. ACSI, Bp., 2000.

TK0701			EGYHÁZISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Egyedi intézményi specialitásként a Károli Gáspár Református Egyetem nem hitéleti képzésben részt vevő hallgatói egyházismeret kurzust hallgatnak, amely tanegység az európai és európai alapú, bibliai és keresztyén gyökerű, eredetű civilizáció, gondolkodás, művelődés és életforma, azaz saját életünk kereteinek jobb megértéséhez is hasznos információkkal szolgál, valamint segít az egyház-egyházak világában, életében és szertartásai között tájékozódni.

Az előadások végighallgatása mellett a hallgatók egy-egy előre kijelölt témát dolgoznak fel vagy interjút készítenek egy egyházi személlyel, egy egyházi intézményvezetővel vagy bemutatnak egy egyházi intézményt.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Főbb témakörök:

- Az egyház fogalmának teológiai, egyházzogi, közjogi értelmezése és ezek feszültségei (ellentmondások és összefüggések); egyházi és világi (állami törvények); elismert egyházak, egyházi közösségek, egyházi intézmények speciális kérdései
- Az egyház önmeghatározásának elemei; egyház és felekezetek viszonya
- A keresztyén egyház(ak) történetének vázlatos áttekintése
- A Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház területi felosztása és szervezeti felépítése (előzmények és összefüggések)
- A Magyarországi Református Egyház jelképei, területi felosztása; magyar református egyháztestek a Kárpát-medencében és a világon; a Magyar Református Egyház megalakulása, szervezete és működése
- A Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítése; egyházközség; lelkipásztor, presbitérium, testületek
- Sákramentumok, szentségek (katolikus/ortodox és protestáns megközelítés); az egyházi szertartások összehasonlító bemutatása (keresztség összefüggései és eltérései; bérmálás és konfirmáció; a házasságkötés eltérő felfogása és gyakorlata)
- Istentiszteleti formák bemutatása (mise, istentisztelet)
- Az egyházi év és ünnepei (római katolikus és protestáns: evangélikus és református gyakorlat egyezőségei és különbségei)

SZAKIRODALOM:

- <http://reformatus.hu/egyseg/>
- <http://www.majus22.org/>
- <http://www.reformatus.hu/>
- <http://www.evangelikus.hu/>
- <http://uj.katolikus.hu/>
- A Magyarországi Református Egyház törvényei és hitvallásai (Heidelbergi Káté, II. Helvét Hitvallás), istentiszteleti rendtartása: <http://reformatus.hu/egyhaziunk/>)
- *A Katolikus Egyház Katekizmusa.* Budapest, 2002. (<http://www.katolikus.hu/kek/>; <http://www.ppek.hu/k85.htm>)
- *A Katolikus Egyház Katekizmusának Komentáriuma.* Budapest, 2006. (http://www.vatican.va/archive/compendium_ccc/documents/archive_2005_compendium-ccc_hu.html)
- Török Péter: *Magyarországi vallási kalauz 2004.* Budapest, 2004.

TK0501			BIBLIAISMERET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Egyedi intézményi specialitásként a tanító, óvodapedagógus szakos hallgatók az Egyháztanítást mellett általános tájékozódást kapnak a Biblia keletkezéséről és főbb mondanivalóiról, ami a zsidó-keresztény eredetű európai civilizáció, gondolkodás és művelődés vitathatatlan alapja. A tanegység első fele az Ószövetség keletkezését, világát, tartalmát és üzenetét foglalja össze Izrael történetének összefüggései között.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Főbb témák:

- 1) Általános bevezetés a Bibliába, a Szentírás felosztása; az ószövetségi kánon kialakulása; az Ószövetség felosztása, szerzői és nyelve
- 2) Az őstörténet(ek); Mózes könyvei; a pátriarka kor, egyiptomi szolgátság, pusztai vándorlás; Tízparancsolat
- 3) A történeti könyvek; honfoglalás, bírák, királyok kora; kettős királyság; korai prófétizmus
- 4) Prófétai könyvek
- 5) Babiloni fogság
- 6) A hazatérés kora, Ezsdrás és Nehémiás működése; fogság utáni prófétizmus
- 7) Az öt tekeres könyvei
- 8) Bölcsességirodalom, Zsoltárok
- 9) Krónikák
- 10) Dániel
- 11) Kitekintés: apokrifok (deuterokanonikus könyvek), Qumrán, az intertestamentális kor, vallási irányzatok

KÖTELEZŐ IRODALOM:

- Burján Tamás–Pecsuk Ottó (szerk.): *Bibliai iránytű*. Budapest, 2010.
- Pecsuk Ottó (szerk.): *Bibliaismereti kézikönyv*. Budapest, 2008.
- Rózsa Huba: *Mi a Biblia?* Budapest, 2010.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Herczeg Pál: *Érted is, amit olvasol?* Budapest, 2000. (több kiadás)
- Karasszon István: *Ószövetségi ismeretek vallástanár szakos hallgatók számára*. Komárom, 2006.
- Nagy István: *Az Ószövetség könyveinek ismertetése*. Nagykovács, 2011.
- Rózsa Huba: *Az Ószövetség keletkezése. Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe*. Budapest, 1986.
- Rózsa Huba: *Kezdetkor teremtette Isten. A bibliai őstörténet magyarázata (Ter 1-11.)*. Budapest, 1997.
- Rózsa Huba: *Őstörténet. A világ keletkezése és az emberiség eredete a Biblia szerint*. Budapest, 2008.
- Soggin, Alberto J.: *Bevezetés az Ószövetségbe. A kezdetektől az alexandriai kánon lezárásáig*. Budapest, 1999.

TK0502			BIBLIAISMERET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyedi intézményi specialitásként a tanító, óvodapedagógus és szociális munka szakos hallgatók az Egyházismeret mellett általános tájékozódást kapnak a Biblia keletkezéséről és főbb mondanivalóiról, ami a zsidó-keresztyén eredetű európai civilizáció, gondolkodás és művelődés vitathatatlan alapja. A tanegység második fele az Újszövetség keletkezését, világát, tartalmát és üzenetét foglalja össze.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Főbb témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Az Újszövetség keletkezése, kánontörténete, felosztása, szövege és nyelve ○ Az evangéliumok ismertetése (szinoptikusok és János) ○ Az Apostolok cselekedetei ○ Pál élete és működése; a páli levelek ○ Zsidókhöz írt levél; katolikus levelek ○ János levelei ○ Jelenések könyve ○ Kitekintés: az ős- és ógyház élete és irodalma; bibliafordítások 					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Burján Tamás–Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliai iránytű</i>. Budapest, 2010. ▪ Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliaismereti kézikönyv</i>. Budapest, 2008. ▪ Rózsa Huba: <i>Mi a Biblia?</i> Budapest, 2010. 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balla Péter: <i>Az újszövetségi iratok története. (Bevezetéstani alternatívák.)</i> Budapest, 2008. ▪ Budai Gergely–Herczeg Pál: <i>Az Újszövetség története</i>. Ref. Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Bp., 1985. ▪ Herczeg Pál: <i>Érted is, amit olvasol?</i> Budapest, 2000. (több kiadás) ▪ Nagy István: <i>Az Újszövetség könyveinek ismertetése</i>. Nagykőrös, 1995. ▪ Schweizer, Eduard: <i>Teológiai bevezetés az Újszövetségbe</i>. Budapest, 2004. 					

TK0503			FEJEZETEK MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETÉBŐL		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Magyarország történetének átfogó ismertetése. A XX. századi események értelmezése</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Magyarország történetének rövid áttekintése, különös tekintettel a történelmi sorsfordítókra. A történelmi események láncolatszerű, ok-okozati bemutatása. Egyes kiemelkedő személyiségek értékelése, olykor átértékelése, tetteik árnyalása. Módszertanilag előtérbe helyezve a korszak érdekességeit. Felhívni a figyelmet a topográfia használatának fontosságára.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bertényi Iván – Gyapay Gábor : Magyarország rövid története, Maecenas Kiadó 1993. • Bertényi – Diószegi- Horváth - Kalmár – Szabó: Királyok könyve, Officina Nova 1993 • Glatz Ferenc (szerk): Magyarok Európában I.-IV. • Romsics Ignác : Magyarország története a XX. században, Osiris1999. 					

TK0504			HONISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szülőföldhöz és a népi hagyományokhoz való kapcsolat és érzelmi kötődés fejlesztése. Felkészítés az általános iskolai hon- és népismeret tantárgy tanítására</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A hagyományos paraszti falu közössége és a társadalmi kapcsolatok 2. A paraszti környezet: a ház és a gazdaság 3. A lakóhely gazdasági és társadalmi jellemzői 4. A paraszti munka szokásrendje, ünnepek, ünnepkörök 5. Néprajzi tájegységek, etnikai csoportok 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baksa Brigitta: Élet a házban, Hon- és népismeret V. évf. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 • Baksa Brigitta: Élet a faluban, Hon- és népismeret VI. évf. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 					

TT0101			ERKÖLCSTAN I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja abban áll, hogy a hallgatókat olyan ismeretek és készség elsajátítására vezesse el, amelyek által tisztában legyenek a keresztyén erkölcsi világrend értékeivel, adott érvényes normáival, ismerjék a kor legaktuálisabb etikai kihívásait.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az oktatás során a hallgatók az etika jelentésével, feladatával, a különböző filozófia etikai irányzatokkal és a teológiai etika sajátos tartalmával. Az általános és elvi rész mellett a hallgatók alkalmazott etikával is foglalkoznak, melynek struktúráját a Tízparancsolat adja, ehhez kapcsolódóan azonban tárgyalásra kerülnek többek között korunk médiaetikai, gazdaság- és környezetetikai, bio- és társadalometikai kérdései is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bolyki János: <i>Újszövetségi etika</i>. Budapest, 1998. ▪ Bonhoeffer, Dietrich: <i>Etika</i>. Szentendre, 1999. ▪ Douma: <i>A Tízparancsolat</i>. Budapest. 1994. ▪ Fekete László (szerk.): <i>Kortárs etika</i>. Budapest, 2004. ▪ Gaizler Gy. – Nyéki K.: <i>Bioetika</i>. Budapest, 2003. ▪ Hankiss Elemér: <i>A Tízparancsolat ma</i>. Budapest, 2002. ▪ Hársing László: <i>Bevezetés az etikába</i>, Miskolc, 1999. ▪ Heller Ágnes: <i>Általános etika</i>. Budapest, 1994. ▪ Lochmann, Jan Milic: <i>A szabadság útjelzői</i>. Budapest, 1993. ▪ Szűcs Ferenc: <i>Teológiai etika</i>. Budapest, 1984 ▪ Török István: <i>Etika</i>. Amsterdam, 1988 ▪ Weber, Max: <i>A protestantizmus és a kapitalizmus szelleme</i>. Budapest, 1995. 					

TK1701			INFORMATIKA AZ OKTATÁSBAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az oktatás-nevelés bevezető és kezdő szakaszában az informatika oktatását, valamint a tanítási óra módszertani/oktatástechnikai lefolytatását támogató, továbbá az oktatás adminisztrációját segítő eszközökkel/programokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása. A stúdium során a hallgató – előképzettségének megfelelően – ismereteket és elemi gyakorlatot szerezzen számítástechnikai eszközök használatában. A stúdium feladata megalapozni, hogy további számítástechnikai ismeretek és gyakorlat birtokában kész oktatóprogramokat a felhasználói útmutató alapján használni tudjon a tanítói munkájában és a szabadidős tevékenység irányítása alkalmával.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az elemi számítógép-kezelési ismeretek tanítása, egyszerű algoritmusok, adatok értelmezése, csoportosítása, az internetről történő elemi információszerzés tanítása; az iskolai könyvtár használata, a dokumentumfajták megkülönböztetése a számítógépen. Ismerkedés tantárgy-specifikus oktatóprogramokkal, multimédiás alkalmazásokkal, oktatástechnikai/informatikai eszközökkel, ezek alkalmazásának metodikája, beépítésének lehetőségei a nevelő-oktató munkába. (digitális tábla, projektor, egyéb még használatos vetítők, modellek, szimulációs programok, számon kérő programok stb.) E-learning és használata. Tematika, tervezet, vázlat készítése oktatóprogram használatára. Szabadon választott oktatóprogram vagy számítógépes játék beépítése egy adott gyermekcsoport tevékenységébe.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Kiadott digitális tananyag, vonatkozó web oldalak.</p>					

TK2901			NEVELÉSTÖRTÉNET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	15	3	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A neveléstörténeti stúdium célja, hogy megalapozza a hallgatók történeti szemléletét a pedagógia elméletének és gyakorlatának megismeréséhez. Kialakítja azt a felismerést, hogy a jelenkor pedagógiája történeti fejlődés eredménye.

A neveléstörténeti szemlélet kialakítása érdekében a tantárgy feladata:

- ismertesse meg az egyetemes és a magyar nevelés történetének legjelentősebb tényeit és összefüggéseit, a mai pedagógiai elmélet és gyakorlat közvetlen előzményeit;
- alapozó jellegéből adódóan keltse fel a hallgatók érdeklődését a problémátörténeti vizsgálódások iránt, alakítsa ki és fejlessze a hallgatók érzékenységét és készségét a pedagógiai problémák történeti szempontú megközelítésére, értelmezésére, elemzésére és értékelésére;
- nyújtson tájékoztatást a neveléstörténet alapvető forrásairól, igazítson el a neveléstörténeti szakirodalomban, adjon ösztönzést az öntevékeny problémátörténeti tájékozódásra.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A neveléstörténet tárgya, jellege, forrásai, funkciója.
- Mióta van nevelés? A nevelés eredete, alapformáinak kialakulása. Mióta van iskola? Az intézményes nevelés megjelenése az ókori keleten.
- Az európai nevelés elméletének és gyakorlatának gyökerei.
 - A görög nevelést meghatározó természeti, társadalmi, politikai, eszmei tényezők. Az athéni és a spártai modell jellemzése, különbözőségük okai. Görög filozófusok a nevelés céljáról, tartamáról és módszereiről: Szókratész, Plátón, Arisztotelész.
 - Róma nevelési kultúrájának jellemzése. A görög hatás szerepe. Az állampolgári nevelés eszménye és a szervezeti forrás összefüggése.
- A középkori nevelés kialakulását, elterjedését meghatározó tényezők.
 - A kereszténység emberképe. A klerikus nevelés intézményei, a világnézet formálás tartalma, eszközrendszere. Az egyetemek kialakulása. A magyar nevelés rendi jellege.
 - A humanizmus hatása a nevelés elméletére és gyakorlatára: Erasmus, Montaigne nézetei a gyermekről, a nevelés módszereiről. A városi humanista iskolák megjelenésének jelentősége.
- A polgári nevelés történetének első szakasza (XVI–XVIII. sz.)
 - A reformáció és az ellenreformáció nevelési kultúrájának azonos és eltérő vonásai. Az anyanyelvű kultúra és a népnevelés kérdésének előtérbe kerülése. A kollégiumi típusú iskolák elterjedése hazánkban. A jezsuiták iskolaállítási törekvései.
 - Comenius, a nagy összegző. A Didactica Magna hatása napjainkig. Apáczai Csere János szerepe a magyar pedagógiai elmélet fejlődésében.
 - Az empirikus és szenzualista ismeretelméleti koncepciók hatása. A hasznosság elvének megjelenése a pedagógiai gondolkodásban. Locke: Gondolatok a nevelésről című művének jelentősége.
 - Felvilágosult polgári elvek a nevelésben. Rousseau mint a reformpedagógia alapozója. A hasznossági szempont és a munkára nevelés Pestalozzi és Tessedik munkásságában.
 - A polgári pedagógia tudománnyá válása: Herbart pedagógiájának filozófiai és pszichológiai alapjai. A herbartianusok hatása és az oktató iskola megmerevedése.
- A polgári nevelés történetének második szakasza (XIX–XX. sz.)
 - Az elméleti pedagógia főbb irányzatai: kultúrpedagógia, szociálpedagógia, morálpedagógia, munkaiskola-koncepció.

- Az oktatás szervezeti formáit megújító törekvések: a hagyományos osztályrendszer felbontására irányuló kísérletek (Jéna-plan), a hagyományos tantárgyi rendszer felbontására irányuló törekvések (Dewey pragmatista projektjei, Decroly, Waldorf-iskolák).
- Individualizáló törekvések: Ellen Key, Montessori, Freinet.
- Az elméleti pedagógia főbb irányzatai hazánkban a századfordulón. Személyiségpedagógia: Schneller István. Gyermektanulmányi mozgalom: Nagy László. Nemzetnevelés: Imre Sándor.
- Karácsony Sándor pedagógiai munkássága.
- A magyar alsó fokú oktatás, tanítóképzés és óvóképzés története.
- A népiskola XVI. századi megjelenése. A népiskola-hálózat szétterülése a XVII-XVIII. században. Az 1777. és 1806. évi Ratio Educationis általános nevelési elvei, iskolarendszere, rendelkezései a népiskolákról. A népiskolák szervezete, tananyaga a reformkorban. Az 1868. évi népoktatási törvény. A 6 osztályos elemi népiskola szervezeti és tartalmi alakulása 1945-ig: az 1905-ös és az 1925-ös népiskolai tantervek. A nyolc osztályos általános iskola fejlődése 1945-től napjainkig.
- A tanítóképzés elődje, a norma-iskola létrejötté az I. Ratio Educationis nyomán. Az első önálló hazai tanítóképzők a XIX. században. Az 1868-as népoktatási törvény a tanítóképzésről. Szervezeti és tartalmi változások 1948-ig. A szocialista nevelés alapelvei. Az államosítás. A felsőfokú képzés indulása, fejlődése napjainkig. A közoktatás és a tanítóképzés összefüggése.
- Saját intézményünk története.
- Az óvodai nevelés története hazánkban. Az óvodai intézményrendszer történeti áttekintése. A magyar óvó(nő)képzés 1828-tól napjainkig.

SZAKIRODALOM:

- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla (2003): *Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe*. Osiris Kiadó, Budapest. (www.mek.oszk.hu/01800/01893/html)
- Fehér Erzsébet (1994): *Az oktatás és nevelés története*. Budapest. száma: J 11-1141/1.
- Gáspár László – Kelemen Elemér (1999): *Neveléstörténet problémátörténeti alapon*. OKKER Kiadói Kft., Budapest.
- Györgyiné Koncz Judit (2005): *Pályaismeret, pályaorientáció*. Károli Egyetemi Kiadó, Budapest.
- Kardos József – Kelemen Elemér (1996): *1000 éves a magyar iskola*. Korona Kiadó Kft., Budapest.
- Kéri Katalin (2001): *Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla, (2003, szerk.): *Neveléstörténet szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Pukánszky Béla (2001): *A gyermekkor története*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Vajda Zsuzsa – Pukánszky Béla (2003, szerk.): *A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

TK2902			ÁLTALÁNOS PEDAGÓGIA ÉS DIDAKTIKA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- megismertetni a hallgatókat az általános pedagógia és az oktatástan alapvető – és a jelen gyakorlat szempontjából is releváns – ismeretanyagával;
- impulzusokat adni a hallgatók saját korábbi és jelenlegi oktatási élményeinek felszínre hozásához és elemzéséhez;
- tapasztalatszerzési és "belegondolási" lehetőségek biztosítása a praxis számukra ez idáig ismeretlen területein;
- az elmélet és gyakorlat kapcsolódási pontjainak felmutatásával a hallgatók pedagógiai érzékenységének fokozása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A társadalmi pedagógiai gyakorlat funkciója. A neveléstudomány/ok szakágai, kutatási módszerek, társtudományokkal való kapcsolatok. Szocializáció – nevelés – oktatás. Nem-professzionális és professzionális nevelés, oktatás.
- A hazai iskolarendszer jelenlegi helyzete. Az iskolarendszer funkciói: e funkciók kapcsolása az egyes iskolafajtákhoz, különös tekintettel a kötelező iskoláztatás megalapozó szakaszára. A közoktatás aktuális problémái.
- A nevelés, oktatás intencionális jellege. A célok forrásai: a társadalom (az oktatáspolitikai közvetítésével); a helyi társadalom; az iskola fenntartó; az iskola koncepciója; egyes pedagógusok, csoportok; tanuló/k. A célok megjelenése a különböző dokumentumokban (alkotmány, Gyermeki Jogok Chartája, közoktatási törvény, nemzeti alaptanterv, kerettanterv, pedagógiai program, helyi tanterv, a tanító napi gyakorlatához kapcsolódó tervek). A célok irányultsága: kognitív, affektív, pszichomotoros; tartalom- és eszköztudás; ismeret, jártasság, készség, képesség, kulcskompetenciák, attitűd. Értékek az oktatásban. A célok megfogalmazásának és elrendezésének lehetséges módjai. Egységes, szelektív és differenciált célok az oktatásban.
- A tudás létezési módjai. Ismeret és operatív jellegű tudás. Képességek rendszere.
- Az életkori osztály mint az iskola hagyományos szociális alapegysége. Az osztályokba sorolás lehetséges kiindulópontjai. Koedukáció. Integráció. Az osztálybontás okai, formái, lehetőségei. Az osztálylétszám. Ugrás és bukás, a fejlesztési szakaszokban való gondolkodás és ennek törvényi háttere. Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra.
- A tanítási óra mint az oktatás leggyakoribb időegysége, hagyományos szervezeti formája. A tanítási órához kapcsolódó problémák és megoldások: időtartam és fáradékonyság; rituálék, sablonok; az oktatási tartalom széttagolása, mozaikszerűsége; közös és egyéni órarendek. Sajátos időkezelés az epochális és a projekt oktatásban.
- Tanulás az osztálytermen, a szaktantermen vagy az iskolán kívül (könyvtár, múzeum, kirándulás, erdei iskola). Tanulás a tanítási órák között: otthoni tanulás; napközi otthon, iskolaotthon, klub, fejlesztő csoport.
- Az oktatás szervezési módjainak sajátosságai, alkalmazásuk lehetőségei, hatékonyságuk feltételei. A szervezési módok mint az egységesség, mint a szelekció, mint a differenciált fejlesztés eszközei. A tradicionális tanítási stratégia kritikai elemzése.
- Az oktatás módszerei mint a tanár és tanuló eljárásai. A módszerek kiválasztását meghatározó tényezők. A közlés. A megbeszélés. A bemutatás. A tanulók tevékenysége. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének módszerei.
- Az oktatás eszközei. Az eszközök négy "nemzedéke". Az informatika által felkínált lehetőségek.
- A tanterv funkciója, változatai. A tananyag kiválasztásának, valamint vertikális és horizontális elrendezésének módjai. A tartalmi szabályozás tantervi szintjei. A helyi tanterv készítése. A pályakezdő tanító a helyi tanterv

készítésének folyamatában.

- Az oktatási folyamat értelmezése. Az oktatási folyamat során megvalósuló didaktikai feladatok: adatok, élmények, tapasztalatok; elemzés; elvonatkoztatás, általánosítás; alkalmazás; rögzítés; rendszerezés; ellenőrzés, értékelés; az elsajátítás pszichikai feltételeinek biztosítása. Az oktatás menetének logikai szempontú elemzése. A tanulók eltérő fejlesztési igényeihez való alkalmazkodás a tanulás folyamatában.
- Az oktatás tervezésének napi gyakorlatban megjelenő szintjei: a tanév, a téma, a tanítási óra tervezése. Az egyes tervezési szintek sajátosságai, dokumentumai (tanmenet; tematikus terv, egyéni fejlesztési terv, epocha terv, projekt terv; óra-tervezet, óravázlat). Tervezés és megvalósítás, önreflexió, óraelemzés.

SZAKIRODALOM:

- Báthory Zoltán (1992): *Tanulók, iskolák – különbségek*. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Csapó Benő (szerk.): *Az iskolai műveltség*. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Csapó Benő: *A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése*. Akadémia Kiadó, Bp., 2003.
- Difer Programcsomag. Mozaik Kiadó, Szeged, 2004.
- Falus Iván (1998, szerk.): *Didaktika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (1996, szerk.): *A helyi tanterv készítésétől a tanítási óráig*. BTF, Budapest.
- Nagy Sándor (1993): *Az oktatás folyamata és módszerei*. Volos Kiadó, Budapest.
- Nagy József: *A megtanítás stratégiája*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1984.
- Nagy József: *XXI. század és nevelés*. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.
- Zsolnai József: *A pedagógia új rendszere címszavakban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.

TK2903			NEVELÉSELMÉLET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- alapozza meg a hallgatók elméleti és módszertani kultúráját és pedagógiai kompetenciáját;
- alapozza meg olyan korszerű tanítói műveltség, szemlélet és irányultság kialakítását, amely képessé teszi a hallgatókat a 4–14 éves gyermekek nevelésére és oktatására, a nevelési feladatok hatékony megoldására;
- ismertesse meg a nevelésemélet alapfogalmait, alapozza meg a hallgatók tudását az iskolai értékszocializációról, a nevelési folyamat tartalmáról és szerkezetéről, a nevelési módszerekről, eljárásokról;
- adjon alapot a pedagógiai tapasztalatok szaktudományos szintű elemzéséhez, a pedagógiai jelenségek tudatos értelmezéséhez, a gyakorlati nevelési helyzetek, folyamatok sikeres szervezéséhez, irányításához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pedagógiai elméletek.
- A nevelésre vonatkozó hétköznapi és tudományos elméletek.
- Az egyéni integrált pedagógiai elméletek szerveződése, jellemzői.
- A laikus és a professzionális nevelés
- A laikus nevelés legfontosabb színtere: a család.
- A család a változó világban. A család szerkezete, családtípusok, családi szerepek. Értékrendek a családban. A család funkciói.
- A családi és iskolai szocializáció, nevelés kölcsönhatása; a család társadalmi hatásokat szűrő és közvetítő szerepe.
- A család és az iskola intézményesült kapcsolatrendszer, az együttműködés tartalma és szervezeti lehetőségei. Feszültségek, konfliktusok és feloldási módok a kapcsolatban.
- A professzionális nevelés legfontosabb színtere: az iskola.
- Alapelvek (egységesség és differenciálás a nevelésben, integrált nevelés, multikulturális nevelés).
- Iskolaelméletek és iskolatipológiák.
- Az iskola mint szervezet.
- Az iskola pedagógiai funkciói.
- A tanítói hivatás – tanítói mesterség. A tanító szakmai tudása, értékrendje, hatékonysága; a pedagógiai klíma és a nevelési eljárások összefüggései. A tanítói személyiség alakulása az iskolai munkában, a tanuló hatása a pedagógusra. A mesterségbeli tudás és az önismeret szerepe a mindennapi munkában. A pedagógus pálya etikai követelményei. A pályakezdés. Pedagógus szerepek, szerepkonfliktusok.
- Az iskolai nevelési folyamat. Jellemzői, belső szerkezete. A nevelési helyzetek komplexitása. A tanító és a gyermek a nevelési folyamatában. A nevelési folyamat sajátosságai az iskolázás bevezető, kezdő és alapozó éveiben (a 6–12. életévig).
- A nevelés mint az érték közvetítés folyamata. Az érték fogalma a pedagógiában; az értékek típusai; hierarchiájuk. Homogén és plurális értékek, rendszerek. A Nemzeti alaptanterv értékrendszere. Morális fejlődés és erkölcsi nevelés, magatartás és jellem fejlesztés. A 6–12 éves gyermekek erkölcsi tapasztalatai és erkölcsi tudatosságuk fejlettsége. Az erkölcsi tudatosság és az erkölcsös magatartás összefüggése. Az erkölcsi nevelés tartalmi dimenziói. Az erkölcsi nevelés módszerei.
- A természeti és társadalmi értékeket védő és teremtő magatartás formálása. A civil társadalom értékei: a demokrácia, az állampolgárság, a politikai kultúra.
- A műveltség mint alapérték. A műveltség korszerű értelmezése, forrásai; az iskola műveltség-átszármaztató funkciója.

- Az egyén és közösség mint érték. Az én- és a társas kompetenciára, a személyiség autonómiájára és szabadságára vonatkozó értékek fejlesztése. Csoportjelenségek a nevelés folyamatában. A közösség alakulása, fejlesztése. Közös célok, tevékenység és érdekek, a csoportkohézió hatása a teljesítményre és önszerveződésre. Versengés és a kooperáció a gyermekcsoportokban. Az osztályközösség és az önkormányzat.
- Az esztétikai értékek világa. Az esztétikum szerepe az ember életében és a nevelésben. Az ízlés fejlesztése. Az esztétikum megnyilvánulási formái és a nevelés feladatai.
- A nevelés eszközrendszere: A személyiségformálás direkt és indirekt módszerei. Szociális technikák. A személyesség, az intimitás, a bizalom, az elfogadás szerepe a tanító és gyermek kapcsolatában.
- Fegyelem és önfegyelem. A fegyelem szintjei: tekintélyelvű fegyelem, tudatosan elfogadott viselkedési normák betartása, közösen kialakított rend, belső önfegyelem. Az iskolai fegyelem/figyelmeztetés. A figyelmeztetés okai, formái (alkalmi rendzavarások, „balhék” és anómikus rendzavarás). A figyelmeztetés mint rövid távú kontroll s mint hosszú távú nevelési feladat. Az önfegyelemre nevelés.
- Konfliktusok az iskolában. A konfliktusok szerepe a pedagógiai folyamatban; lehetséges megoldási módjaik. A konfliktuskezelés tanítása–tanulása.
- A nevelés tervezhető elemei és az eredményesség megállapítása. A nevelés tervezésének lehetősége és szükségessége: a tervezés szintjei. Az osztályfőnök, osztálytanító kitüntetett szerepe a nevelés hatásrendszerének megtervezésében. A tervezés dokumentumai.
- A nevelés eredményeinek vizsgálata. A viszonyítás mint az eredményvizsgálat lényege. A mérés és becslés az eredményvizsgálatban. Neveltségi mutatók egyéni és csoport szinten.
- Az iskola munkájának minősége. A minőség fogalma a pedagógiai munkában; a minőség biztosítása; minőségbiztosítási koncepciók, eljárások.
Kutatásmódszertani alapok. A pedagógiai kutatás paradigmái; a kutatás folyamata, módszerei.

SZAKIRODALOM:

- Bábosik István (2004): *Nevelélmélet. Nevelés az Európai Unióban*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Gibbs, J. (1999): Kísérlet Kohlberg és Hoffman moralitáselméletének integrációjára. In: Kulcsár Zsuzsa (szerk.): *Morális fejlődés, empátia és altruizmus*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 193–235. o.
- Golnhofér Erzsébet – Nahalka István (2001. szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Imre Sándor: *Neveléstan*; OPKM, Budapest, 1995.
- Karácsony Sándor pedagógiai művei
- Nagy József: *XXI. század és nevelés* Osiris, Bp., 2000.
- Németh András: *Nevelés, gyermek, iskola*– Eötvös J. Könyvkiadó, Bp., 1997.
- Szenczi Árpád (2004): *Nevelés-lélektani alapkérdések; Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Szenczi Árpád (2000): *Neveléstan alapkérdések*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Zsolnai József: *A pedagógia új rendszere címszavakban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.

TK2904			NEVELÉSELMÉLET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- alapozza meg a hallgatók elméleti és módszertani kultúráját és pedagógiai kompetenciáját;
- alapozza meg olyan korszerű tanítói műveltség, szemlélet és irányultság kialakítását, amely képessé teszi a hallgatókat a 4–14 éves gyermekek nevelésére és oktatására, a nevelési feladatok hatékony megoldására;
- ismertesse meg a nevelésemélet alapfogalmait, alapozza meg a hallgatók tudását az iskolai értékszocializációról, a nevelési folyamat tartalmáról és szerkezetéről, a nevelési módszerekről, eljárásokról;
- adjon alapot a pedagógiai tapasztalatok szaktudományos szintű elemzéséhez, a pedagógiai jelenségek tudatos értelmezéséhez, a gyakorlati nevelési helyzetek, folyamatok sikeres szervezéséhez, irányításához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pedagógiai elméletek.
- A nevelésre vonatkozó hétköznapi és tudományos elméletek.
- Az egyéni integrált pedagógiai elméletek szerveződése, jellemzői.
- A laikus és a professzionális nevelés
- A laikus nevelés legfontosabb színtere: a család.
- A család a változó világban. A család szerkezete, családtípusok, családi szerepek. Értékrendek a családban. A család funkciói.
- A családi és iskolai szocializáció, nevelés kölcsönhatása; a család társadalmi hatásokat szűrő és közvetítő szerepe.
- A család és az iskola intézményesült kapcsolatrendszer, az együttműködés tartalma és szervezeti lehetőségei. Feszültségek, konfliktusok és feloldási módok a kapcsolatban.
- A professzionális nevelés legfontosabb színtere: az iskola.
- Alapelvek (egységesség és differenciálás a nevelésben, integrált nevelés, multikulturális nevelés).
- Iskolaelméletek és iskolatipológiák.
- Az iskola mint szervezet.
- Az iskola pedagógiai funkciói.
- A tanítói hivatás – tanítói mesterség. A tanító szakmai tudása, értékrendje, hatékonysága; a pedagógiai klíma és a nevelési eljárások összefüggései. A tanítói személyiség alakulása az iskolai munkában, a tanuló hatása a pedagógusra. A mesterségbeli tudás és az önismeret szerepe a mindennapi munkában. A pedagógus pálya etikai követelményei. A pályakezdés. Pedagógus szerepek, szerepkonfliktusok.
- Az iskolai nevelési folyamat. Jellemzői, belső szerkezete. A nevelési helyzetek komplexitása. A tanító és a gyermek a nevelési folyamatában. A nevelési folyamat sajátosságai az iskolázás bevezető, kezdő és alapozó éveiben (a 6–12. életévig).
- A nevelés mint az érték közvetítés folyamata. Az érték fogalma a pedagógiában; az értékek típusai; hierarchiájuk. Homogén és plurális értékek, rendszerek. A Nemzeti alaptanterv értékrendszere. Morális fejlődés és erkölcsi nevelés, magatartás és jellem fejlesztés. A 6–12 éves gyermekek erkölcsi tapasztalatai és erkölcsi tudatosságuk fejlettsége. Az erkölcsi tudatosság és az erkölcsös magatartás összefüggése. Az erkölcsi nevelés tartalmi dimenziói. Az erkölcsi nevelés módszerei.
- A természeti és társadalmi értékeket védő és teremtő magatartás formálása. A civil társadalom értékei: a demokrácia, az állampolgárság, a politikai kultúra.
- A műveltség mint alapérték. A műveltség korszerű értelmezése, forrásai; az iskola műveltség-átszármaztató funkciója.

- Az egyén és közösség mint érték. Az én- és a társas kompetenciára, a személyiség autonómiájára és szabadságára vonatkozó értékek fejlesztése. Csoportjelenségek a nevelés folyamatában. A közösség alakulása, fejlesztése. Közös célok, tevékenység és érdekek, a csoportkohézió hatása a teljesítményre és önszerveződésre. Versengés és a kooperáció a gyermekcsoportokban. Az osztályközösség és az önkormányzat.
- Az esztétikai értékek világa. Az esztétikum szerepe az ember életében és a nevelésben. Az ízlés fejlesztése. Az esztétikum megnyilvánulási formái és a nevelés feladatai.
- A nevelés eszközrendszere: A személyiségformálás direkt és indirekt módszerei. Szociális technikák. A személyesség, az intimitás, a bizalom, az elfogadás szerepe a tanító és gyermek kapcsolatában.
- Fegyelem és önfegyelem. A fegyelem szintjei: tekintélyelvű fegyelem, tudatosan elfogadott viselkedési normák betartása, közösen kialakított rend, belső önfegyelem. Az iskolai fegyelem/fejelmeztlenség. A fejelmeztlenség okai, formái (alkalmi rendzavarások, „balhék” és anómikus rendzavarás). A fejelmezés mint rövid távú kontroll s mint hosszú távú nevelési feladat. Az önfegyelemre nevelés.
- Konfliktusok az iskolában. A konfliktusok szerepe a pedagógiai folyamatban; lehetséges megoldási módjaik. A konfliktuskezelés tanítása–tanulása.
- A nevelés tervezhető elemei és az eredményesség megállapítása. A nevelés tervezésének lehetősége és szükségessége: a tervezés szintjei. Az osztályfőnök, osztálytanító kitüntetett szerepe a nevelés hatásrendszerének megtervezésében. A tervezés dokumentumai.
- A nevelés eredményeinek vizsgálata. A viszonyítás mint az eredményvizsgálat lényege. A mérés és becslés az eredményvizsgálatban. Neveltségi mutatók egyéni és csoport szinten.
- Az iskola munkájának minősége. A minőség fogalma a pedagógiai munkában; a minőség biztosítása; minőségbiztosítási koncepciók, eljárások.
Kutatásmódszertani alapok. A pedagógiai kutatás paradigmái; a kutatás folyamata, módszerei.

SZAKIRODALOM:

- Bábosik István (2004): *Nevelélmélet. Nevelés az Európai Unióban*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Gibbs, J. (1999): Kísérlet Kohlberg és Hoffman moralitáselméletének integrációjára. In: Kulcsár Zsuzsa (szerk.): *Morális fejlődés, empátia és altruizmus*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 193–235. o.
- Golnhofér Erzsébet – Nahalka István (2001. szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Imre Sándor: *Neveléstan*; OPKM, Budapest, 1995.
- Karácsony Sándor pedagógiai művei
- Nagy József: *XXI. század és nevelés* Osiris, Bp., 2000.
- Németh András: *Nevelés, gyermek, iskola*– Eötvös J. Könyvkiadó, Bp., 1997.
- Szenczi Árpád (2004): *Nevelés-lélektani alapkérdések; Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Szenczi Árpád (2000): *Neveléstan alapkérdések*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Zsolnai József: *A pedagógia új rendszere címszavakban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.

TK1702			A DIFFERENCIÁLÁS PEDAGÓGIÁJA AZ ISKOLÁBAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	3	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- Attitűdformálás, szemléleti segítség nyújtása a hallgatóknak a differenciálás pedagógiájához:
 - felkészíteni az általános iskola 1–6. osztályáig a speciális oktatási–nevelési feladatok ellátására;
 - megértetni az átlagostól eltérő fejlődésmenet, a „másfajta” személyiség-szerveződés eredetét;
 - jártassá tenni a pedagógiai diagnosztika módszereiben;
 - képessé tenni a differenciáló bánásmód alkalmazására, az egyéni fejlesztésre, a különböző nevelési helyzetek pszichológiai elemzésére;
 - ösztönözni a befogadó–integráló nevelésre–oktatásra;
 - fejleszteni és elmélyíteni a segítő–támogató attitűdöt az általánostól eltérően fejlődő tanulókkal és szüleikkel kapcsolatban.
- A tanulók egyéni képességeire épülő differenciált oktatáshoz és neveléshez szükséges pszichológiai ismeretek elmélyítése a leendő tanítóknak:
 - képessé tenni a gyermekek egyedi, egyéni oktatási–fejlesztési–nevelési szükségleteinek kielégítésére;
 - bemutatni a „másféle” személyiség-szerveződést, annak törvényszerűségeit, az iskolában előforduló fejlődési zavarokat;
 - bemutatni a fejlesztő eljárások pszichológiai hátterét, az együttműködés lehetőségeit más szakterületek képviselőivel, szülőkkel, segítő intézményekkel;
 - felkészíteni a tanulásban akadályozott, az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező, a hátrányos és a veszélyeztetett gyermek nevelésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Elméleti alapok:

- Törvényi alapok (1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról, a 2003. évi LXI. törvény módosításaival egybeszerkesztve).
- A gyerekek közötti különbségek megismerése (pl. temperamentum, képességek, tehetség stb.).
- Másság, tehetség, differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió.
- A gyermek megismerésének módszerei.
- A fejlődési problémák dimenzionális megközelítése (intenzitás, időtartam, kiterjedés).
- Fejlődési zavarok (DSM – IV – R kategóriái szerint):
 - szorongás, érzelmi-kapcsolati zavarok;
 - tanulási zavarok;
 - kommunikációs zavarok;
 - a motoros koordináció zavarai;
 - pervazív fejlődési zavar;
 - figyelemhiány és a diszruptív fejlődés zavarai;
 - a kiválasztás zavarai;
 - táplálkozási zavarok;
 - tic-zavarok;
 - mentális retardáció.
- A fejlődési zavarok megjelenési formái az iskolában.
- A differenciálás mint hatékony eszköz.
- A fejlődést megzavaró iskolai tényezők.

- Prevenció, korrekció, kompenzáció, a megküzdés kombinált stratégiái.
- A pedagógus együttműködése a szülőkkel és a segítő szakemberekkel. A segítő intézmények.
- Az iskolai differenciálás hazai gyakorlata.
- A differenciált óratervek elemei s az elemek kapcsolata.
- Önálló differenciált óraterv készítése.

SZAKIRODALOM:

- Csányi Yvonne – Perlusz Andrea (2001): *Integrált nevelés – inkluzív iskola*. In: Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): *Tanulmányok a neveléstudomány köréből*. Osiris, Budapest. 314–332. o.
- Csapó Benő (2004): *Tudás és iskola*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Gereben Ferencné – Kereszty Zsuzsa (1996): *Különböznek. Differenciálás kisiskolás korban*. BTF, Budapest.
- Henning, Köhler (2003): *Rossz gyerekek pedig nincsenek*. Szépnap könyvek.
- Hunyady Györgyné (2003, szerk.): *Differenciált fejlesztés – kooperatív tanulás*. ELTE TÓFK jegyzet.
- Kagan, S. (2001): *Kooperatív tanulás*. Önkonet Kft., Budapest.
- Kolozsváry Judit (2002): *„Más” gyerek, „más” szülő, „más” pedagógus*. Okker, Budapest.
- Landau E. (1997): *Bátorság a tehetséghez*. Calibra Könyvek, Budapest.
- Miller Alice (2005): *A tehetséges gyermek drámája és az igazi én felkutatása*. Osiris, Budapest.
- Vekerdy Tamás (2003): *Milyen iskola kell a gyerekeknek?* Filum, Budapest.

TT0102			ALKALMAZOTT PEDAGÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- nyújtson alapvető felkészítést a 6–12 éves korosztály differenciált nevelésére és oktatására a tanórákon túl is,
- alakítson ki jártasságokat az egész napos nevelőmunka területein: a napközi otthon, az iskolaotthon és más nevelési koncepciók, eljárások megszervezésében és irányításában, az életmód alakításában, a tanulásirányításban és a szabadidő kulturált alakításában, valamint a gyermekközösség fejlesztésében; irányítsa rá a figyelmet a gyermekvédelmi munka intézményi gyakorlatára, a segítő szolgálatokra;
- készítsen fel az osztályfőnöki feladatok ellátására, a családdal való együttnevelésre.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

TANANYAG:

- **Az emberi természet és a társadalmi hatások:** Erikson, Erik H. (2002): *Gyermekkor és társadalom*. Osiris Kiadó, Budapest. Csányi Vilmos (1999): *Az emberi természet. Humánétológia*. Vince Kiadó, Budapest
- **A mai társadalom:** Menyhay Imre(1998): *Adalékok Káin „esti meséjéhez” Gazdaság és szocializáció a jelenkori liberális társadalomban*. Akadémia Kiadó, Budapest. 146-230.o, 242-265.o
- **A mai család és a családi életre nevelés:** *Családi életre nevelés*(1995) Szerk.: Komlói Sándor. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- **A mai nevelési intézmények:** Erikson, Erik H. (2002): *Gyermekkor és társadalom*. Osiris Kiadó, Budapest. Hunyady Györgyné – Szekszárdi Júlia (1998): *Konfliktusok az iskolában*. BTF, Budapest. Szekszárdi Ferencné(1992): *Gyerekek – Tanítók – Szülők (A kisiskoláskor konfliktusairól)* IFA – MKM – BTF, Budapest
- **Az egész napos nevelés pedagógiai sajátossága, lehetőségei, szervezeti keretei;** az egész napos nevelés kialakulásának rövid története, jelenlegi helyzete Magyarországon és Európa más országaiban. Bagdy Emőke – Telkes József (1998): *Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában*. Tankönyvkiadó, Budapest. 165–289. o. Petersen,P.: *Kis Jenaplan*
- **Napközi otthon, iskolaotthon, klubrendszer, fejlesztő napközi otthon.** Füle Sándor(1997): *Alkalmazott pedagógia. A napközi otthoni és a nevelőotthoni nevelés*. EKTF Liceum Kiadó Eger. 125-135.o. Kagan Spencer(2004): *Kooperatív tanulás*. ÖNKONET, Budapest
- **Tanulásirányítás.** Tanulási módszerek és stratégiák. Az önálló tanuláshoz szükséges képességek és szokásrendszer fejlesztése. Kagan,Spencer(2004): *Kooperatív tanulás*. ÖNKONET, Budapest.
- **Szabadidő szervezés.** A szabadidő felhasználásának lehetőségei. A játékirányítás és a munkaszervezés módjai. Cserkészlet. Pszichológia pedagógusoknak(2004): Szerk.:N Kollár Katalin – Szabó Éva. Osiris, Budapest. Karácsony Sándor ide vonatkozó művei
- **Életmód-alakítás (napirend és életrend) és az egészséges fejlődés biztosítása.** A rekreáció biztosítása a tanulók szükségleteinek megfelelően. Kozéki Béla (1996): *Önállóság, önfegyelem*,

autonómia. Tankönyvkiadó, Budapest. (Pszichológia nevelőknek)

- **Az osztályfőnöki óra.** Az osztályfőnöki óra tervezésének, szervezésének, vezetésének módszerei. Az indirekt irányítás technikai és lehetőségei az osztályfőnöki munkában. Az osztályfőnöki munka tervezése. A szülői ház bevonása az iskolai programokba. A szülői szervezetek és az iskolavezetés kapcsolatrendszere. Szekszárdi Júlia (2001): *Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek.* OKI Kiadó, Budapest. Dinasztia Tankönyvkiadó.
- **Együttműködés a családdal, a kollégákkal, az iskolán belüli és kívüli nevelési tényezőkkel;** a segítő szakmák képviselőivel (pszichológus, szociálpedagógus, fejlesztő pedagógus, szociális munkás, szabadidő-szervező, könyvtáros). A nevelő hatások koordinálása. Szülői értekezlet. A nevelőmunka tervezése. Szekszárdi Ferencné(1992): *Gyerekek – Tanítók – Szülők (A kisiskoláskor konfliktusairól)* IFA – MKM – BTF, Budapest.
- **A gyermek-, ifjúság- és családvédelem** intézményi hátterének megismerése. A pedagógiai feladatok rendszere. A nevelési tanácsadók, a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok feladatainak speciális jellemzői. Veczkó József (2000): *A gyermek és ifjúságvédelem alapjai.* APC Stúdió, Gyula. 92-143.o
- **A különböző társadalmi helyzetű gyerekek és szülők viszonya az iskolához mint intézményhez.** A kisebbségi szülők és gyerekek kapcsolata az iskolával. Az együttműködés feltételei, színterei és módjai. Strauszné Simonyi Erzsébet (1998): *Az iskolai gyermekvédelem helye a gyermekvédelem rendszerében.* OKKER, Budapest. Raicsné Dr. Horváth Anikó: *Cigány népismeret és pedagógia.* Zsámbék 2000.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Bagdy Emőke – Telkes József (1998): *Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában.* Tankönyvkiadó, Budapest. 165–289. o.
2. *Családi életre nevelés*(1995) Szerk.: Komlósi Sándor. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
3. Menyhay Imre(1998): *Adalékok Káin „esti meséjéhez” Gazdaság és szocializáció a jelenkori liberális társadalomban.* Akadémia Kiadó, Budapest. 146-230.o, 242-265.o
4. Veczkó József (2000): *A gyermek és ifjúságvédelem alapjai.* APC Stúdió, Gyula. 92-143.o
5. Hegedűs Judit (2003): *Gyermek és ifjúságvédelem.* In: Ronkoviczné Faragó Eszter (szerk.): *Hátrányok és stratégiák.* Trezor Kiadó, Budapest. 9–39. o.
6. Hunyady Györgyné – Szekszárdi Júlia (1998): *Konfliktusok az iskolában.* BTF, Budapest.
7. Szekszárdi Ferencné(1992): *Gyerekek – Tanítók – Szülők (A kisiskoláskor konfliktusairól)* IFA – MKM – BTF, Budapest
8. Kagan,Spencer(2004): *Kooperatív tanulás.* ÖNKONET, Budapest.
9. Raicsné Dr. Horváth Anikó: *Cigány népismeret és pedagógia.* Zsámbék 2000.
10. *Válogatás Karácsony Sándor műveiből.* (Hallgatói tanulmánykötet. Nagykovács.2006.)

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Erikson, Erik H. (2002): *Gyermekkor és társadalom.* Osiris Kiadó, Budapest.
2. Csányi Vilmos (1999): *Az emberi természet. Humánétológia.* Vince Kiadó, Budapest
3. Kozéki Béla (1996): *Önállóság, önfegyelem, autonómia.* Tankönyvkiadó, Budapest. (Pszichológia nevelőknek)
4. *Pszichológia pedagógusoknak*(2004): Szerk.:N Kollár Katalin – Szabó Éva. Osiris, Budapest
5. Strauszné Simonyi Erzsébet (1998): *Az iskolai gyermekvédelem helye a gyermekvédelem rendszerében.* OKKER, Budapest.
6. Szekszárdi Júlia (2001): *Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek.* OKI Kiadó, Budapest. Dinasztia Tankönyvkiadó.

TK2905			BEVEZETÉS A PSZICHOLÓGIÁBA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A pszichológia oktatása segítse elő a pedagógiai tevékenységhez szükséges érett személyiség kialakulását, járuljon hozzá a hallgatók gyermekcentrikus szemléletének, pedagógiai képességeinek formálásához, és nyújtson korszerű, a pedagógiai gyakorlatban alkalmazható pszichológiai ismereteket. Az ön- és társismeret fejlesztése révén fokozza a társas interakciókban mutatott hatékonyságot. Biztosítson rálátást az ember lelki működésének és viselkedésének alapvető törvényszerűségeire. Mutassa be az egyes életkori szakaszok jellemzőit, a pszichikus folyamatok fejlődésének menetét, fejlesztésének lehetőségeit, és a szocializációs színtereket. Tegye tudatossá a pedagógiai tevékenység pszichológiai vonatkozásait, hatásmechanizmusait. Fejlessze a hallgatókban a gyermekek valós szükségletei iránti érzékenységet.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pszichológiai alapfogalmak, jelenségek, elméletek és vizsgálati módszerek.
- Pszichológiai megközelítések, nézetek, elméletek.
- Megismerő folyamatok, kognitív működés és pszichés állapotok.
- Az emberi fejlődés általános menete és a személyiség individuális szerveződése.
- A személyiségfejlődés sajátosságai, törvényszerűségei, általános és egyedi vonásai.
- Az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése.
- A pedagógiai hatékonyság kulcsa, empátia és tolerancia fejlesztése a gyermekek iránt.
- Speciális bánásmódot igénylő tanulók.
- A szociálpszichológia azon területei, mely képessé teszik a hallgatókat a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek, problémáinak felismerésére, megértésére és a pszichológiai szempontok alkalmazására.
- A hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a tanítói tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése.

SZAKIRODALOM:

- Balogh László: *Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Buda Béla: *A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Gyöngyösiné Kiss Enikő, Oláh Attila: *Vázlatok a személyiségről: a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében*. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007.
- Keményné dr. Pálffy Katalin: *Alapozó pszichológia*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 1998.
- Kolozsváry Judit: *Más gyerek, más szülő, más pedagógus*. OKKER Kft., Budapest, 2002.
- Mészáros Aranka (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. Séra L.: *Általános pszichológia*. Comenius Bt., Pécs, 2001.
- Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008.
- Vajda Zsuzsanna (1999): *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon, Budapest.
- Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva: *Neveléslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

TK6303			SZEMÉLYISÉGLÉLEKTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	3	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A pszichológia oktatása segítse elő a pedagógiai tevékenységhez szükséges érett személyiség kialakulását, járuljon hozzá a hallgatók gyermekcentrikus szemléletének, pedagógiai képességeinek formálásához, és nyújtson korszerű, a pedagógiai gyakorlatban alkalmazható pszichológiai ismereteket. Az ön- és társismeret fejlesztése révén fokozza a társas interakciókban mutatott hatékonyságot. Biztosítson rálátást az ember lelki működésének és viselkedésének alapvető törvényszerűségeire. Mutassa be az egyes életkori szakaszok jellemzőit, a pszichikus folyamatok fejlődésének menetét, fejlesztésének lehetőségeit, és a szocializációs színtereket. Tegye tudatossá a pedagógiai tevékenység pszichológiai vonatkozásait, hatásmechanizmusait. Fejlessze a hallgatókban a gyermekek valós szükségletei iránti érzékenységet.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pszichológiai alapfogalmak, jelenségek, elméletek és vizsgálati módszerek.
- Pszichológiai megközelítések, nézetek, elméletek.
- Megismerő folyamatok, kognitív működés és pszichés állapotok.
- Az emberi fejlődés általános menete és a személyiség individuális szerveződése.
- A személyiségfejlődés sajátosságai, törvényszerűségei, általános és egyedi vonásai.
- Az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése.
- A pedagógiai hatékonyság kulcsa, empátia és tolerancia fejlesztése a gyermekek iránt.
- Speciális bánásmódot igénylő tanulók.
- A szociálpszichológia azon területei, mely képessé teszik a hallgatókat a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek, problémáinak felismerésére, megértésére és a pszichológiai szempontok alkalmazására.
- A hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a tanítói tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése.

SZAKIRODALOM:

- Balogh László: *Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Buda Béla: *A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Gyöngyösiné Kiss Enikő – Oláh Attila: *Vázlatok a személyiségről: a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében*. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007.
- Keményné dr. Pálffy Katalin: *Alapozó pszichológia*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 1998.
- Kolozsváry Judit: *Más gyerek, más szülő, más pedagógus*. OKKER Kft., Budapest, 2002.
- Mészáros Aranka (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. Séra L.: Általános pszichológia. Comenius Bt., Pécs, 2001.
- Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008.
- Vajda Zsuzsanna (1999): *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon, Budapest.
- Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: *Neveléslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

TK2906			FEJLŐDÉSLÉLEKTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	3	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy célja a konkrét ismeretek átadásán túl értelmezési keret nyújtása a gyermekek megismeréséhez. A fejlődés értelmezése, és az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése a különböző életkori fázisokban. A fejlődés általános menetének és a személyiség individuális szerveződésének bemutatása, különös tekintettel az iskolás és serdülőkorra jellemző jellegzetességekre, törvényszerűségekre, az óvoda – iskola átmenet pszichológiai kérdéseire. Az egész életen át tartó fejlődés folyamatosságának bemutatása. Az egyes életszakaszok tárgyalásánál hangsúlyozva az értelmi, érzelmi és szociális funkciók kölcsönhatásait, áttekintve a mentális egészség és a pedagógiai munka szempontjából releváns funkcionális zavarok pszichológiai megközelítéseit. Empátia és tolerancia fejlesztése a gyermekek iránt.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A fejlődéslélektan tárgya, a fejlődés fogalma, elméletek
- A terhesség pszichológiája, magzati fejlődés és szülés
- Újszülöttkor, korai anya-gyerek kapcsolat
- Csecsemőkorai fejlődés: mozgás, érzékelés, észlelés
- Kisgyermekkorai fejlődés
- Az éntudat alakulása
- Beszédtanulás, a fogalmak fejlődése
- Óvodáskorai fejlődés
- A játék és mese szerepe a gyermek életében. A gyermeki világkép
- Az óvoda–iskola átmenet kérdései: iskolára való alkalmasság, iskolaérettség
- Kisiskoláskorai fejlődés
- Az erkölcsi fejlődés elméletei
- Serdülőkorai fejlődés
- Ifjúkori fejlődés
- A felnőttkor és időskor jellemzői

SZAKIRODALOM:

- Cole, M., Cole, S. R.: *Fejlesztéslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Mérei Ferenc, V. Binét Agnes: *Gyermeklélektan*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1993.
- B. Lakatos Margit (szerk.): *Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak*. ELTE TÓFK, Budapest, 2001.
- Bagdy Emőke: *Családi szocializáció és személyiségzavarok*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1977.
- Feuer Mária: *A gyermekrajzok fejlődéslélektana*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.
- Mönks, F. J., Knoers, A.M.P.: *Fejlesztéslélektan*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2004.
- Ranschburg Jenő: *Félelem, harag, agresszió*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983.
- Ranschburg Jenő: *Szeretet, erkölcs, autonómia*. Okker Kiadó, Budapest, 1998.
- Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008.
- Vajda Zsuzsanna: *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon Kiadó, Budapest 1999.

TK2907			PEDAGÓGIAI SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók ismerjék meg a szociálpszichológia és a pedagógia metszéspontját képező főbb területeket. Tudatosuljanak a társas folyamatokhoz és mások észleléshez, megítéléséhez köthető szabályszerűségek és a csoportfolyamatokra jellemző sajátosságok. Ezen tudás birtokában legyenek képesek az iskolai és a köznapi események szociálpszichológiai szemléletű értelmezésére, elemzésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Az ember, mint társas lény – az iskola, mint szociálpszichológiai terep
- Társas identitás, éntudat, énkép, hatékonyság
- Társas kapcsolatok és viselkedés
- Az intézményes nevelés szinterei: bölcsőde, óvoda, iskola
- Az iskolai osztály
- Csoportfejlődés, szerkezet és hatékonyság
- Tanárszerep, vezetés, hatékonyság
- Szociális megismerés: személypercepció és attribúció, pygmalion-hatás
- Vélemények, nézetek, értékek, attitűdök
- Előítélet és sztereotípa
- Normák, konformitás, csoportgondolkodás
- Konfliktus, együttműködés és versengés
- Agresszió és segítségnyújtás
- Kommunikáció
- Médiahatások

SZAKIRODALOM:

- Aronson, Eliot: *A társas lény*. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, több kiadás
- Buda Béla: *Empátia*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Csepeli György: *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
- Forgas, J. P.: *A társas érintkezés pszichológiája*. Kairosz Kiadó, több kiadás
- Kósáné Ormai Vera: *A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében*. AduPrint Kiadó, Iskolafejlesztési Alapítvány, Budapest, 1998.
- Mészáros Aranka (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.
- Pataki Ferenc: *Pedagógiai szociálpszichológia*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.
- Smith, E. R., Mackie, D. M.: *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.
- Szenczi Árpád: *Nevelés-lélektani alapkérdések. Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004.

TK0511			CSOPORTOS PEDAGÓGIAI GYAKORLAT I. (TÖMBÖSÍTVE 2 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Gyakorlat	M
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Csoportos foglalkozások a képzés első és utolsó félévében. A pályaszocializáció sikere érdekében a tanítói mesterség sikeres végzéséhez szükséges attitűdök, készségek, képességek fejlesztése; az önismeret-önnevelés igényének felkeltése, fokozása; a társas viselkedés hatékonyságának növelése. A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése. Az összevont komplex szakmai gyakorlatra való előkészület, valamint a gyakorlati képzés elemző, értékelő lezárása. A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Speciális technikák alkalmazásával a hallgató szerezzon ön- és társismereti tapasztalatokat. Fejlessze kommunikációját, empátiáját, toleranciáját, konfliktuskezelő képességét; gyakorolja ezeket szimulált helyzetekben és valós élmények feldolgozása során; készüljön fel a pályán várható interperszonális eseményekre és gyakorolja azok hatékony kezelését. Előzetes tájékozódás és tapasztalatszerzés a gyakorlati képzés helyéről, ennek bemutatása. Tevékenységi formák előkészítése, tervezése, bemutatása. A saját tevékenység elemzése: a folyamatok elemzése keretében önelemzés, önértékelés.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Aronson, E.: A társas lény, Akadémiai Kiadó, 2008 Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988. Buda Béla: Az empátia – a beleélés lélektana, Urbis Kiadó, 2006.</p>					

TK0512			CSOPORTOS PEDAGÓGIAI GYAKORLAT II. (TÖMBÖSÍTVE 2 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
8	30	10	2	Gyakorlat	M
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Csoportos foglalkozások a képzés első és utolsó félévében. A pályaszocializáció sikere érdekében a tanítói mesterség sikeres végzéséhez szükséges attitűdök, készségek, képességek fejlesztése; az önismeret-önnevelés igényének felkeltése, fokozása; a társas viselkedés hatékonyságának növelése. A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése. Az összevont komplex szakmai gyakorlatra való előkészület, valamint a gyakorlati képzés elemző, értékelő lezárása. A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Speciális technikák alkalmazásával a hallgató szerezzon ön- és társismereti tapasztalatokat. Fejlessze kommunikációját, empátiáját, toleranciáját, konfliktuskezelő képességét; gyakorolja ezeket szimulált helyzetekben és valós élmények feldolgozása során; készüljön fel a pályán várható interperszonális eseményekre és gyakorolja azok hatékony kezelését. Előzetes tájékozódás és tapasztalatszerzés a gyakorlati képzés helyéről, ennek bemutatása. Tevékenységi formák előkészítése, tervezése, bemutatása. A saját tevékenység elemzése: a folyamatok elemzése keretében önelemzés, önértékelés.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Aronson, E.: A társas lény, Akadémiai Kiadó, 2008 Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988. Buda Béla: Az empátia – a beleélés lélektana, Urbis Kiadó, 2006.</p>					

TK2900			PEDAGÓGIA SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0		Sz
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A pedagógia szigorlat célja, hogy a hallgatók integráltan áttekintsék a pedagógia kurzusok során tanultakat, s ennek nyomán összefüggésben rendszerezék a gyermekre, a gyermek fejlesztésére, az intézményes nevelésre vonatkozó pedagógiai tudásukat.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A Pedagógia tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemeknél megjelölteknek megfelelő.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: A Pedagógia, tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemeknél megjelölt kötelező irodalom.</p>					

TK6300			PSZICHOLÓGIA SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0		Sz
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az összevont pedagógia-pszichológia szigorlat célja, hogy a hallgatók integráltan áttekintsék a pszichológia és pedagógia kurzusok során tanultakat, s ennek nyomán összefüggésben rendszerezzék a gyermekre, a gyermek fejlesztésére, az intézményes nevelésre vonatkozó pszichológiai és pedagógiai tudásukat.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A Pedagógia, Pszichológia tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemeknél megjelölteknek megfelelő.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: A Pedagógia, Pszichológia tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemeknél megjelölt kötelező irodalom.</p>					

TK0505			BESZÉDMŰVELÉS, LOGOPÉDIAI ISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az alapvető kommunikációs formák megismertetése, a metakommunikációs és a verbális kommunikációs eszközök elemzése és gyakorlati megvalósítása. • A hallgatók beszédének az anyanyelvi normákhoz igazítása az alapvető hangképzési, és szövegfonetikai gyakorlatok segítségével. • A helyes tanítói előadói stílus kialakítása. • Beszédművelési gyakorlatok alkalmazása a korosztályhoz igazítva. • A tanítói megszólalás felelősségének tudatosítása. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A beszédművelés tantárgy anyaga, céljai, összefüggései az alsó tagozatos anyanyelvi neveléssel – a kulturált közéleti és tanítói beszéd. 2. A kommunikáció lehetséges formái. A metakommunikáció szerepe a közlésben: gesztus, mimika, testtartás, térközszabályozás, tekintettartás. 3. A helyes beszédlevegzés, a helyes levegő-gazdálkodás elsajátítását elősegítő gyakorlatok. 4. A magánhangzók képzése 5. A mássalhangzók képzése 6. Ejtéshibák – beszédhibák 7. A beszédsebesség, beszédritmus zavarai 8. A hangszín, a hangfekvés-terjedelem 9. A hangerő-terjedelem 10. A helyes artikuláció – artikulációs gyakorlatok a hallgatók beszédtevékenységének javítására: artikulációs, tempó, időtartam gyakorlatok. A beszédtempó és a ritmus szerepe. 11. A mondat és szövegfonetikai eszközök szerepe beszédünkben. A hanglejtés; a szakasz- illetve a mondatdallam. Mondat és szövegfonetikai eszközök jelölése konkrét szövegeken. 12. A beszéd szünetfajtái, szerepük a beszédben és a felolvasáskor. 13- 14. A szöveg reprodukciója, mnemotechnikai eljárások. Kívülről megtanult szövegek bemutatása. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wacha Imre: A korszerű retorika alapjai. Bp., 1994. Szemimpex Kiadó. 2. Hernádi Sándor, Beszédművelés, Osiris, Budapest, 2003. 3. Montágh Imre, Mondjam vagy mutassam?, Holnap kiadó, Budapest, 2001. 1. Fercsik-Raátz, Kommunikáció szóban és írásban, Krónika Nova Kiadó, Bp, 2003. 2. Fekete László: Beszédművelési gyakorlatok és irányításuk. Kaposvár, 2001. CSVMTF és a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó RT. 3. Allan Pease, Testbeszéd, Park, Budapest, 2004. 4. Allan Pease, Szóbeszéd, Park Kiadó, Bp, 1997. 5. Montágh Imre, Figyelem vagy fegyelem?!, Holnap kiadó, 1996. 6. Montágh Imre: Nyelvművesség. A beszéd művészete. Budapest, 1989, Múzsák Könyvkiadó. 					

TT0201			MAGYAR NYELV I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgyelem elsődlegesen alapvető nyelvtudományi ismereteket ad, a három féléves tantárgy első kurzusaként megalapozza a nyelvi rendszer szintjeinek részletes vizsgálatát. A félév második részében a tanítói munka egyik alapvető tevékenységének, a nyelvi nevelésnek elméleti megalapozásaként a magyar hangrendszer jelenlegi állapotával - a történeti előzmények megemlékezésével -, a hangképzés folyamatával és a hangok egymásra hatásával ismerkednek meg a hallgatók.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Bevezetés a nyelvtudományba

- 1-2. Mi a nyelv? A beszéd és a nyelv.
- 3-4. A nyelvtudomány története. A nyelvtudomány problematikája.
- 5-6. A nyelvtudományi iskolák.
- 7-8. A beszéd és a nyelv szerepe a kommunikációban.
- 9-10. A nyelvek osztályozása.
11. Zh

Szociolingvisztika

12. A csoportnyelvek és a rétegnyelvek. (Kiselőadások.)
- 13-14. A csoportnyelvek és a rétegnyelvek. A nyelvtudomány interdiszciplináris kapcsolatai.

Hangtan

- 15-16. A hangtan. A hangképzés folyamata.
- 17-18. A beszédhangok csoportosítása. Az artikulációs bázis, beszédészlelés, beszédhibák.
19. A magánhangzók és képzésük.
- 20-21. A mássalhangzók és képzésük.
22. A beszédhangok funkciója. A hangzás szerepe a költészetben.
23. A beszédhangok kapcsolódása és egymásra hatása a nyelvben.
- 24-25. A szótag és a szuprasegmentális tényezők a nyelvben.
26. Zh.
 - A **szókészlet** általános elméleti kérdései, a magyar szókészlet tagolódása, rétegződése, mozgása. A szótárak.
 - A **szó**faj fogalma, a mai magyar nyelv szófaji rendszere. Az ige, a névszó, a határozószók, viszonyzó és indulatszók. A szófajok kialakulása, jellemzésük, használatuk. **Névtani ismeretek** (a személynevek típusai, a családnév, keresztnév, becenev, ragadványnevek, a névdivat, a nők elnevezése stb.).
 - A **szóalaktan** tárgya, helye a nyelvtanban.
 - A szóelemek fogalma, fajtái, funkciójuk, kapcsolódásuk.
 - A nyelvtani tő. A szótövek rendszere: az igetövek és a névszótövek tőtípusrendszere.
 - A jelezés és ragozás.

- **A szóalkotás** módjai: a szóösszetétel, a szóképzés, a ritkább szóalkotási módok.

A szintagmák.

A mondat fogalma. A mondatok osztályozása. Az egyszerű mondat főmondatrészei és bővítményei: az alany típusai, az állítmány típusai.

A tárgy fajtái.

A jelzők fajtái.

A határozók rendszere.

Az egyszerű és az összetett mondat különbsége, az összetett mondatok fajtái.

A mellérendelő összetett mondatok.

Az alárendelő összetett mondatok: az alanyi és az állítmányi mellékmondat.

A tárgyi, a határozói és jelzői mellékmondat. A többszörösen összetett mondat.

A szövegtag és a szöveg részei. A szöveg szerkezete és kohéziója és szintaktikai, szemantikai, pragmatikai jellemzői.

A szövegalkotás és a szövegértés.

A gyermeknyelv szótani jelenségei. A gyermeknyelv mondat- és szövegalkotási sajátosságai.

SZAKIRODALOM:

- *A magyar helyesírás szabályai* (Tizenegyedik vagy tizenkettedik kiadás) Bp., Akadémiai Kiadó, 1985.
- Adamikné Jászó Anna: *A magyar nyelv könyve*. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Bp., Trezor, 2004. 11-161.
- Wardhaugh, Ronald: *Szociolingvisztika*. Bp., Osiris, 2002. (A vonatkozó fejezetek.)
- Deme László: *A beszéd és a nyelv*. Bp., Tankönyvkiadó, 1978. 9-58.
- Keszler Borbála – Lengyel Klára: *Kis magyar grammatika*. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. 5-26.
- Hangay Zoltán /1993. szerk./ *Magyar nyelvi gyakorlókönyv*. Bp. Tankönyvkiadó, 1993.
- Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: *Kommunikáció és nyelvhasználat*. Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Crystal, David, *A nyelv enciklopédiája* Bp., Osiris, 2006.
- Cser András: *A magyar nyelvtudomány történetének áttekintése a kezdetektől a 20. sz. elejéig* In. Magyar nyelv Bp., Akadémiai Kiadó 487-512.
- Jobbágyiné András Katalin: *Magyar nyelv I.: hangtan, szótan*. Calibra, Bp., 1996.
- Kiss Lajos, *Szófejtés, szótárírás és nyelvtudomány-történet* Tinta Kiadó, 2004.
- Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai* In. Acta linguistica 50 (2003) 475-478.
- Montágh Imre: *Gyakori beszédhibák a gyerekkorban*. Bp., Holnap, 2002.

TT0202			MAGYAR NYELV II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	3	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgyelem elsődlegesen alapvető nyelvtudományi ismereteket ad, a három féléves tantárgy első kurzusaként megalapozza a nyelvi rendszer szintjeinek részletes vizsgálatát. A félév második részében a tanítói munka egyik alapvető tevékenységének, a nyelvi nevelésnek elméleti megalapozásaként a magyar hangrendszer jelenlegi állapotával - a történeti előzmények megemlékezésével -, a hangképzés folyamatával és a hangok egymásra hatásával ismerkednek meg a hallgatók.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Bevezetés a nyelvtudományba

- 1-2. Mi a nyelv? A beszéd és a nyelv.
- 3-4. A nyelvtudomány története. A nyelvtudomány problematikája.
- 5-6. A nyelvtudományi iskolák.
- 7-8. A beszéd és a nyelv szerepe a kommunikációban.
- 9-10. A nyelvek osztályozása.
11. Zh

Szociolingvisztika

12. A csoportnyelvek és a rétegnyelvek. (Kiselőadások.)
- 13-14. A csoportnyelvek és a rétegnyelvek. A nyelvtudomány interdiszciplináris kapcsolatai.

Hangtan

- 15-16. A hangtan. A hangképzés folyamata.
- 17-18. A beszédhangok csoportosítása. Az artikulációs bázis, beszédészlelés, beszédhibák.
19. A magánhangzók és képzésük.
- 20-21. A mássalhangzók és képzésük.
22. A beszédhangok funkciója. A hangzás szerepe a költészetben.
23. A beszédhangok kapcsolódása és egymásra hatása a nyelvben.
- 24-25. A szótag és a szuprasegmentális tényezők a nyelvben.
26. Zh.
 - A **szókészlet** általános elméleti kérdései, a magyar szókészlet tagolódása, rétegződése, mozgása. A szótárak.
 - A **szó**faj fogalma, a mai magyar nyelv szófaji rendszere. Az ige, a névszó, a határozószók, viszonyzó és indulatszók. A szófajok kialakulása, jellemzésük, használatuk. **Névtani ismeretek** (a személynevek típusai, a családnevek, keresztnév, becenevek, ragadványnevek, a névdivat, a nők elnevezése stb.).
 - A **szóalaktan** tárgya, helye a nyelvtanban.
 - A szóelemek fogalma, fajtái, funkciójuk, kapcsolódásuk.
 - A nyelvtani tő. A szótövek rendszere: az igetövek és a névszótövek tőtípusrendszere.
 - A jelezés és ragozás.

- **A szóalkotás** módjai: a szóösszetétel, a szóképzés, a ritkább szóalkotási módok.

A szintagmák.

A mondat fogalma. A mondatok osztályozása. Az egyszerű mondat főmondatrészei és bővítményei: az alany típusai, az állítmány típusai.

A tárgy fajtái.

A jelzők fajtái.

A határozók rendszere.

Az egyszerű és az összetett mondat különbsége, az összetett mondatok fajtái.

A mellérendelő összetett mondatok.

Az alárendelő összetett mondatok: az alanyi és az állítmányi mellékmondat.

A tárgyi, a határozói és jelzői mellékmondat. A többszörösen összetett mondat.

A szövegtan és a szöveg részei. A szöveg szerkezete és kohéziója és szintaktikai, szemantikai, pragmatikai jellemzői.

A szövegalkotás és a szövegértés.

A gyermeknyelv szótani jelenségei. A gyermeknyelv mondat- és szövegalkotási sajátosságai.

SZAKIRODALOM:

- *A magyar helyesírás szabályai* (Tizenegyedik vagy tizenkettedik kiadás) Bp., Akadémiai Kiadó, 1985.
- Adamikné Jászó Anna: *A magyar nyelv könyve*. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Bp., Trezor, 2004. 11-161.
- Wardhaugh, Ronald: *Szociolingvisztika*. Bp., Osiris, 2002. (A vonatkozó fejezetek.)
- Deme László: *A beszéd és a nyelv*. Bp., Tankönyvkiadó, 1978. 9-58.
- Keszler Borbála – Lengyel Klára: *Kis magyar grammatika*. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. 5-26.
- Hangay Zoltán /1993. szerk./ *Magyar nyelvi gyakorlókönyv*. Bp. Tankönyvkiadó, 1993.
- Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: *Kommunikáció és nyelvhasználat*. Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Crystal, David, *A nyelv enciklopédiája* Bp., Osiris, 2006.
- Cser András: *A magyar nyelvtudomány történetének áttekintése a kezdetektől a 20. sz. elejéig* In. Magyar nyelv Bp., Akadémiai Kiadó 487-512.
- Jobbágyiné András Katalin: *Magyar nyelv I.: hangtan, szótan*. Calibra, Bp., 1996.
- Kiss Lajos, *Szófejtés, szótárírás és nyelvtudomány-történet* Tinta Kiadó, 2004.
- Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai* In. Acta linguistica 50 (2003) 475-478.
- Montágh Imre: *Gyakori beszédhibák a gyerekkorban*. Bp., Holnap, 2002.

TT0203			MAGYAR NYELV III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45	15	3	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgyelem elsődlegesen alapvető nyelvtudományi ismereteket ad, a három féléves tantárgy első kurzusaként megalapozza a nyelvi rendszer szintjeinek részletes vizsgálatát. A félév második részében a tanítói munka egyik alapvető tevékenységének, a nyelvi nevelésnek elméleti megalapozásaként a magyar hangrendszer jelenlegi állapotával - a történeti előzmények megemléztésével -, a hangképzés folyamatával és a hangok egymásra hatásával ismerkednek meg a hallgatók.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Bevezetés a nyelvtudományba

- 1-2. Mi a nyelv? A beszéd és a nyelv.
- 3-4. A nyelvtudomány története. A nyelvtudomány problematikája.
- 5-6. A nyelvtudományi iskolák.
- 7-8. A beszéd és a nyelv szerepe a kommunikációban.
- 9-10. A nyelvek osztályozása.
11. Zh

Szociolingvisztika

12. A csoportnyelvek és a rétegnyelvek. (Kiselőadások.)
- 13-14. A csoportnyelvek és a rétegnyelvek. A nyelvtudomány interdiszciplináris kapcsolatai.

Hangtan

- 15-16. A hangtan. A hangképzés folyamata.
- 17-18. A beszédhangok csoportosítása. Az artikulációs bázis, beszédészlelés, beszédhibák.
19. A magánhangzók és képzésük.
- 20-21. A mássalhangzók és képzésük.
22. A beszédhangok funkciója. A hangzás szerepe a költészetben.
23. A beszédhangok kapcsolódása és egymásra hatása a nyelvben.
- 24-25. A szótag és a szuprasegmentális tényezők a nyelvben.
26. Zh.
 - A **szókészlettan** általános elméleti kérdései, a magyar szókészlet tagolódása, rétegződése, mozgása. A szótárak.
 - A **szófav** fogalma, a mai magyar nyelv szófaji rendszere. Az ige, a névszó, a határozószók, viszonyzó és indulatszók. A szófajok kialakulása, jellemzésük, használatuk. **Névtani ismeretek** (a személynevek típusai, a családnevek, keresztnév, becenevek, ragadványnevek, a névdívat, a nők elnevezése stb.).
 - A **szóalaktan** tárgya, helye a nyelvtanban.
 - A szóelemek fogalma, fajtái, funkciójuk, kapcsolódásuk.
 - A nyelvtani tő. A szótövek rendszere: az igetövek és a névszótövek tőtípusrendszere.
 - A jelezés és ragozás.

- **A szóalkotás** módjai: a szóösszetétel, a szóképzés, a ritkább szóalkotási módok.

A szintagmák.

A mondat fogalma. A mondatok osztályozása. Az egyszerű mondat főmondatrészei és bővítményei: az alany típusai, az állítmány típusai.

A tárgy fajtái.

A jelzők fajtái.

A határozók rendszere.

Az egyszerű és az összetett mondat különbsége, az összetett mondatok fajtái.

A mellérendelő összetett mondatok.

Az alárendelő összetett mondatok: az alanyi és az állítmányi mellékmondat.

A tárgyi, a határozói és jelzői mellékmondat. A többszörösen összetett mondat.

A szövegtag és a szöveg részei. A szöveg szerkezete és kohéziója és szintaktikai, szemantikai, pragmatikai jellemzői.

A szövegalkotás és a szövegértés.

A gyermeknyelv szótani jelenségei. A gyermeknyelv mondat- és szövegalkotási sajátosságai.

SZAKIRODALOM:

- *A magyar helyesírás szabályai* (Tizenegyedik vagy tizenkettedik kiadás) Bp., Akadémiai Kiadó, 1985.
- Adamikné Jászó Anna: *A magyar nyelv könyve*. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Bp., Trezor, 2004. 11-161.
- Wardhaugh, Ronald: *Szociolingvisztika*. Bp., Osiris, 2002. (A vonatkozó fejezetek.)
- Deme László: *A beszéd és a nyelv*. Bp., Tankönyvkiadó, 1978. 9-58.
- Keszler Borbála – Lengyel Klára: *Kis magyar grammatika*. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. 5-26.
- Hangay Zoltán /1993. szerk./ *Magyar nyelvi gyakorlókönyv*. Bp. Tankönyvkiadó, 1993.
- Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: *Kommunikáció és nyelvhasználat*. Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Crystal, David, *A nyelv enciklopédiája* Bp., Osiris, 2006.
- Cser András: *A magyar nyelvtudomány történetének áttekintése a kezdetektől a 20. sz. elejéig* In. Magyar nyelv Bp., Akadémiai Kiadó 487-512.
- Jobbágyiné András Katalin: *Magyar nyelv I.: hangtan, szótan*. Calibra, Bp., 1996.
- Kiss Lajos, *Szófejtés, szótárírás és nyelvtudomány-történet* Tinta Kiadó, 2004.
- Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai* In. Acta linguistica 50 (2003) 475-478.
- Montágh Imre: *Gyakori beszédhibák a gyerekkorban*. Bp., Holnap, 2002.

TT0204			ANYANYELVI TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Előadás	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: hogy megismertesse a hallgatókkal:</p> <ol style="list-style-type: none"> az előkészítő időszak feladatait különös tekintettel az iskolába lépő gyermekek képességeinek vizsgálatára és fejlesztésére, a napjainkban alkalmazott olvasás- és írástanítási módszereket, a köztük lévő különbségeket különös tekintettel az egyéni sajátosságokra, az olvasástechnika és az írás készséggé fejlesztésére alkalmas eljárásokat, az alapvető szöveg-feldolgozási eljárásokat. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: hallgatók ismerjék meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> a közoktatás feladatait, stratégiáját, preferenciáit és dokumentumait, alternatív taneszközeit az 1–4. évfolyam anyanyelvi neveléssel kapcsolatban, különös tekintettel kommunikációs képességeik és szövegértésük fejlesztésére, a 6–10 éves korosztály beszédének jellemzőit, valamint olvasási érdeklődésük alakulását; a 6–10 évesek beszédfejlesztésének, valamint a szövegfeldolgozás és önművelés differenciált fejlesztésének folyamatát, tevékenységeit, eljárásait és eszközeit, a tervezés, tanulásirányítás módszereit és munkaformáit; az előkészítő időszak feladatait, az olvasás- és írástanulás feltételét jelentő rész-képességeket, vizsgálatuk és fejlesztésük eljárásait, játékos módszereit; az olvasás- és írástanítás fő módszertípusait, fontosabb alternatíváit; <p>az olvasás és írás megtanításának és fejlesztésének tevékenységeit, algoritmusait, módszereit és eszközeit, s mindezek alkalmazása kapcsán a differenciálás, kooperatív tanulás, valamint a játékok beépítésének lehetőségeit</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály, szerk. Kernya Róza, Kaposvár 1-249. oldal. Pompor Zoltán, Anyanyelvi tantárgy-pedagógia, főiskolai jegyzet, Nagykovács, 2006. Elektronikus formátumban</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> Magassy László, A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, Tankönyvkiadó, Bp, 1978. Nemzeti alaptanterv, Az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervei, 2000. Zsolnai József, Beszédművelés kisiskolás korban, Tankönyvkiadó, Bp, 1978. Hegedűs Ferencné: Írástanítási alapismeretek. A Tanító. 1989/8-10. 					

TT0205			ANYANYELVI TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: hogy megismertesse a hallgatókkal:</p> <ul style="list-style-type: none"> e. az előkészítő időszak feladatait különös tekintettel az iskolába lépő gyermekek képességeinek vizsgálatára és fejlesztésére, f. a napjainkban alkalmazott olvasás- és írástanítási módszereket, a köztük lévő különbségeket különös tekintettel az egyéni sajátosságokra, g. az olvasástechnika és az írás készséggé fejlesztésére alkalmas eljárásokat, h. az alapvető szöveg-feldolgozási eljárásokat. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: hallgatók ismerjék meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a közoktatás feladatait, stratégiáját, preferenciáit és dokumentumait, alternatív taneszközeit az 1–4. évfolyam anyanyelvi neveléssel kapcsolatban, különös tekintettel kommunikációs képességeik és szövegértésük fejlesztésére, a 6–10 éves korosztály beszédének jellemzőit, valamint olvasási érdeklődésük alakulását; • a 6–10 évesek beszédfejlesztésének, valamint a szövegfeldolgozás és önművelés differenciált fejlesztésének folyamatát, tevékenységeit, eljárásait és eszközeit, a tervezés, tanulásirányítás módszereit és munkaformáit; • az előkészítő időszak feladatait, • az olvasás- és írástanulás feltételét jelentő rész-képességeket, vizsgálatuk és fejlesztésük eljárásait, játékos módszereit; • az olvasás- és írástanítás fő módszertípusait, fontosabb alternatíváit; <p>az olvasás és írás megtanításának és fejlesztésének tevékenységeit, algoritmusait, módszereit és eszközeit, s mindezek alkalmazása kapcsán a differenciálás, kooperatív tanulás, valamint a játékok beépítésének lehetőségeit</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály, szerk. Kernya Róza, Kaposvár 1-249. oldal. Pompor Zoltán, Anyanyelvi tantárgy-pedagógia, főiskolai jegyzet, Nagykovács, 2006. Elektronikus formátumban</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Magassy László, A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, Tankönyvkiadó, Bp, 1978. 6. Nemzeti alaptanterv, Az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervei, 2000. 7. Zsolnai József, Beszédművelés kisiskolás korban, Tankönyvkiadó, Bp, 1978. 8. Hegedűs Ferencné: Írástanítási alapismeretek. A Tanító. 1989/8-10. 					

TT0206			ANYANYELVI TANTÁRGYPEDAGÓGIA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: hogy megismertesse a hallgatókkal:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. az előkészítő időszak feladatait különös tekintettel az iskolába lépő gyermekek képességeinek vizsgálatára és fejlesztésére, j. a napjainkban alkalmazott olvasás- és írástanítási módszereket, a köztük lévő különbségeket különös tekintettel az egyéni sajátosságokra, k. az olvasástechnika és az írás készséggé fejlesztésére alkalmas eljárásokat, l. az alapvető szöveg-feldolgozási eljárásokat. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: hallgatók ismerjék meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a közoktatás feladatait, stratégiáját, preferenciáit és dokumentumait, alternatív taneszközeit az 1–4. évfolyam anyanyelvi neveléssel kapcsolatban, különös tekintettel kommunikációs képességeik és szövegértésük fejlesztésére, a 6–10 éves korosztály beszédének jellemzőit, valamint olvasási érdeklődésük alakulását; • a 6–10 évesek beszédfejlesztésének, valamint a szövegfeldolgozás és önművelés differenciált fejlesztésének folyamatát, tevékenységeit, eljárásait és eszközeit, a tervezés, tanulásirányítás módszereit és munkaformáit; • az előkészítő időszak feladatait, • az olvasás- és írástanulás feltételét jelentő rész-képességeket, vizsgálatuk és fejlesztésük eljárásait, játékos módszereit; • az olvasás- és írástanítás fő módszertípusait, fontosabb alternatíváit; <p>az olvasás és írás megtanításának és fejlesztésének tevékenységeit, algoritmusait, módszereit és eszközeit, s mindezek alkalmazása kapcsán a differenciálás, kooperatív tanulás, valamint a játékok beépítésének lehetőségeit</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály, szerk. Kernya Róza, Kaposvár 1-249. oldal. Pompor Zoltán, Anyanyelvi tantárgy-pedagógia, főiskolai jegyzet, Nagykovács, 2006. Elektronikus formátumban</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Magassy László, A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, Tankönyvkiadó, Bp, 1978. 10. Nemzeti alaptanterv, Az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervei, 2000. 11. Zsolnai József, Beszédművelés kisiskolás korban, Tankönyvkiadó, Bp, 1978. 12. Hegedűs Ferencné: Írástanítási alapismeretek. A Tanító. 1989/8-10. 					

TT0207			IRODALMI MŰELEMZÉS I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Előadás	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A teljes, három féléves kurzus célkitűzése, hogy a tanítójelölt legyen nagyvonalakban tájékozott az irodalom intézményeinek és kánonjainak világában, tudjon az érdeklődésének és a tananyagnak megfelelő művekről önálló véleményt alkotni. Korunk irodalmának áttekintéséhez meg kell ismerkedni a klasszikus, a modern és a posztmodern művészetszéménnyel, azok iskolai megjelenéseivel is. A fiatalok kulturális szituáltságának megértése érdekében meg kell ismerkedni a populáris kultúra irányzataival, a klasszikus és kanonizált tartalmakkal ápoltság viszonyával. A kurzus elvégzése során a hallgatók megismerik, elsajátítják és begyakorolják a műelemzés legelterjedtebb módszereit, tudomásuk lesz a velük kapcsolatos módszertani megfontolásokról is.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kortárs irodalom alapvető jegyeinek ismerete • Stílusirányok megkülönböztetésének készsége • Néhány fontosabb kortárs szerző és műveik ismerete • A művek irodalomtörténeti helyének fölismerése • Önálló vélemény kialakítása és megfogalmazása a kortárs irodalmi jelenségekkel kapcsolatban • Önálló irodalmi tájékozódás képessége • A könyvtári és internetes kutatás-böngészés gyakorlatának elsajátítása • Klasszikus és kortárs elemzési paradigmák ismerete és használata • Kritikai és tudománykritikai (metakritikai) készségek • Az ismeretterjesztő megközelítésmód elsajátítása • Kompetenciaközpontú irodalomtanítás rendszerének megismerése, begyakorlása 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Appignanesi / Garratt, <i>NeszeNeked Posztmodern</i>, Bp, Ikon kiadó, 1995. • Széles Klára: <i>Van-e értelme a műértelmezésnek?</i> Bp, Panem-McGraw-Hill, 1996. • Hima Gabriella: <i>Az irodalomtudomány jelenkori irányzatai</i>, Bp, Eötvös Kiadó, 1999. • Cserhalmi Zsuzsa: <i>Amit az irodalomtanításról tudni kell(ene)</i>, Bp, Korona Kiadó, 2001 • <i>Amit mindig szeretnél volna tudni a posztmodernről, de sohase merted megkérdezni</i>, Farkas Zsolt, Kukorelly Endre, Marno János, Németh Gábor beszélgetése In: Magyar Lettre Internationale 29. sz. (1998. nyár), p. 12-21. 					

TT0208			IRODALMI MŰELEMZÉS II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	45	15	3	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A teljes, három féléves kurzus célkitűzése, hogy a tanítójelölt legyen nagyvonalakban tájékozott az irodalom intézményeinek és kánonjainak világában, tudjon az érdeklődésének és a tananyagnak megfelelő művekről önálló véleményt alkotni. Korunk irodalmának áttekintéséhez meg kell ismerkedni a klasszikus, a modern és a posztmodern művészeteszménnyel, azok iskolai megjelenéseivel is. A fiatalok kulturális szituáltságának megértése érdekében meg kell ismerkedni a populáris kultúra irányzataival, a klasszikus és kanonizált tartalmakkal ápoltságával. A kurzus elvégzése során a hallgatók megismerik, elsajátítják és begyakorolják a műelemzés legelterjedtebb módszereit, tudomásuk lesz a velük kapcsolatos módszertani megfontolásokról is.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kortárs irodalom alapvető jegyeinek ismerete • Stílusirányok megkülönböztetésének készsége • Néhány fontosabb kortárs szerző és műveik ismerete • A művek irodalomtörténeti helyének fölismerése • Önálló vélemény kialakítása és megfogalmazása a kortárs irodalmi jelenségekkel kapcsolatban • Önálló irodalmi tájékozódás képessége • A könyvtári és internetes kutatás-böngészés gyakorlatának elsajátítása • Klasszikus és kortárs elemzési paradigmák ismerete és használata • Kritikai és tudománykritikai (metakritikai) készségek • Az ismeretterjesztő megközelítésmód elsajátítása • Kompetenciaközpontú irodalomtanítás rendszerének megismerése, begyakorlása 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Appignanesi / Garratt, <i>NeszeNeked Posztmodern</i>, Bp, Ikon kiadó, 1995. • Széles Klára: <i>Van-e értelme a műértelmezésnek?</i> Bp, Panem-McGraw-Hill, 1996. • Hima Gabriella: <i>Az irodalomtudomány jelenkori irányzatai</i>, Bp, Eötvös Kiadó, 1999. • Cserhalmi Zsuzsa: <i>Amit az irodalomtanításról tudni kell(ene)</i>, Bp, Korona Kiadó, 2001 • <i>Amit mindig szeretnél volna tudni a posztmodernről, de sohase merted megkérdezni</i>, Farkas Zsolt, Kukorelly Endre, Marno János, Németh Gábor beszélgetése In: Magyar Lettre Internationale 29. sz. (1998. nyár), p. 12-21. 					

TT0209			GYERMEKIRODALOM I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- a hallgatók ismerkedjenek meg a magyar és az európai meseirodalom alapvető alkotóival és munkásságukkal, a gyermekirodalom legfontosabb műfajaiival;
- hogy a hallgató tájékozottá váljon a kortárs gyermek- és ifjúsági irodalomban, ismerje meg azokat az alapvető szakirodalmakat, melyek segítik a szövegek kritikai megközelítésében;
- a szemináriumi elemzések során olyan jártasságot szerezzen, melyek segítik a gyermekvers, mese, meseregény elemzésében.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. A népmese ereje

- a magyar és az európai mesekincs jelentősége a kisgyermek életében
- a népmese formája és esztétikuma
- közelítések a meséhez – meseelemzési lehetőségek
- a műmese erkölce
- az átalakított tündérmese - Gianni Rodari, Játék a mesével

2. A felnőtté válás lehetőségei a meseregényekben

- a meseregény a didaktika szolgálatában: Carlo Collodi, Pinokkio
- a lányregény: Erich Kastner, A két Lotti
- Hová tűnt Róbert Gida? A. A. Milne, Micimackó
- mese a kapcsolatokról: Saint-Exupery, A kis herceg
- a szabadság és a fantázia: Ende: A végtelen történet

3. A magyar meseregény múltja és jelene

- a klasszikusok közül Móra Ferenc, Csukás István, Lázár Ervin, Szabó Magda, Török Sándor, Békés Pál, Janikovszky Éva meseregényei
- az újabbak közül Kamarás István, Szíjj Ferenc, Böszörményi Gyula, Darvasi László meseregényei

4. A gyermekvers

- A klasszikus magyar gyermekversek és megközelítési lehetőségeik
- „Mennyi minden!” - Nemes Nagy Ágnes gyermekversei
- „Szárnyati Géza malacra” - Weöres Sándor verseinek világa
- a keresztyén gyermekvers múltja és jelene

5. A nemkötelező olvasmány

- mihez kezdünk a kötelező olvasmányokkal?
- Kincskereső kisködmön vagy Harry Potter
- televízió vagy olvasás

SZAKIRODALOM:

- Dobszay Ambrus, A magyar gyermekvers. In. Bálint Péter - Bódis Zoltán (vál. és szerk.):
- Tarbay Ede, Gyermekirodalomra vezérlő kalauz, Szent István Társulat
- Változtok a gyermeklírásra. Debrecen, 2005. Didakt Kiadó. 19-25.
- Pompor Zoltán, A keresztyén gyermekvers múltja és jelene. In. Bálint Péter - Bódis Zoltán (vál. és szerk.): Változtok a gyermeklírásra. Debrecen, 2005. Didakt Kiadó. 19-25.
- Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Bp., 2001. Nemzeti Tankönyvkiadó.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- F. Kovács Ferenc, Mondóka, gyermekvers, esztétikum, Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.
- Komáromy Sándor, Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából, Eötvös kiadó, Budapest, 1998.

TT0210			GYERMEKIRODALOM II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- a hallgatók ismerkedjenek meg a magyar és az európai meseirodalom alapvető alkotóival és munkásságukkal, a gyermekirodalom legfontosabb műfajaiival;
- hogy a hallgató tájékozottá váljon a kortárs gyermek- és ifjúsági irodalomban, ismerje meg azokat az alapvető szakirodalmakat, melyek segítik a szövegek kritikai megközelítésében;
- a szemináriumi elemzések során olyan jártasságot szerezzen, melyek segítik a gyermekvers, mese, meseregény elemzésében.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1) A népmese ereje

- a magyar és az európai mesekincs jelentősége a kisgyermek életében
- a népmese formája és esztétikuma
- közelítések a meséhez – meseelemzési lehetőségek
- a műmese erkölce
- az átalakított tündérmese - Gianni Rodari, Játék a mesével

2) A felnőtté válás lehetőségei a meseregényekben

- a meseregény a didaktika szolgálatában: Carlo Collodi, Pinokkio
- a lányregény: Erich Kastner, A két Lotti
- Hová tűnt Róbert Gida? A. A. Milne, Micimackó
- mese a kapcsolatokról: Saint-Exupery, A kis herceg
- a szabadság és a fantázia: Ende: A végtelen történet

3) A magyar meseregény múltja és jelene

- a klasszikusok közül Móra Ferenc, Csukás István, Lázár Ervin, Szabó Magda, Török Sándor, Békés Pál, Janikovszky Éva meseregényei
- az újabbak közül Kamarás István, Szíjj Ferenc, Böszörményi Gyula, Darvasi László meseregényei

4) A gyermekvers

- A klasszikus magyar gyermekversek és megközelítési lehetőségeik
- „Mennyi minden!” - Nemes Nagy Ágnes gyermekversei
- „Szárnyati Géza malacra” - Weöres Sándor verseinek világa
- a keresztyén gyermekvers múltja és jelene

5) A nemkötelező olvasmány

- mihez kezdünk a kötelező olvasmányokkal?
- Kincskereső kisködmön vagy Harry Potter
- televízió vagy olvasás

SZAKIRODALOM:

- Dobszay Ambrus, A magyar gyermekvers. In. Bálint Péter - Bódis Zoltán (vál. és szerk.):
- Tarbay Ede, Gyermekirodalomra vezérlő kalauz, Szent István Társulat
- Változtok a gyermeklírára. Debrecen, 2005. Didakt Kiadó. 19-25.
- Pompor Zoltán, A keresztyén gyermekvers múltja és jelene. In. Bálint Péter - Bódis Zoltán (vál. és szerk.): Változtok a gyermeklírára. Debrecen, 2005. Didakt Kiadó. 19-25.
- Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Bp., 2001. Nemzeti Tankönyvkiadó.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- F. Kovács Ferenc, Mondóka, gyermekvers, esztétikum, Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.
- Komáromy Sándor, Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából, Eötvös kiadó, Budapest, 1998.

TT0211			MATEMATIKA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	3	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tárgy tanulásának célja és feladata a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek tanításán-tanulásán keresztül járuljon hozzá a kisiskolás korú egészséges gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alapozó évfolyamok a *matematikai logika és halmazelmélet*, valamint a *relációk, függvények sorozatok* tananyag tartalmának és háttérének tudatosítása valósul meg olyan szinten, hogy a tanító képes legyen a matematikai tananyagot áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrek módon megalapozni, valamint az adott témakörben az alapozó évfolyamok matematika feladatait biztosan megoldani.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Matematikai logika és halmazelmélet Az ítélet. A logikai függvény. A halmazelmélet alapfogalmai. Logikai műveletek. Az elemi ítéletkalkulus műveleti tulajdonságai. Műveletek halmazokkal. A halmazműveletek műveleti tulajdonságai. A logikai kvantorok. „Minden“, „van olyan ...“.

Következtetések. Általános iskolai halmazelméleti és logikai feladatok megoldása.

Relációk, függvények, sorozatok A szűkebb értelemben vett binér reláció fogalma, tulajdonságai. Rendezési-reláció, ekvivalencia-reláció, osztályozás. Halmazok Descartes-szorzata. Egyértelmű megfeleltetések. A valós változós függvények elemi vizsgálata Függvénytani alapfogalmak.

Függvénytranszformáció. Sorozatok vizsgálata.

A természetes szám fogalma, a számelmélet elemei. Halmazok számossága. Véges és végtelen halmazok. Számrendszerek. A számrendszeres írásmód. Algebrai műveletek a természetes számok körében. Euklideszi algoritmus, ltk, lkt. Oszthatósági feladatok igazolása. Kongruencia, maradékosztályok. Lineáris egyenletek megoldása. Egyenletrendszerek megoldása.

Kombinatorika Ismétlés nélküli és ismétléses permutáció, variáció fogalma, az ismétlés nélküli kombináció fogalma. Binomiális együtthatók és tulajdonságaik, binomiális tétel, pascal háromszög. Kombinatorika a matematika más témaköreiben (logika, algebra, stb.). Eseményalgebra. Műveletek eseményekkel. Klasszikus valószínűség-számítás alapfogalmai, axiómái.

Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt, fontosabb felzárkóztatással és tehetséggondozással kapcsolatos irányzatokra, stratégiákra. Ebből a szempontból sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait. Áttekintjük, megoldjuk, elemezzük az egyes matematikai témakörökhöz (halmazok–logika; algebra; relációk, függvények, sorozatok; kombinatorika, geometria) kapcsolódó feladattípusokat, a témakör tanításához kapcsolható eszközöket, a felzárkóztató, gyakorló, és versenyfeladatok szempontjából. Tanórai és a tanórán kívüli matematikai tevékenység tervezése megadott témában.

A különböző munkaformák alkalmazásának lehetőségei az adott témákban.

SZAKIRODALOM:

Digitális formában kiadott anyagok.

Vonatkozó web-lapok:

Brindza A. és társai (1996): *Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Dienes, Z. P. (1973): *Építsük fel a matematikát!* Gondolat, Budapest. (Részletek)

Lénárd Ferenc (1978): *A problémamegoldó gondolkodás.* Akadémiai Kiadó, Budapest. (Részletek)

Szendrei János (1975): *Algebra és számelmélet.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Skemp, R. R. (1975) *A matematikatanítás pszichológiája.* Gondolat, Budapest. A Matematikai fogalomalkotás c. fejezet.

Urbán János (1983): *Matematikai logika.* Műszaki Kiadó, Budapest.

Egy-egy tanulmány a kreativitás és az értékelés témaköréből.

Digitális formában kiadott anyagok;

Vonatkozó web-lapok;

2-3 alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve).

Oktatási Minisztérium (2007): *Nemzeti Alaptanterv (matematika fejezetek).*

http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200904/nat_090408.pdf (letöltés: 2009)

Hajdu S. -- Novák L. -- Róka S. -- Scherlein M. (1998) *Matematika 3-4. Feladatgyűjtemény* Műszaki Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Dr. Andrásfai B. (1998): *Versenymatek gyerekeknek.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Andrásfai Béláné (1984): *Matematika feladatgyűjtemény 3. osztály.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Csahóczi E. (2001): *Töprengő.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Fábosné Zách E. (2000): *Zsebszámológépek használata a 3–4. osztályban.* Gondolat kiadó, Budapest.

Varga T. – Dimény Z. – Loparics Gy. (1995): *Nyelv, zene, matematika.* Gondolat, Budapest.

Varga T. (1976): *Játsszunk matematikát I-II.* Móra Kiadó, Budapest.

TT0212			MATEMATIKA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tárgy tanulásának célja és feladata a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek tanításán-tanulásán keresztül járuljon hozzá a kisiskolás korú egészséges gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alapozó évfolyamok a *matematikai logika és halmazelmélet*, valamint a *relációk, függvények sorozatok* tananyag tartalmának és háttérének tudatosítása valósul meg olyan szinten, hogy a tanító képes legyen a matematikai tananyagot áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrek módon megalapozni, valamint az adott témakörben az alapozó évfolyamok matematika feladatait biztosan megoldani.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Matematikai logika és halmazelmélet Az ítélet. A logikai függvény. A halmazelmélet alapfogalmai. Logikai műveletek. Az elemi ítéletkalkulus műveleti tulajdonságai. Műveletek halmazokkal. A halmazműveletek műveleti tulajdonságai. A logikai kvantorok. „Minden“, „van olyan ...“.

Következtetések. Általános iskolai halmazelméleti és logikai feladatok megoldása.

Relációk, függvények, sorozatok A szűkebb értelemben vett binér reláció fogalma, tulajdonságai. Rendezési-reláció, ekvivalencia-reláció, osztályozás. Halmazok Descartes-szorzata. Egyértelmű megfeleltetések. A valós változós függvények elemi vizsgálata Függvénytani alapfogalmak.

Függvénytranszformáció. Sorozatok vizsgálata.

A természetes szám fogalma, a számelmélet elemei. Halmazok számossága. Véges és végtelen halmazok. Számrendszerek. A számrendszeres írásmód. Algebrai műveletek a természetes számok körében. Euklideszi algoritmus, ltk, lkt. Oszthatósági feladatok igazolása. Kongruencia, maradékosztályok. Lineáris egyenletek megoldása. Egyenletrendszerek megoldása.

Kombinatorika Ismétlés nélküli és ismétléses permutáció, variáció fogalma, az ismétlés nélküli kombináció fogalma. Binomiális együtthatók és tulajdonságaik, binomiális tétel, pascal háromszög. Kombinatorika a matematika más témaköreiben (logika, algebra, stb.). Eseményalgebra. Műveletek eseményekkel. Klasszikus valószínűség-számítás alapfogalmai, axiómái.

Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt, fontosabb felzárkóztatással és tehetséggondozással kapcsolatos irányzatokra, stratégiákra. Ebből a szempontból sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait. Áttekintjük, megoldjuk, elemezzük az egyes matematikai témakörökhöz (halmazok–logika; algebra; relációk, függvények, sorozatok; kombinatorika, geometria) kapcsolódó feladattípusokat, a témakör tanításához kapcsolható eszközöket, a felzárkóztató, gyakorló, és versenyfeladatok szempontjából. Tanórai és a tanórán kívüli matematikai tevékenység tervezése megadott témában.

A különböző munkaformák alkalmazásának lehetőségei az adott témákban.

SZAKIRODALOM:

Digitális formában kiadott anyagok.

Vonatkozó web-lapok:

Brindza A. és társai (1996): *Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Dienes, Z. P. (1973): *Építsük fel a matematikát!* Gondolat, Budapest. (Részletek)

Lénárd Ferenc (1978): *A problémamegoldó gondolkodás.* Akadémiai Kiadó, Budapest. (Részletek)

Szendrei János (1975): *Algebra és számelmélet.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Skemp, R. R. (1975) *A matematikatanítás pszichológiája.* Gondolat, Budapest. A Matematikai fogalomalkotás c. fejezet.

Urbán János (1983): *Matematikai logika.* Műszaki Kiadó, Budapest.

Egy-egy tanulmány a kreativitás és az értékelés témaköréből.

Digitális formában kiadott anyagok;

Vonatkozó web-lapok;

2-3 alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve).

Oktatási Minisztérium (2007): *Nemzeti Alaptanterv (matematika fejezetek).*

http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200904/nat_090408.pdf (letöltés: 2009)

Hajdu S. -- Novák L. -- Róka S. -- Scherlein M. (1998) *Matematika 3-4. Feladatgyűjtemény* Műszaki Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Dr. Andrásfai B. (1998): *Versenymatek gyerekeknek.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Andrásfai Béláné (1984): *Matematika feladatgyűjtemény 3. osztály.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Csahóczi E. (2001): *Töprengő.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Fábosné Zách E. (2000): *Zsebszámológépek használata a 3–4. osztályban.* Gondolat kiadó, Budapest.

Varga T. – Dimény Z. – Loparics Gy. (1995): *Nyelv, zene, matematika.* Gondolat, Budapest.

Varga T. (1976): *Játsszunk matematikát I-II.* Móra Kiadó, Budapest.

TT0213			MATEMATIKA TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	3	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tárgy tanulásának célja és feladata a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek tanításán-tanulásán keresztül járuljon hozzá a kisiskolás korú egészséges gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alsó tagozatos matematikai tananyag módszertani áttekintése valósul meg olyan szinten, hogy a tanító képes legyen a matematikai tananyagot áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrekt módon megalapozni, az alsó tagozatos matematikai feladatokat biztosan megoldani.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Megismertetjük az alsó tagozatban tanítandó, illetve tanítható matematikai tananyagot (fogalomrendszert és matematikai eljárásokat). Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt fontosabb irányzatokra, stratégiákra, matematikatanítási modellekre, ennek érdekében a hallgatókkal sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait.

Ezen belül tárgyalásra kerül a gondolkodás fejlesztésének lehetőségei. A gondolkodás Lénárd féle makro és mikrostruktúrája.

Gondolkodási műveletek. Az ismeretszerzés útjai.

A matematikai fogalom felépítését, alapfogalom, definiált fogalom, axióma, tétel. Az ismeretszerzés deduktív és induktív útjait.

A *halmazok–logika* témakör tantervi épülése az alsó tagozaton.

Nyitott mondatok értelmezése, típusai, lezárása, igazzá tétele, megoldásuk.

Halmazelméleti logikai feladatok az alsó tagozatos tankönyvcsaládokban. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

Számtan–algebra témakörök módszertani feldolgozása. A számfogalom és a műveletfogalom kialakításának módjait, szóbeli és írásbeli műveletek algoritmusait.

Számrendszerek. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei. Átváltások, beváltások. Római és arab számírás.

A tört fogalmának előkészítése, alakítása. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

A negatív szám fogalmának előkészítése. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

Szöveges feladatok.

Tárgyaljuk az alapozó szintű iskolai matematika feladatok megoldását, elemezzük az általánosan alkalmazható gondolatmeneteket és módszereket, az egyes részterületek tanításának szerepét a matematika elemi szintű oktatásában.

Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt fontosabb irányzatokra, stratégiákra, matematikatanítási modellekre, ennek érdekében a hallgatókkal sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait.

Ezen belül tárgyaljuk a *relációk, függvények, sorozatok*, a rendezés, osztályozás megjelenését és szerepét az alsó tagozatos matematika oktatásban. Összefüggések felismerése, értelmezése, modellezése, gráfok, táblázatok, stb.

Geometria Geometriai fogalmak, összefüggések. A síkidom, a sokszög fogalma, osztályozása. Építés síkban és térben, síkidomok és testek osztályozása. Síkidomok kerülete, területe, testek felszíne, térfogata. Adott tulajdonságú ponthalmazok. Geometriai transzformációk. A geometriai transzformáció mint pont-pont függvény.

Geometriai transzformációk, kapcsolataik, osztályozása, azok tanítása az alsó tagozaton (topológiai, affin, hasonlósági, egybevágósági transzformációk és kapcsolataik).

A mérések tanítása (hosszúság, tömeg, űrtartalom, kerület, terület, térfogat, idő, szög mérése). Alkalmi és szabvány mérőeszközök, a mérés fajtái, A mérés tanításának szerepe, lehetőségei a matematika elemi szintű oktatásában. Tárgyaljuk az alapszintű iskolai matematika feladatok megoldását, elemezzük az általánosan alkalmazható gondolatmeneteket és módszereket, az egyes részterületek tanításának szerepét a matematika elemi szintű oktatásában.

SZAKIRODALOM:

Digitális formában kiadott anyagok.

Vonatkozó web-lapok:

2-3 alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve).

Oktatási Minisztérium (2007): *Nemzeti Alaptanterv (matematika fejezetek)*.

http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200904/nat_090408.pdf (letöltés: 2009)

Pólya György (2002): *A gondolkodás iskolája*. Tankönyvkiadó, Budapest.

A Tanító c. folyóirat aktuális cikkei.

Skemp (1995): *A matematikatanulás pszichológiája*. Gondolat, Budapest.

TT0214			MATEMATIKA TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tárgy tanulásának célja és feladata a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek tanításán-tanulásán keresztül járuljon hozzá a kisiskolás korú egészséges gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alsó tagozatos matematikai tananyag módszertani áttekintése valósul meg olyan szinten, hogy a tanító képes legyen a matematikai tananyagot áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrekt módon megalapozni, az alsó tagozatos matematikai feladatokat biztosan megoldani.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Megismertetjük az alsó tagozatban tanítandó, illetve tanítható matematikai tananyagot (fogalomrendszert és matematikai eljárásokat). Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt fontosabb irányzatokra, stratégiákra, matematikatanítási modellekre, ennek érdekében a hallgatókkal sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait.

Ezen belül tárgyalásra kerül a gondolkodás fejlesztésének lehetőségei. A gondolkodás Lénárd féle makro és mikrostruktúrája.

Gondolkodási műveletek. Az ismeretszerzés útjai.

A matematikai fogalom felépítését, alapfogalom, definiált fogalom, axióma, tétel. Az ismeretszerzés deduktív és induktív útjait.

A *halmazok–logika* témakör tantervi épülése az alsó tagozaton.

Nyitott mondatok értelmezése, típusai, lezárása, igazzá tétele, megoldásuk.

Halmazelméleti logikai feladatok az alsó tagozatos tankönyvcsaládokban. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

Számtan–algebra témakörök módszertani feldolgozása. A számfogalom és a műveletfogalom kialakításának módjait, szóbeli és írásbeli műveletek algoritmusait.

Számrendszerek. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei. Átváltások, beváltások. Római és arab számírás.

A tört fogalmának előkészítése, alakítása. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

A negatív szám fogalmának előkészítése. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

Szöveges feladatok.

Tárgyaljuk az alapozó szintű iskolai matematika feladatok megoldását, elemezzük az általánosan alkalmazható gondolatmeneteket és módszereket, az egyes részterületek tanításának szerepét a matematika elemi szintű oktatásában.

Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt fontosabb irányzatokra, stratégiákra, matematikatanítási modellekre, ennek érdekében a hallgatókkal sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait.

Ezen belül tárgyaljuk a *relációk, függvények, sorozatok*, a rendezés, osztályozás megjelenését és szerepét az alsó tagozatos matematika oktatásban. Összefüggések felismerése, értelmezése, modellezése, gráfok, táblázatok, stb.

Geometria Geometriai fogalmak, összefüggések. A síkidom, a sokszög fogalma, osztályozása. Építés síkban és térben, síkidomok és testek osztályozása. Síkidomok kerülete, területe, testek felszíne, térfogata. Adott tulajdonságú ponthalmazok. Geometriai transzformációk. A geometriai transzformáció mint pont-pont függvény.

Geometriai transzformációk, kapcsolataik, osztályozása, azok tanítása az alsó tagozaton (topológiai, affin, hasonlósági, egybevágósági transzformációk és kapcsolataik).

A mérések tanítása (hosszúság, tömeg, űrtartalom, kerület, terület, térfogat, idő, szög mérése). Alkalmi és szabvány mérőeszközök, a mérés fajtái, A mérés tanításának szerepe, lehetőségei a matematika elemi szintű oktatásában. Tárgyaljuk az alapszintű iskolai matematika feladatok megoldását, elemezzük az általánosan alkalmazható gondolatmeneteket és módszereket, az egyes részterületek tanításának szerepét a matematika elemi szintű oktatásában.

SZAKIRODALOM:

Digitális formában kiadott anyagok.

Vonatkozó web-lapok:

2-4 alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve).

Oktatási Minisztérium (2007): *Nemzeti Alaptanterv (matematika fejezetek)*.

http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200904/nat_090408.pdf (letöltés: 2009)

Pólya György (2002): *A gondolkodás iskolája*. Tankönyvkiadó, Budapest.

A Tanító c. folyóirat aktuális cikkei.

Skemp (1995): *A matematikatanulás pszichológiája*. Gondolat, Budapest.

TT0215			MATEMATIKA TANTÁRGYPEDAGÓGIA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tárgy tanulásának célja és feladata a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek tanításán-tanulásán keresztül járuljon hozzá a kisiskolás korú egészséges gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alsó tagozatos matematikai tananyag módszertani áttekintése valósul meg olyan szinten, hogy a tanító képes legyen a matematikai tananyagot áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrekten módon megalapozni, az alsó tagozatos matematikai feladatokat biztosan megoldani.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Megismertetjük az alsó tagozatban tanítandó, illetve tanítható matematikai tananyagot (fogalomrendszert és matematikai eljárásokat). Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt fontosabb irányzatokra, stratégiákra, matematikatanítási modellekre, ennek érdekében a hallgatókkal sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait.

Ezen belül tárgyalásra kerül a gondolkodás fejlesztésének lehetőségei. A gondolkodás Lénárd féle makro és mikrostruktúrája.

Gondolkodási műveletek. Az ismeretszerzés útjai.

A matematikai fogalom felépítését, alapfogalom, definiált fogalom, axióma, tétel. Az ismeretszerzés deduktív és induktív útjait.

A *halmazok–logika* témakör tantervi épülése az alsó tagozaton.

Nyitott mondatok értelmezése, típusai, lezárása, igazsá tétele, megoldásuk.

Halmazelméleti logikai feladatok az alsó tagozatos tankönyvcsaládokban. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

Számtan–algebra témakörök módszertani feldolgozása. A számfogalom és a műveletfogalom kialakításának módjait, szóbeli és írásbeli műveletek algoritmusait.

Számrendszerek. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei. Átváltások, beváltások. Római és arab számírás.

A tört fogalmának előkészítése, alakítása. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

A negatív szám fogalmának előkészítése. A témakör tanításának leginkább elterjedt eszközei.

Szöveges feladatok.

Tárgyaljuk az alapozó szintű iskolai matematika feladatok megoldását, elemezzük az általánosan alkalmazható gondolatmeneteket és módszereket, az egyes részterületek tanításának szerepét a matematika elemi szintű oktatásában.

Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt fontosabb irányzatokra, stratégiákra, matematikatanítási modellekre, ennek érdekében a hallgatókkal sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait.

Ezen belül tárgyaljuk a *relációk, függvények, sorozatok*, a rendezés, osztályozás megjelenését és szerepét az alsó tagozatos matematika oktatásban. Összefüggések felismerése, értelmezése, modellezése, gráfok, táblázatok, stb.

Geometria Geometriai fogalmak, összefüggések. A síkidom, a sokszög fogalma, osztályozása. Építés síkban és térben, síkidomok és testek osztályozása. Síkidomok kerülete, területe, testek felszíne, térfogata. Adott tulajdonságú ponthalmazok. Geometriai transzformációk. A geometriai transzformáció mint pont-pont függvény.

Geometriai transzformációk, kapcsolataik, osztályozása, azok tanítása az alsó tagozaton (topológiai, affin, hasonlósági, egybevágósági transzformációk és kapcsolataik).

A mérések tanítása (hosszúság, tömeg, űrtartalom, kerület, terület, térfogat, idő, szög mérése). Alkalmi és szabvány mérőeszközök, a mérés fajtái, A mérés tanításának szerepe, lehetőségei a matematika elemi szintű oktatásában. Tárgyaljuk az alapszintű iskolai matematika feladatok megoldását, elemezzük az általánosan alkalmazható gondolatmeneteket és módszereket, az egyes részterületek tanításának szerepét a matematika elemi szintű oktatásában.

SZAKIRODALOM:

Digitális formában kiadott anyagok.

Vonatkozó web-lapok:

2-5 alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve).

Oktatási Minisztérium (2007): *Nemzeti Alaptanterv (matematika fejezetek)*.

http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200904/nat_090408.pdf (letöltés: 2009)

Pólya György (2002): *A gondolkodás iskolája*. Tankönyvkiadó, Budapest.

A Tanító c. folyóirat aktuális cikkei.

Skemp (1995): *A matematikatanulás pszichológiája*. Gondolat, Budapest.

TT0216			MATEMATIKA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tárgy tanulásának célja és feladata a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek tanításán-tanulásán keresztül járuljon hozzá a kisiskolás korú egészséges gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alapozó évfolyamok a *matematikai logika és halmazelmélet*, valamint a *relációk, függvények sorozatok* tananyag tartalmának és háttérének tudatosítása valósul meg olyan szinten, hogy a tanító képes legyen a matematikai tananyagot áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrek módon megalapozni, valamint az adott témakörben az alapozó évfolyamok matematika feladatait biztosan megoldani.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Matematikai logika és halmazelmélet Az ítélet. A logikai függvény. A halmazelmélet alapfogalmai. Logikai műveletek. Az elemi ítéletkalkulus műveleti tulajdonságai. Műveletek halmazokkal. A halmazműveletek műveleti tulajdonságai. A logikai kvantorok. „Minden“, „van olyan ...“.

Következtetések. Általános iskolai halmazelméleti és logikai feladatok megoldása.

Relációk, függvények, sorozatok A szűkebb értelemben vett binér reláció fogalma, tulajdonságai. Rendezési-reláció, ekvivalencia-reláció, osztályozás. Halmazok Descartes-szorzata. Egyértelmű megfeleltetések. A valós változós függvények elemi vizsgálata Függvénytani alapfogalmak.

Függvénytranszformáció. Sorozatok vizsgálata.

A természetes szám fogalma, a számelmélet elemei. Halmazok számossága. Véges és végtelen halmazok. Számrendszerek. A számrendszeres írásmód. Algebrai műveletek a természetes számok körében. Euklideszi algoritmus, ltk, lkt. Oszthatósági feladatok igazolása. Kongruencia, maradékosztályok. Lineáris egyenletek megoldása. Egyenletrendszerek megoldása.

Kombinatorika Ismétlés nélküli és ismétléses permutáció, variáció fogalma, az ismétlés nélküli kombináció fogalma. Binomiális együtthatók és tulajdonságaik, binomiális tétel, pascal háromszög. Kombinatorika a matematika más témaköreiben (logika, algebra, stb.). Eseményalgebra. Műveletek eseményekkel. Klasszikus valószínűség-számítás alapfogalmai, axiómái.

Felkészítjük a hallgatót a matematikatanításban elterjedt, fontosabb felzárkóztatással és tehetséggondozással kapcsolatos irányzatokra, stratégiákra. Ebből a szempontból sokoldalú összehasonlító elemzés útján vizsgáljuk a különböző matematikai tantervek, programok és taneszközök tartalmát, koncepcionálisan eltérő vonásait. Áttekintjük, megoldjuk, elemezzük az egyes matematikai témakörökhöz (halmazok–logika; algebra; relációk, függvények, sorozatok; kombinatorika, geometria) kapcsolódó feladattípusokat, a témakör tanításához kapcsolható eszközöket, a felzárkóztató, gyakorló, és versenyfeladatok szempontjából. Tanórai és a tanórán kívüli matematikai tevékenység tervezése megadott témában.

A különböző munkaformák alkalmazásának lehetőségei az adott témákban.

SZAKIRODALOM:

Digitális formában kiadott anyagok.

Vonatkozó web-lapok:

Brindza A. és társai (1996): *Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Dienes, Z. P. (1973): *Építsük fel a matematikát!* Gondolat, Budapest. (Részletek)

Lénárd Ferenc (1978): *A problémamegoldó gondolkodás.* Akadémiai Kiadó, Budapest. (Részletek)

Szendrei János (1975): *Algebra és számelmélet.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Skemp, R. R. (1975) *A matematikatanítás pszichológiája.* Gondolat, Budapest. A Matematikai fogalomalkotás c. fejezet.

Urbán János (1983): *Matematikai logika.* Műszaki Kiadó, Budapest.

Egy-egy tanulmány a kreativitás és az értékelés témaköréből.

Digitális formában kiadott anyagok;

Vonatkozó web-lapok;

2-3 alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve).

Oktatási Minisztérium (2007): *Nemzeti Alaptanterv (matematika fejezetek).*

http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200904/nat_090408.pdf (letöltés: 2009)

Hajdu S. -- Novák L. -- Róka S. -- Scherlein M. (1998) *Matematika 3-4. Feladatgyűjtemény* Műszaki Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Dr. Andrásfai B. (1998): *Versenymatek gyerekeknek.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Andrásfai Béláné (1984): *Matematika feladatgyűjtemény 3. osztály.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Csahóczi E. (2001): *Töprengő.* Tankönyvkiadó, Budapest.

Fábosné Zách E. (2000): *Zsebszámológépek használata a 3–4. osztályban.* Gondolat kiadó, Budapest.

Varga T. – Dimény Z. – Loparics Gy. (1995): *Nyelv, zene, matematika.* Gondolat, Budapest.

Varga T. (1976): *Játsszunk matematikát I-II.* Móra Kiadó, Budapest.

TK0506			TERMÉSZETISMERET ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	3	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő környezeti és etikai tudatosság kialakítása. A hallgatók szerezzenek ismereteket és jártasságot mindennapjaink természettudományi kérdéseinek, problémáinak, ismereteinek magyarázatában és feldolgozásában. A témák feltárása hármas rendszert követ: a történetiséget, a szakmaiságot és megjelenik a környezet értékeinek, veszélyeinek szempontrendszer, a globális és a helyi környezetet is figyelembe véve.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes természettudományi kérdések, problémák magyarázatára, feldolgozására. • Rendelkezzen a természettudományok oktatásához korszerű ismeretrendszerrel, valamint az egészséges életmód kialakításához szükséges ismeretekkel. • A természetismeret tantárgy az óra- és vizsgatervben meghatározott tantárgyelemeiben a következő elsajátítandó ismeretanyagot tartalmazza: • Azokat a természettudományos – nagyobb részt biológiai, kisebb részt fizikai, kémiai - ismereteket, amelyek szükségesek a természetismereti témák áttekintéshez; problémáinak vizsgálatához, tárgyalásához, összefüggéseinek megértéséhez. Valamint tartalmazza a természettudomány eredményeinek, illetve azoknak a gyakorlati élethez való kapcsolatának vizsgálatát, a pedagógiai látókör, a szakműveltség, a pedagógiai képesség és mesterségtudás elemeit, a pedagógiai önképzéshez szükséges képességek fejlesztését. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gál Béla: Az élőlények változatossága, Mozaik Kiadó, Szeged, 2006. • Dr. Endrédi Lajos: Természetismeret II., Tankönyvkiadó, Budapest 1995 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corine Stockley- Chris Oxlade- Jane Wertheim: Képes Usborne Enciklopédia. Park, 1994 • Dr Lénárd Gábor: Biológia 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. • Joy Palmer – Philip Neal: A környezeti nevelés kézikönyve, <i>Körlánc Könyvek 7.</i>, 1998. • David Attenborough: <i>Az élő bolygó</i>, Park Kiadó, Budapest 1992 • David Attenborough: <i>Élet a Földön</i>, Novotrade, Budapest 1988 • Szabó Zoltán: <i>Miért? 500 kérdés és válasz a biológia köréből</i>. Tóth, 1998 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 150 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 1999 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 300 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 2000 					

TK0507			TERMÉSZETISMERET ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	3	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő környezeti és etikai tudatosság kialakítása. A hallgatók szerezzenek ismereteket és jártasságot mindennapjaink természettudományi kérdéseinek, problémáinak, ismereteinek magyarázatában és feldolgozásában. A témák feltárása hármas rendszert követ: a történetiséget, a szakmaiságot és megjelenik a környezet értékeinek, veszélyeinek szempontrendszer, a globális és a helyi környezetet is figyelembe véve.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes természettudományi kérdések, problémák magyarázatára, feldolgozására. • Rendelkezzen a természettudományok oktatásához korszerű ismeretrendszerrel, valamint az egészséges életmód kialakításához szükséges ismeretekkel. • A természetismeret tantárgy az óra- és vizsgatervben meghatározott tantárgyelemeiben a következő elsajátítandó ismeretanyagot tartalmazza: • Azokat a természettudományos – nagyobb részt biológiai, kisebb részt fizikai, kémiai - ismereteket, amelyek szükségesek a természetismereti témák áttekintéshez; problémáinak vizsgálatához, tárgyalásához, összefüggéseinek megértéséhez. Valamint tartalmazza a természettudomány eredményeinek, illetve azoknak a gyakorlati élethez való kapcsolatának vizsgálatát, a pedagógiai látókör, a szakműveltség, a pedagógiai képesség és mesterségtudás elemeit, a pedagógiai önképzéshez szükséges képességek fejlesztését. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gál Béla: Az élőlények változatossága, Mozaik Kiadó, Szeged, 2006. • Dr. Endrédi Lajos: Természetismeret II., Tankönyvkiadó, Budapest 1995 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corine Stockley- Chris Oxlade- Jane Wertheim: Képes Usborne Enciklopédia. Park, 1994 • Dr Lénárd Gábor: Biológia 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. • Joy Palmer – Philip Neal: A környezeti nevelés kézikönyve, <i>Körlánc Könyvek 7.</i>, 1998. • David Attenborough: <i>Az élő bolygó</i>, Park Kiadó, Budapest 1992 • David Attenborough: <i>Élet a Földön</i>, Novotrade, Budapest 1988 • Szabó Zoltán: <i>Miért? 500 kérdés és válasz a biológia köréből</i>. Tóth, 1998 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 150 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 1999 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 300 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 2000 					

TT0217			TERMÉSZETISMERET TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Alakuljon ki a hallgatókban korszerű természettudományos műveltség, és tudás. A környezetvédelem (természetvédelem, tájvédelem) alapjainak megismertetése a hallgatókkal. Olyan ismeretek nyújtása, amelyek végzésük után minden munkahelyen használhatóak. Ez a harmadik féléves tantárgy azokat a Magyarországgal kapcsolatos általános természet-, társadalmi- és gazdaságföldrajzi ismereteket adja meg, melyek minden hallgatótól megkövetelhetők.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes természettudományi ismereteit a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok eredményes megoldására mozgósítani. • Legyen képes az egyének környezeti ismereteiből, környezet érzékeny szemléletéből fakadó magatartás megvalósítására. • Ismerje Magyarország természetes erőforrásait, gazdasági helyzetét, humán erőforrásait. Legyen tájékozott a környezetvédelemben. Ismerje nemzeti parkjainkat, természetvédelmi területeinket. • Ismerje a környezeti nevelés célrendszerét, a környezetismeret tantárgy tanítási-tanulási sajátosságait, stratégiáit • Ismerje az iskolai nevelőmunkához szükséges módszertani anyagot. • Tudjon alkalmazói szinten tevékenységeket, környezetismereti játékokat, feladatokat különböző fejlettségű gyermekeknek megalkotni. • Legyen képes az iskolai környezeti nevelés feladatainak színvonalas ellátására 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bora – Nemerikényi 2004: <i>Magyarország földrajza</i> Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó • Tardy János, 2002.: <i>Értékkörző Magyarország</i>, Budapest, Természetbúvár Alapítvány Kiadó 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemerikényi, A. 2004: <i>Általános természetföldrajz</i>. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, • Borsy Zoltán 1992: <i>Általános természetföldrajz</i>. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó • Dr. Jakucs László 1995: <i>Természetföldrajz II. – A Föld külső erői</i> Mozaik Oktatási Stúdió • Békési-Rigóczki-Simon 1999: <i>Földrajzi névanyag- és vaktérképgyűjtemény</i> Budapest, AKG Kiadó • Chris Pellant 1993: <i>Közetek és ásványok (Határozók Kézikönyve)</i> Budapest, Egyetemi Nyomda 					

TT0218			TERMÉSZETISMERET TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Alakuljon ki a hallgatókban korszerű természettudományos műveltség, és tudás. A környezetvédelem (természetvédelem, tájvédelem) alapjainak megismertetése a hallgatókkal. Olyan ismeretek nyújtása, amelyek végzésük után minden munkahelyen felhasználhatók. Ez a harmadik féléves tantárgy azokat a Magyarországgal kapcsolatos általános természet-, társadalmi- és gazdaságföldrajzi ismereteket adja meg, melyek minden hallgatótól megkövetelhetők.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes természettudományi ismereteit a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok eredményes megoldására mozgósítani. • Legyen képes az egyének környezeti ismereteiből, környezet érzékeny szemléletéből fakadó magatartás megvalósítására. • Ismerje Magyarország természetes erőforrásait, gazdasági helyzetét, humán erőforrásait. Legyen tájékozott a környezetvédelemben. Ismerje nemzeti parkjainkat, természetvédelmi területeinket. • Ismerje a környezeti nevelés célrendszerét, a környezetismeret tantárgy tanítási-tanulási sajátosságait, stratégiáit • Ismerje az iskolai nevelőmunkához szükséges módszertani anyagot. • Tudjon alkalmazói szinten tevékenységeket, környezetismereti játékokat, feladatokat különböző fejlettségű gyermekeknek megalkotni. • Legyen képes az iskolai környezeti nevelés feladatainak színvonalas ellátására 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bora – Nemerikényi 2004: <i>Magyarország földrajza</i> Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó • Tardy János, 2002.: <i>Értékkörző Magyarország</i>, Budapest, Természetbúvár Alapítvány Kiadó 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemerikényi, A. 2004: <i>Általános természetföldrajz</i>. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, • Borsy Zoltán 1992: <i>Általános természetföldrajz</i>. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó • Dr. Jakucs László 1995: <i>Természetföldrajz II. – A Föld külső erői Mozaik Oktatási Stúdió</i> • Békési-Rigóczki-Simon 1999: <i>Földrajzi névanyag- és vaktérképgyűjtemény</i> Budapest, AKG Kiadó • Chris Pellant 1993: <i>Közetek és ásványok (Határozók Kézikönyve)</i> Budapest, Egyetemi Nyomda 					

TK0508			EGÉSZSÉGNEVELÉS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan korszerű egészségügyi ismeretek közvetítése, amelyek megalapozzák a 6–12 éves gyerekek egészségfejlesztési feladatainak preventív szemléletű ellátását és az egészségtudatos és környezettudatos magatartásformáláshoz szükséges alapkészségek és képességek fejlesztését.

A fenntartható fejlődés elméleti alapjainak bemutatása a környezet és az egészség összefüggéseinek, valamint az ember szerepének és felelősségének tudatosításával.

A hallgatók egészségorientált szemléletének alakításával, az iskolai egészségügyi problémák felismerésével és kezelésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az egészség fogalma. Az egészséges életmódra nevelés feladatai, területei és szinterei.

Az egészségnevelés, egészségfejlesztés speciális módszerei – alkalmazásukhoz szükséges készségfejlesztés. Iskola-egészségügyi alapismeretek. A nevelő-oktató munka egészségügyi tanítási-tanulási folyamat egészségügyi alapjai. Az egyes műveltségi területek feladata az egészséges életmódra nevelésben. Az egészséges életmódra nevelés mint közös követelmény (NAT). A környezeti tényezők és az emberi egészség összefüggései. A fenntarthatóság alapkérdései az emberi egészség szempontjából.

A promóció és a prevenció pedagógiai gyakorlatával kapcsolatos képességek, készségek fejlesztése a következő témaköröknél. A környezet egészségügyi aktuális kérdései: a környezeti tényezők, pl. a sugárzások, a levegő, a víz, a talaj szennyeződésének hatása az emberi szervezetre. Az urbanizációs ártalmak. A személyi és a környezeti higiéné alapkérdései. A tanulmányi séták, kirándulások egészségfejlesztési lehetőségei, egészségügyi kérdései. Az érzékszervek elváltozásai és védelmük. Járványtan. Általános és részletes járványtan. A mozgásrendszer elváltozásai, rendellenességei. A sport, a testmozgás szerepe a mozgásrendszer fejlődésében. A légzőrendszer rendellenességei. A sport, a testmozgás szerepe a légzőrendszer fejlődésében. Korunk népbetegsége: az allergia. Az allergiás és asztmás rohamok elhárítása. A keringési rendszer rendellenességei, elváltozásai gyermekkorban, megelőzésük lehetőségei. Felnőttkori megbetegedések, a szívinfarktus. Az emésztőrendszer rendellenességei. Az egészséges táplálkozás. Ételmérgezők, konyhai fertőzések. A kiválasztórendszer, elváltozásai, betegségei. A 6–10 éves gyermekek körében előforduló vese- és hólyagpanaszok. A nemi úton terjedő betegségek és az ellenük való védekezés. Az AIDS. A 6–10 éves gyermekek nemi nevelése és szexuális felvilágosítása.

A pedagógus mentálhigiénés feladatainak megvalósításához szükséges képességek, készségek fejlesztése: az értékrend, a döntéshozatal, a konfliktuskezelés szerepe a prevenció feladatokban. Szenvedélybetegségek: Kémiai és viselkedési addikciók. A dohányzás, alkohol és kábítószer-fogyasztás – élettani és környezeti hatások. A megelőzés jelentősége, lehetőségei. Az idegrendszer rendellenességei 6–12 éves gyermekeknél. Neurotikus gyermek, pszichoszomatikus elváltozások. A gyermekkor öngyilkosság.

Az elsősegélynyújtással kapcsolatos készségfejlesztés: Az elsősegélynyújtás általános szabályai. Elsősegélynyújtás eszméletlen állapotban. Baleseti sérülések: törések, ficamok a végtagokban. Gerinc-, mellkasi, hasi és koponyasérülések. Vértípusok: artériás, vénás és hajszálteres vérzések. Vérzéscsillapítás. Sebellenlátás, kötözés. Újraélesztés: átjárható légutak, befúvásos lélegeztetés, keringés.

SZAKIRODALOM:

1. Dr. Aszmann Anna (2000): Egészségvédelem az oktatásban. Anonymus Kiadó, Budapest.
2. Bagdy Emőke –Telkes József (1995): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Gyulai Iván (2002): Fenntartható fejlődés. Ezredforduló Európai Unió VI. Környezetvédelmi Akcióprogramja – Környezet – egészség.
4. Johan Béla Népegészségügyi Program (2003). ESZCSM, Budapest.
5. Simonyi István (2004, szerk.): Segédlet az iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program elkészítéséhez. Oktatási Minisztérium, Budapest.
6. Bácskai Júlia (2000): Magán-élet-tan I. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
 1. (2000): Magán-élet-tan II. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
7. Gabnai Katalin (1993): Drámajátékok. Marcibányi téri Művelődési Központ, Budapest.
8. Gyarmati Tamás (1994): Beszéljünk erről. Adolepsz Könyvkiadó, Miskolc.
9. Dr.Seregi Judit – Várkonyi Ágnes (2000): Gyermek- és ifjúsághigiéne. Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar, Budapest.

TK0906			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátékra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében rejlő*, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné-Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TK0907			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátékra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében rejlő*, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné–Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TT0221			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátékra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében rejlő*, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné–Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TT0222			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	15	5	1	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátéokra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében rejlő*, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné-Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TT0223			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA V.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	15	5	1	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátékra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében rejlő*, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné-Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TT0224			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA VI.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	15	5	1	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátékra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében* rejlő, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné-Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TT0225			ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA VII.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	15	5	1	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók kibocsátása, akik a képzés során elsajátított ismeretek/készségek és képességek birtokában a zenei nevelés általános iskola 1-4 osztályában alkalmasak:

- *élményt adó* – és a gyerekeket ezzel az iskolában és azon kívüli saját életükben is közös zenei tevékenységekre *inspiráló* – éneklésre, énekes- és hangszerjátékra, improvizációra, zenehallgatásra;
- az iskolai élet *szervezeti kereteiben* és *spontán* helyzeteiben megteremthető zenei nevelési lehetőségek felismerésére, hatékony kihasználására; a zenei nevelési alkalmak *játékos*, zeneileg és pedagógiailag is *tudatos*, *önálló* vezetésére;
- a kisiskolás *gyermekeket érő zenei hatások* (környezet/család/média) ismeretében a nevelő hatások összehangolására, kiegyenlítésére;
- a *zenével nemcsak zenére* nevelés szemléletének gyakorlati kivitelezésére;
- a *zenében rejlő*, de azon *túlmutató értékek* (néphagyomány, kulturális tradíciók őrzése; identitás/tolerancia alapozása; esztétikai–erkölcsi értékek) hiteles és vonzó közvetítésére;

a *korszerű* nevelőmunkához szükséges *folyamatos önképzés* igényének birtokában a meglévő tudás és képességek megújítására, gyarapítására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az iskolai zenei nevelés céljaihoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő *zenei anyag* ismerete (magyar, kisebbségi, nemzetiségi, más kultúrákhoz tartozó gyermekdalok, játékdalok, népdalok, komponált műdalok, kánonok, bicíniumok, többszólamú feldolgozások, kórusművek);
- a *zenei tevékenységek* vezetéséhez a bevezető és kezdő szakaszban szükséges fejlődés-lélektani és tantárgypedagógiai ismeretek: a zenei nevelés, óravezetés és tervezés módszerei, változatos daltanítási formák; a ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; a helyes éneklési szokások és a többszólamú érzék kialakításához, illetve az improvizáció, a kreatív zenei játékok és feladatok, zenehallgatáshoz szükséges képességek fejlesztési lehetőségei; alternatív zenepedagógiák, a forgalomban lévő tankönyvcsaládok;
- az igényes *hangszeres bemutatást* megalapozó zenei olvasás–írási, transzponálási, játéktechnikai és előadási ismeretek;
- az énekes és hangszeres zenei bemutatásokhoz szükséges nép- és műzenei stílusismeret.

A tantárgy elemei:

- Ének-zene

Ének-zene tantárgypedagógia

SZAKIRODALOM:

- A forgalomban lévő általános iskolai *ének-zene tankönyvek*
- Kodály: 333 olvasógyakorlat
- Kodály: Ötfokú zene I-II.
- Tegzes: *Hétfokú olvasógyakorlatok* (Tankönyvkiadó, Bp. 1991)
- Györgyiné Koncz Judit: *Az énektanítás alapjai*, (Károli Egyetem Kiadó, Bp. 2008)
- Oroszné Tornyai Lilla: *Énektanítói alapismeretek*, (Kecskeméti Tanítóképző Főiskola)
- Csillagné-Kerecsényi: *Az ének-zene tanítása az alsó tagozatban*, (NT.Kiadó, Bp.1989)
- Lázár Katalin: *Népi Játékok*, (Mezőgazda kft. 2005)
- Sebő Ferenc (1997): *Népzenei olvasókönyv* (CD-melléklettel). (Planétás Kiadó, 1997)
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár E.: *Jeles napok, ünnepi szokások*. (Planétás 1997)

TK0509			VIZUÁLIS NEVELÉS I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni az objektív törvényszerűségeket.

Olyan változatos gyakorlati tevékenységeket programozni, amelyek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain és következtetésein keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció törvényszerűségeinek elméletben rendszerezett ismereteihez.

Az eltérő iskolázottságból származó hátrányok kiegyenlítése.

A vizuális problémák gyakorlati megismerésén át, átfogni a vizuális kommunikáció változatait.

A gyakorlati feladatok megoldásaival kialakítani a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció gyakorlásához szükséges ismeretek, jártasságok, alapképességek, valamint képességek biztos bázisát.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Alapfokú kompozíciós gyakorlatok, a vizuális nyelv alapelemei: pont, vonal, folt.
- Képről kép, a képi elemzés és transzpozíció gyakorlatai.
- Nonfiguratív kompozíciós gyakorlatok
- Egyszerű geometrikus és természeti formák ábrázolása. Imitatív gyakorlatok. Látványanalízis, közlési aspektusok: redukció és szelekció.
- Vizuális problémák elemzése és gyakorlati elmélyítése. Fény- árnyék- forma, - tónus, - szín, színelmélet. Kifejezés és ábrázolás gyakorlata.
- Plasztikai gyakorlatok, az agyag alakításának lehetőségei. Tárgy-forma gyakorlatok.
- Ábrázolási konvenciók alkalmazási gyakorlatai síkon és térben.
- Papír, textil, természetes, hagyományos anyagok alakítási lehetőségei. Technikai kísérletek.
- Személyes kifejezési gyakorlatok.
- Kollektív kifejezés, tárgy – forma – funkció összefüggései, tárgy és díszítmény kérdése.
- A hallgató legyen képes a vizuális jelenségek képi megjelenítésére az alapvető közlési formákban és technikákban, a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárának ismeretében.
- Ismerje a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat.
- Legyen képes vizuális jelenségekhez való hangulati- érzelmi viszonyát kifejezni az alapvető közlési formákban és technikákban.
- Tudjon egy vizuális problémát értelmezni és tanulmányozni. Tudja alkalmazni az éppen alkalmas ábrázolási konvenciót.
- Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban.
- Legyen jártas néhány elemi tárgyformálási technikában. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílusegység kérdésével, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.
- Legyen jártas kifejező művészi alkotás vizuális elemzésében, transzpozíciójában. Ismerjen redukciós és szelekciós technikákat.

SZAKIRODALOM:

1. Bálványos -Sánta: Vizuális megismerés, kommunikáció, Balassi Kiadó, Bp., 1997.
2. Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
3. Szalontai György: Vizuális nevelés, Tárogató Kiadó, Bp. 1994

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Szalai Zoltán: A kockától az aktig. Corvina, Bp., 1974.
- Rudolf Armheim: A vizuális élmény, Gondolat Kiadó, Bp., 1979.
- Kepes György: A látás nyelve Gondolat, Kiadó Bp., 1979.
- Lantos Ferenc: Képekben a világ, Tankönyvkiadó, 1994.
- Sándor Zsuzsa: A vizuális nyelv képi világa, Miskolci Egyetemi Kiadó, Sárospatak, 2003.
- Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Veritas Győr, 1995.
- Ihász Zsuzsa: Művészeti technikák könyve, Helikon, Budapest, 1998.

TT0226			VIZUÁLIS NEVELÉS II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni az objektív törvényszerűségeket.

Olyan változatos gyakorlati tevékenységeket programozni, amelyek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain és következtetésein keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció törvényszerűségeinek elméletben megszerezett ismereteihez.

Az eltérő iskolázottságból származó hátrányok kiegyenlítése.

A vizuális problémák gyakorlati megismerésén át, átfogni a vizuális kommunikáció változatait.

A gyakorlati feladatok megoldásaival kialakítani a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció gyakorlásához szükséges ismeretek, jártasságok, alapkészségek, valamint képességek biztos bázisát.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Alapfokú kompozíciós gyakorlatok, a vizuális nyelv alapelemei: pont, vonal, folt.
- Képről kép, a képi elemzés és transzpozíció gyakorlatai.
- Nonfiguratív kompozíciós gyakorlatok
- Egyszerű geometrikus és természeti formák ábrázolása. Imitatív gyakorlatok. Látványanalízis, közlési aspektusok: redukció és szelekció.
- Vizuális problémák elemzése és gyakorlati elmélyítése. Fény- árnyék- forma, - tónus, - szín, színelmélet. Kifejezés és ábrázolás gyakorlata.
- Plasztikai gyakorlatok, az agyag alakításának lehetőségei. Tárgy-forma gyakorlatok.
- Ábrázolási konvenciók alkalmazási gyakorlatai síkon és térben.
- Papír, textil, természetes, hagyományos anyagok alakítási lehetőségei. Technikai kísérletek.
- Személyes kifejezési gyakorlatok.
- Kollektív kifejezés, tárgy – forma – funkció összefüggései, tárgy és díszítmény kérdése.
- A hallgató legyen képes a vizuális jelenségek képi megjelenítésére az alapvető közlési formákban és technikákban, a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárának ismeretében.
- Ismerje a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat.
- Legyen képes vizuális jelenségekhez való hangulati- érzelmi viszonyát kifejezni az alapvető közlési formákban és technikákban.
- Tudjon egy vizuális problémát értelmezni és tanulmányozni. Tudja alkalmazni az éppen alkalmas ábrázolási konvenciót.
- Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban.
- Legyen jártas néhány elemi tárgyformálási technikában. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílusegység kérdésével, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.
- Legyen jártas kifejező művészi alkotás vizuális elemzésében, transzpozíciójában. Ismerjen redukciós és szelekciós technikákat.

SZAKIRODALOM:

4. Bálványos -Sánta: Vizuális megismerés, kommunikáció, Balassi Kiadó, Bp., 1997.
5. Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
6. Szalontai György: Vizuális nevelés, Tárogató Kiadó, Bp. 1994

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Szalai Zoltán: A kockától az aktig. Corvina, Bp., 1974.
- Rudolf Arnheim: A vizuális élmény, Gondolat Kiadó, Bp., 1979.
- Kepes György: A látás nyelve Gondolat, Kiadó Bp., 1979.
- Lantos Ferenc: Képekben a világ, Tankönyvkiadó, 1994.
- Sándor Zsuzsa: A vizuális nyelv képi világa, Miskolci Egyetemi Kiadó, Sárospatak, 2003.
- Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Veritas Győr, 1995.
- Ihász Zsuzsa: Művészeti technikák könyve, Helikon, Budapest, 1998.

TT0227			VIZUÁLIS NEVELÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- Elsajátíttatni az ismeretek és információk vizuális közlési módjait, eljárásait és technikáit, valamint kialakítani ezek olvasásának és megértésének képességét.
- Megismertetni és gyakorlatban elmélyíttetni a vizuális kommunikáció nyelvi elemeinek sajátosságait, az ábrázolási konvenciók, jel és jelentéskonvenciók sajátosságait és funkcióit.
- A vizuális kommunikációs stúdiumok témái az alsó tagozat oktatási helyzeteinek modellezését valósítják meg.
- Konkrét szemléltetési helyzetek elemzése, vizuális percepciós és nyelvi törvényszerűségek tanulmányozása. Szemléltetési eszközök kivitelezése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A közlési szükségletek, helyzetek és eszközök. Ábrák, sémák, jelek, szimbólumok, diagramok, grafikonok, mátrixok, modellek, makettek stb.
- Az iskolai szemléltetés alaphelyzetei. A szemléltetés tartalma és módszerei a négy közlésforma területén.
- A percepció objektív feltételei. Életkori sajátosságok, élményszerűség, tanultság, hangoltság stb.
- A szemléltetés esztétikuma.
- A vizualitás metakommunikációs elemei.
- A szemléltetés időtényezői. Folyamatszemléltetés. A mozgókép lehetőségei.
- A nem szemléltethető közlendők „vizualizálása”.
- Eszközök, eljárások, technikák, médiumok.
- Gyermekrajzok kutatásának eredményei. A kutatási eredményekre, következtetésekre épülő rajzpedagógiák áttekintése.
- A 6-10 éves korú gyermek fejlődés lélektani sajátosságai és a képi ábrázolás összefüggései. A gyermekrajzok pszichológiai vizsgálata. A vizuális nevelés mint személyiségfejlesztés. A differenciáló rajzpedagógia sajátosságai.
- Az érték közvetítés és képességfejlesztés a vizuális nevelésben. Képességfejlesztés a vizuális nevelés területeinek tevékenységi formáiban. A képességfejlesztés tervezésének és megvalósulásának összetevői.
- Vizuális tanulmányok. (Primer közlések). A megfigyeltetés irányultságai. Modellek, a modellválasztás problematikája. A vizuális probléma szemléltetésének lehetőségei. A látványelemzés szempontjai a kitűzött célok és feladatok szempontjából. Vizuális kommunikáció. (Direkt közlések) A direkt közlések motivációi. A direkt közlések vizuális nyelvezetének sajátosságai. A tervezés pedagógiai vonzatai. Irányított szocializáció tárgy- és környezetkultúrával. A hagyományos értékek megismerése, feldolgozása és a személyes kifejezés viszonya a tevékenységben. A tárgyforma és a díszítmény tervezésének problematikája.
- A gyermek képi kifejezései, mint személyes közlések. Az expresszív képalkotó tevékenység feltételei, pedagógiai vonzatai. Az élményhelyzet megteremtésének lehetőségei, (a szemléltetés,

motiváció, inspiráció szerepe az alkotófolyamatban). A személyes közlések fontossága a gyermeklélektani kutatások tükrében.

- Értékelés a vizuális nevelésben. A korrektúra és az óra végi értékelés szempontjai a különböző közlésformákban. Pedagógiai hatáselemzés Az osztályozás problematikája.
- A vizuális kultúra tanításának személyes tervezése. Tantervi előírások és a személyes tanmenet összefüggései. Tantervi szakanyagok értelmezése. Az éves tanítási program elkészítésének lehetőségei, problematikái.
- A feladatsor és a projekt tervezése. A vizuális nevelés óra tervezésének jellemzői, specifikumai. A folyamatszemplélet és a tanóra.
- Feladat típusok. A feladatok kapcsolásának és sorolásának elvei, lehetőségei.
- Tantárgyi koncentrációra épülő feladatsor tervezése, indokai és példái. (tantervi szakanyagok).

SZAKIRODALOM:

- Bálványos: Látás és szemléltetés, Balassi Kiadó, 2003.
- Deák Ferenc: Betű és rajz, Kriterion, 1989.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Király Sándor: Általános szintan és látásemélet, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
- Forgács Éva: Kollázs és montázs, Corvina, Bp., 1976.
- Harriuson, Hazel: Művészakadémia. Glória Kiadó, 1996.
- S. Nagy Katalin (szerk.): A vizuális kultúráról, Kossuth, 1982.

TT0228			VIZUÁLIS NEVELÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- Elsajátíttatni az ismeretek és információk vizuális közlési módjait, eljárásait és technikáit, valamint kialakítani ezek olvasásának és megértésének képességét.
- Megismertetni és gyakorlatban elmélyíttetni a vizuális kommunikáció nyelvi elemeinek sajátosságait, az ábrázolási konvenciók, jel és jelentéskonvenciók sajátosságait és funkcióit.
- A vizuális kommunikációs stúdiumok témái az alsó tagozat oktatási helyzeteinek modellezését valósítják meg.
- Konkrét szemléltetési helyzetek elemzése, vizuális percepciós és nyelvi törvényszerűségek tanulmányozása. Szemléltetési eszközök kivitelezése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A közlési szükségletek, helyzetek és eszközök. Ábrák, sémák, jelek, szimbólumok, diagramok, grafikonok, mátrixok, modellek, makettek stb.
- Az iskolai szemléltetés alaphelyzetei. A szemléltetés tartalma és módszerei a négy közlésforma területén.
- A percepció objektív feltételei. Életkori sajátosságok, élményszerűség, tanultság, hangoltság stb.
- A szemléltetés esztétikuma.
- A vizualitás metakommunikációs elemei.
- A szemléltetés időtényezői. Folyamatszemléltetés. A mozgókép lehetőségei.
- A nem szemléltethető közlendők „vizualizálása”.
- Eszközök, eljárások, technikák, médiumok.
- Gyermekrajzok kutatásának eredményei. A kutatási eredményekre, következtetésekre épülő rajzpedagógiák áttekintése.
- A 6-10 éves korú gyermek fejlődés lélektani sajátosságai és a képi ábrázolás összefüggései. A gyermekrajzok pszichológiai vizsgálata. A vizuális nevelés mint személyiségfejlesztés. A differenciáló rajzpedagógia sajátosságai.
- Az érték közvetítés és képességfejlesztés a vizuális nevelésben. Képességfejlesztés a vizuális nevelés területeinek tevékenységi formáiban. A képességfejlesztés tervezésének és megvalósulásának összetevői.
- Vizuális tanulmányok. (Primer közlések). A megfigyeltetés irányultságai. Modellek, a modellválasztás problematikája. A vizuális probléma szemléltetésének lehetőségei. A látványelemzés szempontjai a kitűzött célok és feladatok szempontjából. Vizuális kommunikáció. (Direkt közlések) A direkt közlések motivációi. A direkt közlések vizuális nyelvezetének sajátosságai. A tervezés pedagógiai vonzatai. Irányított szocializáció tárgy- és környezetkultúrával. A hagyományos értékek megismerése, feldolgozása és a személyes kifejezés viszonya a tevékenységben. A tárgyforma és a díszítmény tervezésének problematikája.
- A gyermek képi kifejezései, mint személyes közlések. Az expresszív képalkotó tevékenység feltételei, pedagógiai vonzatai. Az élményhelyzet megteremtésének lehetőségei, (a szemléltetés,

motiváció, inspiráció szerepe az alkotófolyamatban). A személyes közlések fontossága a gyermeklélektani kutatások tükrében.

- Értékelés a vizuális nevelésben. A korrektúra és az óra végi értékelés szempontjai a különböző közlésformákban. Pedagógiai hatáselemzés Az osztályozás problematikája.
- A vizuális kultúra tanításának személyes tervezése. Tantervi előírások és a személyes tanmenet összefüggései. Tantervi szakanyagok értelmezése. Az éves tanítási program elkészítésének lehetőségei, problematikái.
- A feladatsor és a projekt tervezése. A vizuális nevelés óra tervezésének jellemzői, specifikumai. A folyamatszemplélet és a tanóra.
- Feladat típusok. A feladatok kapcsolásának és sorolásának elvei, lehetőségei.
- Tantárgyi koncentrációra épülő feladatsor tervezése, indokai és példái. (tantervi szakanyagok).

SZAKIRODALOM:

- Bálványos: Látás és szemléltetés, Balassi Kiadó, 2003.
- Deák Ferenc: Betű és rajz, Kriterion, 1989.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Király Sándor: Általános szintan és látáselmélet, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
- Forgács Éva: Kollázs és montázs, Corvina, Bp., 1976.
- Harriuson, Hazel: Művészakadémia. Glória Kiadó, 1996.
- S. Nagy Katalin (szerk.): A vizuális kultúráról, Kossuth, 1982.

TT0229			ESZTÉTIKAI-MŰVÉSZETI ISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- Az esztétikai- művészeti műveltség megalapozása, bővítése. Szemléletformálás, korszerű értékítélet alapozása.
- Az eredeti műélmény helyzetek lehetőségének megteremtésén túl, a szemléltetés általi művészettel való találkozás minőségi hatásainak megvalósítása.
- Az esztétikai – művészeti nevelés lehetőségeinek, feladatainak, módszereinek pedagógiai megközelítése.
- A hallgatók művészeti ismereteinek bővítése, elmélyítése.
- Ismerteti az egyetemes és a magyarországi művészet áramlatait, stíluskorszakainak sajátosságait.
- Megismerteti a képzőművészet területeinek specifikus sajátosságaival és feltárja a területek összefüggő szemléletének lehetőségeit.
- Átfogó témakörök elemző megközelítésében feltárja az építészet, tárgy és környezetkultúra műfajainak történeti alakulását, nemzeti sajátosságait az egyetemes stílustörténeti korok szemléletébe ágyazva.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- esztétikum fogalma és vizuális minőségei. Esztétikum a művészetben és a művészeteken kívül.
- Az esztétikai tárgy. Témakörök, műfajok, technikák sajátosságai.
- A művészet, mint szükséglet. Az esztétikum szükséglete és megvalósulása az ember tárgyformáló tevékenységében. Az esztétikai élmény és érték szerepe az érzelmi nevelésben, és személyiségformálásban
- Az ízlés kérdése. A modern tömegkultúra, elitkultúra és a népi kultúra sajátosságai. Forma és tartalom, forma és funkció kérdése. Műfaji sajátosságok, nyelvezeti, formai összefüggések. Stíluskonvenciók, korstílus, személyes stílus.
- Az individuum, mint esztétikai tárgy. A személyiségformálás, mint esztétikai alkotó tevékenység. Esztétikai - művészeti nevelés. A tárgy és környezetkultúra szerepe az érték közvetítésben, identitástudat formálásában.
- Nevelés műalkotásokkal. A műélmény beépítése a nevelési folyamatba
- Az építészeti tér, művészettörténeti korok, korszakok tükrében.
- Magyarországi építészet az egyetemes építészeti stílusok tükrében.
- A festészet történeti és műfaji áttekintése. Térábrázolási konvenciók.
- Művészet és élet. A tárgyi és környezeti kultúra alakulása az ókortól napjainkig.

- A művészet funkcióinak változása és szellemtörténeti összefüggései.
- Művészet és világnézet. Ábrázolási és kifejezési konvenciók korok művészetében.
- Téma és tartalom, összefüggésének kérdései.
- Forma és tartalom az emberábrázolás tükrében.
- Magyarország művészete a 19. században és a századfordulón. Új szellemi áramlatok és művészeti törekvések
- A 20.-század művészeti irányzatai. A modern és a posztmodern.

SZAKIRODALOM:

- Bálványos Huba: Esztétikai - művészeti ismeretek, Balassi Kiadó, Bp., 1998.
- Szabó Attila: Művészettörténet, AKG Kiadó, Bp., 1997.
- Kepes György: A látás nyelve, Gondolat, Bp., 1979.
- Kárpáti Andrea: Képolvasás, Tankönyvkiadó, Bp., 1985.
- René Berger: A festészet felfedezése, I-II: Gondolat, Bp., 1978.
- Lantos Ferenc: Képekben a világ. Nemzeti Tk., Bp., 1995.
- Sándor Zsuzsa: A vizuális nyelv képi világa. Miskolci Egyetemi Kiadó, 2003.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Ihász Zsuzsa : Művészeti technikák könyve, Helikon, Bp. 1998.
- Berger,René: A festészet felfedezése, I-II . Gondolat, Bp. 1978.
- Aradi Nóra(szerk.): A művészet története Magyarországon , Gondolat, Bp.1983.
- Szentkirályi Zoltán – Détsky Mihály: Az építészet rövid története, Műszaki,Bp.1986.
- András-Pataki-Szücs –Zwickl: Magyar képzőművészet a 20. században, Corvina,1999.

TK0510			TESTNEVELÉS I. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	4	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A mozgáskultúra tartalmának bővítése, továbbfejlesztése (ismeretrendszer bővítése, szemléletformálás, összefüggések megláttatása a tudás átjárhatósága által, magatartáskultúra és nézőpontformálás);

Az alapvető testgyakorlati ágak mozgásanyagának megismertetése, alkalmazási lehetőségeinek elsajátítása (tudásformák tartalmi jegyeinek elméleti és gyakorlati megjelenítése, felelősségteljes magatartási formák kialakítása, a testgyakorlatok végrehajtásához szükséges mozgásismeretek, jártasságok és készségek kialakítása, képességfejlesztés);

Az önállóan és rendszeresen végzett testgyakorlás iránti igény kialakítása (az egészséges életmód elméletének és gyakorlatának önálló tervezése és szervezése, szemlélet átértékelés és módosítás, kommunikációs készség, a tudáselemek eredményekben is mérhető kivitelezése); A terheléssel és a terhelhetőséggel kapcsolatos ismeretrendszerek működőképes elsajátítása (nézetek, felfogások gyermekközpontú szemlélete, összefüggések felfedezése és meglátása, tervszerű és tudatos képességfejlesztés, kognitív képességek és a szocialitás kompetenciáinak fejlesztése); Vízhöz szoktatás, vízbiztonság;

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- rendelkezzenek az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos mozgásjártasságokkal es készségekkel, továbbá az általunk létrehozható tárgyasult tudással;
- legyenek képesek az elsajátított mozgásanyag birtokában tervezni és szervezni önmaguk mozgástevékenységét;
- alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igény, amely tartalmában és formájában tartalmazza terhelhetőség elveit és gyakorlatát;
- rendelkezzenek olyan képesség struktúrával, amely alkalmassá teszi a motoros próbák legalább minimum (51%-os) szintjének teljesítését a különböző képességfajták meglétét kivétítő motoros tesztek felvétele során.

SZAKIRODALOM:

- Gaál S.-né - dr. Bencze S.-né: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, 2004.
- Göcze M. - Iványi L. - Vámos L. - Medovarszky J.: Testnevelés 11. Körös Főiskola, Békéscsaba, 1998.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Nádori L.: Sportelmélet és módszertan. JPTE, Pécs, 1995.
- Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára). Szerzői kiadás. Szarvas, 2000.
- Bencze S.-né - Szászné Sz. C. - Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas, 1995.

TT0230			TESTNEVELÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA I. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tanító alapszakon történő képzés keretében készítsen fel a 4-12 éves korú gyermekek körében a mozgásfejlesztési feladatok szakszerű ellátására (átjárhatóság a tudás megjelenési formák között, gyakorlatban tényleges alkalmazható tudás, a 4-12 éves korú gyermekek mozgásfejlődésének ismerete, szakmai elkötelezettség és felelősségérzet, motivációs speciális tanulásszervezési készségek, kommunikációs készségek, kognitív képességek);

Sajátítsák el a készség szintjén az iskoláskorú gyermekek mozgásfejlesztéséhez szükséges szakmai elméleti és gyakorlati ismeretanyagot (a testnevelés mozgásanyagával kapcsolatos tárgyasult tudás létrehozása az ismeretek elsajátítás és eredményekben mérhető végrehajtása által, a mozgásfejlesztés elvárásainak való megfelelés, együttműködési készség, az optimális terhelés adaptálása az egyéni szükségletekhez);

Szerezzenek ismereteket a differenciált, egyéni fejlettség figyelembe vételére épülő tevékenység tervezésről és irányításról (a tevékenység végrehajtásának ellenőrzése eltérő testi fejlettség esetén, attitűdök kialakítása, szemléletformálás, másság elfogadás, motivációs alap létrehozása, pedagógiai problémák felismerése és lehetséges megoldásainak előrelátása, esélyegyenlőség elvének ismerete);

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- legyenek képesek az iskolai testnevelés feladatait a szakma és a terület igényeinek megfelelően ellátni;
- alakuljon ki olyan gyakorlati pedagógiai tudás, ami szükséges a szakmai elhivatottsággal és felelősséggel végzett pedagógusi munkakörhöz;
- legyenek képesek az eltérő fejlettségi szintből adódó problémákat felismerni és lehetséges megoldási módjukat megtalálni;
- rendelkezzenek inkluzív (befogadó) szemlélettel;

SZAKIRODALOM:

- Prisztóka Gy.: Testnevelésméлет, Dialóg Campus, Budapest, 1998.
- Arday L. (szerk.): A testnevelés tanítása. Korona, Budapest, 1999.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Famosi I.: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus, Pécs, 1999

TT0231			TESTNEVELÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA II. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tanító alapszakon történő képzés keretében készítsen fel a 4-12 éves korú gyermekek körében a mozgásfejlesztési feladatok szakszerű ellátására (átjárhatóság a tudás megjelenési formák között, gyakorlatban tényleges alkalmazható tudás, a 4-12 éves korú gyermekek mozgásfejlődésének ismerete, szakmai elkötelezettség és felelősségérzet, motivációs speciális tanulásszervezési készségek, kommunikációs készségek, kognitív képességek);

Sajátítsák el a készség szintjén az iskoláskorú gyermekek mozgásfejlesztéséhez szükséges szakmai elméleti és gyakorlati ismeretanyagot (a testnevelés mozgásanyagával kapcsolatos tárgyasult tudás létrehozása az ismeretek elsajátítás és eredményekben mérhető végrehajtása által, a mozgásfejlesztés elvárásainak való megfelelés, együttműködési készség, az optimális terhelés adaptálása az egyéni szükségletekhez);

Szerezzenek ismereteket a differenciált, egyéni fejlettség figyelembe vételére épülő tevékenység tervezésről és irányításról (a tevékenység végrehajtásának ellenőrzése eltérő testi fejlettség esetén, attitűdök kialakítása, szemléletformálás, másság elfogadás, motivációs alap létrehozása, pedagógiai problémák felismerése és lehetséges megoldásainak előrelátása, esélyegyenlőség elvének ismerete);

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- legyenek képesek az iskolai testnevelés feladatait a szakma és a terület igényeinek megfelelően ellátni;
- alakuljon ki olyan gyakorlati pedagógiai tudás, ami szükséges a szakmai elhivatottsággal és felelősséggel végzett pedagógusi munkakörhöz;
- legyenek képesek az eltérő fejlettségi szintből adódó problémákat felismerni és lehetséges megoldási módjukat megtalálni;
- rendelkezzenek inkluzív (befogadó) szemlélettel;

SZAKIRODALOM:

- Prisztóka Gy.: Testnevelélmélet, Dialóg Campus, Budapest, 1998.
- Arday L. (szerk.): A testnevelés tanítása. Korona, Budapest, 1999.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Famosi I.: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus, Pécs, 1999

TT0232			TESTNEVELÉS II. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A mozgáskultúra tartalmának bővítése, továbbfejlesztése (ismeretrendszer bővítése, szemléletformálás, összefüggések megláttatása a tudás átjárhatósága által, magatartáskultúra és nézőpontformálás);

Az alapvető testgyakorlati ágak mozgásanyagának megismertetése, alkalmazási lehetőségeinek elsajátítása (tudásformák tartalmi jegyeinek elméleti és gyakorlati megjelenítése, felelősségteljes magatartási formák kialakítása, a testgyakorlatok végrehajtásához szükséges mozgásismeretek, jártasságok és készségek kialakítása, képességfejlesztés);

Az önállóan és rendszeresen végzett testgyakorlás iránti igény kialakítása (az egészséges életmód elméletének és gyakorlatának önálló tervezése és szervezése, szemlélet átértékelés és módosítás, kommunikációs készség, a tudáselemek eredményekben is mérhető kivitelezése); A terheléssel és a terhelhetőséggel kapcsolatos ismeretrendszerek működőképes elsajátítása (nézetek, felfogások gyermekközpontú szemlélete, összefüggések felfedezése és meglátása, tervszerű és tudatos képességfejlesztés, kognitív képességek és a szocialitás kompetenciáinak fejlesztése); Vízhöz szoktatás, vízbiztonság;

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- rendelkezzenek az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos mozgásjártasságokkal es készségekkel, továbbá az általunk létrehozható tárgyasult tudással;
- legyenek képesek az elsajátított mozgásanyag birtokában tervezni és szervezni önmaguk mozgástevékenységét;
- alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igény, amely tartalmában és formájában tartalmazza terhelhetőség elveit és gyakorlatát;
- rendelkezzenek olyan képesség struktúrával, amely alkalmassá teszi a motoros próbák legalább minimum (51%-os) szintjének teljesítését a különböző képességfajták meglétét kivétítő motoros tesztek felvétele során.

SZAKIRODALOM:

- Gaál S.-né - dr. Bencze S.-né: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, 2004.
- Göcze M. - Iványi L. - Vámos L. - Medovarszky J.: Testnevelés 11. Körös Főiskola, Békéscsaba, 1998.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Nádori L.: Sportelmélet és módszertan. JPTE, Pécs, 1995.
- Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára). Szerzői kiadás. Szarvas, 2000.
- Bencze S.-né - Szászné Sz. C. - Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas, 1995.

TK0513			DIÁKSPORT I. (LEVELEZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	4	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Segítse elő a testnevelés játékokban rejlő mozgáskészség-, képesség és megismerő képességfejlesztő lehetőségek felismerését.

(Tudáselemek együttes megjelenítése a mozgástevékenység tervezésében és végrehajtásában, tevékenység szervezés, pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása)

Az elsajátított mozgásismeretek célszerű alkalmazása változott feladat helyzetekben, szemléletformálás, magatartásformák kialakítása, irányító képesség fejlesztése.

A testnevelési játékok mozgásanyagának célszerű és tudatos kiválasztásával segítsék elő az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos tudás formák megerősítését.

Ismerjék meg a legismertebb sportjátékok alapvető technikai, taktikai elemeit és sajátítsák el a megismeréséhez szükséges sportági és módszertani ismereteket.

Alakítsa ki a sportjátékok alapjainak lerakásához szükséges jártasságokat, fejlessze a koordinációs képességeket és a labdaérzéklet.

Alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igényük és környezetükre is gyakoroljanak kedvező hatást az egészséges életminta adásával és közvetítésével a szabadidő kulturált felhasználására.

Olyan alapvető gyógytestnevelési ismeretek nyújtása, amelyek elsajátítása során felkészítést kapnak a hallgatók az alaptevékenységhez kapcsolódó szomatikus prevenció és korrekció feladatainak az ellátására.

Annak megismertetése, hogy a testnevelés mozgásanyaga, hogyan állítható célirányosan a mozgásjavítás szolgálatába.

A mozgásfejlesztés és javítás tervezéséhez és szervezéséhez szükséges alap – és speciális tudás alaptevékenységbe történő illesztése.

A tervszerűen elrendezett ismeretanyag és gyakorlati tudás alkotó módon történő felhasználásának tudatosítása az egészséges életmódra nevelés gyakorlatában.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A testnevelési játékok felosztása, jellemzése mozgástartalom alapján.

Futás, ugrás, dobásgyakorlatok játékokban történő alkalmazása.

Labdagyakorlatok alkalmazása játékokban.

A testnevelési játékok helye és szerepe a mozgástanítás – tanulás folyamatában és a motoros képességek fejlesztésében.

A játékvezetés módszerei.

Játéktervezés és vezetés.

Testnevelési játékok pedagógiai és pszichológiai vonatkozásai.

A megfelelő játékelméleti és módszertani ismereteik birtokában legyenek alkalmasak a testnevelési játékok különböző fajtáinak a megtervezésére és bevezetésére.

Tudjanak együttműködni a játékokban résztvevőkkel kommunikációs-, motivációs-, játékszervező képességeik birtokában.

Alakuljon ki olyan játékszemplélet, amely a gyermek személyiségjegyeit kedvezően befolyásolják a testnevelési játék által.

Rendelkezzenek olyan gyakorlati tudással, amely lehetővé teszi önálló játékprogramok összeállítását, játékos rendezvények lebonyolítását.

Jussanak el olyan szintre, amelyen képesek a testnevelési játékok fejlesztő hatását a készség és képességfejlesztés szolgálatába állítani a nevelés különböző tevékenység formáiban.

Egyszerű labdatechnikai elemek elsajátítása gyakorlással.

A kosárlabdázás speciális ismereteinek elsajátítása. Játék egyszerűsített szabályokkal. Mini kosárlabdázás.

A kézilabdázás labda nélküli és labdás technikai elemeinek megismertetése és gyakorlása.

A labdarúgás technikai elemeinek megismertetése.

Zsinórlabda, röplabda egyszerűsített szabályokkal.

Játékszabályok.

Leggyakoribb mozgás-rendellenességek jellemzése (testtartás hiba, lábstatikai hiba, túlsúlyos-, hiperkinetikus-, szemüveges-, hallássérült gyermekek).

A testnevelés mozgásanyagának elemzése és a prevenció, korrekció céljal történő felhasználása.

Tervezés, az optimális testnevelés mértékének meghatározása.

A rendszeres mozgás szerepe az egészséges életmód szokásainak megalapozásában és a mozgás-rendellenességek kialakulásában.

SZAKIRODALOM:

1. Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára) Szerzői kiadás, Szarvas, 2000.
2. Reigl M.: Testnevelési játékok. MTE Bp., 1996
3. Kristóf L. - Magyar Gy. – Gál :: Sportjátékok III. Tankönyvkiadó Bp., 1992
4. Kristóf L.: Sportjátékok II. Kosárlabdázás. Tankönyvkiadó, Bp., 1992
5. Bencze S.-né – Szászné Sz. C. – Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógy testnevelésben. BTOF Szarvas, 1995
6. Pappné Gazdag Zs.: Tartós javító gyakorlatok óvodások és általános iskolások számára. Flocces Bp., 2001; 2004
7. Iglói L.: - Baráti K.: Egészségesebb nemzedéket 2000-re. OTSM Bp., 2000.

TT0233			TESTNEVELÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA I. (LEVELEZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A mozgáskultúra tartalmának bővítése, továbbfejlesztése (ismeretrendszer bővítése, szemléletformálás, összefüggések megláttatása a tudás átjárhatósága által, magatartáskultúra és nézőpontformálás);

Az alapvető testgyakorlati ágak mozgásanyagának megismertetése, alkalmazási lehetőségeinek elsajátíttatása (tudásformák tartalmi jegyeinek elméleti és gyakorlati megjelenítése, felelősségteljes magatartási formák kialakítása, a testgyakorlatok végrehajtásához szükséges mozgásismeretek, jártasságok és készségek kialakítása, képességfejlesztés);

Az önállóan és rendszeresen végzett testgyakorlás iránti igény kialakítása (az egészséges életmód elméletének és gyakorlatának önálló tervezése és szervezése, szemlélet átértékelés és módosítás, kommunikációs készség, a tudáselemek eredményekben is mérhető kivitelezése); A terheléssel és a terhelhetőséggel kapcsolatos ismeretrendszerek működőképes elsajátítása (nézetek, felfogások gyermekközpontú szemlélete, összefüggések felfedezése és meglátása, tervszerű és tudatos képességfejlesztés, kognitív képességek és a szocialitás kompetenciáinak fejlesztése); Vízhöz szoktatás, vízbiztonság;

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- rendelkezzenek az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos mozgásjártasságokkal es készségekkel, továbbá az általunk létrehozható tárgyasult tudással;
- legyenek képesek az elsajátított mozgásanyag birtokában tervezni és szervezni önmaguk mozgástevékenységét;
- alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igény, amely tartalmában és formájában tartalmazza terhelhetőség elveit és gyakorlatát;
- rendelkezzenek olyan képesség struktúrával, amely alkalmassá teszi a motoros próbák legalább minimum (51%-os) szintjének teljesítését a különböző képességfajták meglétét kivétítő motoros tesztek felvétele során.

SZAKIRODALOM:

- Gaál S.-né - dr. Bencze S.-né: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, 2004.
- Göcze M. - Iványi L. - Vámos L. - Medovarszky J.: Testnevelés 11. Körös Főiskola, Békéscsaba, 1998.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Nádori L.: Sportelmélet és módszertan. JPTE, Pécs, 1995.
- Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára). Szerzői kiadás. Szarvas, 2000.
- Bencze S.-né - Szászné Sz. C. - Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas, 1995.

TT0234			TESTNEVELÉS TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.(LEVELEZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A mozgáskultúra tartalmának bővítése, továbbfejlesztése (ismeretrendszer bővítése, szemléletformálás, összefüggések megláttatása a tudás átjárhatósága által, magatartáskultúra és nézőpontformálás);

Az alapvető testgyakorlati ágak mozgásanyagának megismertetése, alkalmazási lehetőségeinek elsajátíttatása (tudásformák tartalmi jegyeinek elméleti és gyakorlati megjelenítése, felelősségteljes magatartási formák kialakítása, a testgyakorlatok végrehajtásához szükséges mozgásismeretek, jártasságok és készségek kialakítása, képességfejlesztés);

Az önállóan és rendszeresen végzett testgyakorlás iránti igény kialakítása (az egészséges életmód elméletének és gyakorlatának önálló tervezése és szervezése, szemlélet átértékelés és módosítás, kommunikációs készség, a tudáselemek eredményekben is mérhető kivitelezése); A terheléssel és a terhelhetőséggel kapcsolatos ismeretrendszerek működőképes elsajátítása (nézetek, felfogások gyermekközpontú szemlélete, összefüggések felfedezése és meglátása, tervszerű és tudatos képességfejlesztés, kognitív képességek és a szocialitás kompetenciáinak fejlesztése); Vízhöz szoktatás, vízbiztonság;

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- rendelkezzenek az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos mozgásjártasságokkal es készségekkel, továbbá az általunk létrehozható tárgyasult tudással;
- legyenek képesek az elsajátított mozgásanyag birtokában tervezni és szervezni önmaguk mozgástevékenységét;
- alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igény, amely tartalmában és formájában tartalmazza terhelhetőség elveit és gyakorlatát;
- rendelkezzenek olyan képesség struktúrával, amely alkalmassá teszi a motoros próbák legalább minimum (51%-os) szintjének teljesítését a különböző képességfajták meglétét kivétítő motoros tesztek felvétele során.

SZAKIRODALOM:

- Gaál S.-né - dr. Bencze S.-né: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, 2004.
- Göcze M. - Iványi L. - Vámos L. - Medovarszky J.: Testnevelés 11. Körös Főiskola, Békéscsaba, 1998.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Nádori L.: Sportelmélet és módszertan. JPTE, Pécs, 1995.
- Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára). Szerzői kiadás. Szarvas, 2000.
- Bencze S.-né - Szászné Sz. C. - Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas, 1995.

TT0235			DIÁKSPORT II. (LEVELEZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Segítse elő a testnevelés játékokban rejlő mozgáskészség-, képesség és megismerő képességfejlesztő lehetőségek felismerését.

(Tudáselemek együttes megjelenítése a mozgástevékenység tervezésében és végrehajtásában, tevékenység szervezés, pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása)

Az elsajátított mozgásismeretek célszerű alkalmazása változott feladat helyzetekben, szemléletformálás, magatartásformák kialakítása, irányító képesség fejlesztése.

A testnevelési játékok mozgásanyagának célszerű és tudatos kiválasztásával segítsék elő az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos tudás formák megerősítését.

Ismerjék meg a legismertebb sportjátékok alapvető technikai, taktikai elemeit és sajátítsák el a megismeréséhez szükséges sportági és módszertani ismereteket.

Alakítsa ki a sportjátékok alapjainak lerakásához szükséges jártasságokat, fejlessze a koordinációs képességeket és a labdaérzékét.

Alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igényük és környezetükre is gyakoroljanak kedvező hatást az egészséges életminta adásával és közvetítésével a szabadidő kulturált felhasználására.

Olyan alapvető gyógytestnevelési ismeretek nyújtása, amelyek elsajátítása során felkészítést kapnak a hallgatók az alaptevékenységhez kapcsolódó szomatikus prevenció és korrekció feladatainak az ellátására.

Annak megismertetése, hogy a testnevelés mozgásanyaga, hogyan állítható célirányosan a mozgásjavítás szolgálatába.

A mozgásfejlesztés és javítás tervezéséhez és szervezéséhez szükséges alap – és speciális tudás alaptevékenységbe történő illesztése.

A tervszerűen elrendezett ismeretanyag és gyakorlati tudás alkotó módon történő felhasználásának tudatosítása az egészséges életmódra nevelés gyakorlatában.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A testnevelési játékok felosztása, jellemzése mozgástartalom alapján.

Futás, ugrás, dobásgyakorlatok játékokban történő alkalmazása.

Labdagyakorlatok alkalmazása játékokban.

A testnevelési játékok helye és szerepe a mozgástanítás – tanulás folyamatában és a motoros képességek fejlesztésében.

A játékvezetés módszerei.

Játéktervezés és vezetés.

Testnevelési játékok pedagógiai és pszichológiai vonatkozásai.

A megfelelő játékelméleti és módszertani ismereteik birtokában legyenek alkalmasak a testnevelési játékok különböző fajtáinak a megtervezésére és bevezetésére.

Tudjanak együttműködni a játékokban résztvevőkkel kommunikációs-, motivációs-, játékszervező képességeik birtokában.

Alakuljon ki olyan játékszemplélet, amely a gyermek személyiségjegyeit kedvezően befolyásolják a testnevelési játék által.

Rendelkezzenek olyan gyakorlati tudással, amely lehetővé teszi önálló játékprogramok összeállítását, játékos rendezvények lebonyolítását.

Jussanak el olyan szintre, amelyen képesek a testnevelési játékok fejlesztő hatását a készség és képességfejlesztés szolgálatába állítani a nevelés különböző tevékenység formáiban.

Egyszerű labdatechnikai elemek elsajátítása gyakorlással.

A kosárlabdázás speciális ismereteinek elsajátítása. Játék egyszerűsített szabályokkal. Mini kosárlabdázás.

A kézilabdázás labda nélküli és labdás technikai elemeinek megismertetése és gyakorlása.

A labdarúgás technikai elemeinek megismertetése.

Zsinórlabda, röplabda egyszerűsített szabályokkal.

Játékszabályok.

Leggyakoribb mozgás-rendellenességek jellemzése (testtartás hiba, lábstatikai hiba, túlsúlyos-, hiperkinetikus-, szemüveges-, hallássérült gyermekek).

A testnevelés mozgásanyagának elemzése és a prevenció, korrekció céljával történő felhasználása.

Tervezés, az optimális testnevelés mértékének meghatározása.

A rendszeres mozgás szerepe az egészséges életmód szokásainak megalapozásában és a mozgás-rendellenességek kialakulásában.

SZAKIRODALOM:

8. Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára) Szerzői kiadás, Szarvas, 2000.
9. Reigl M.: Testnevelési játékok. MTE Bp., 1996
10. Kristóf L. - Magyar Gy. – Gál :: Sportjátékok III. Tankönyvkiadó Bp., 1992
11. Kristóf L.: Sportjátékok II. Kosárlabdázás. Tankönyvkiadó, Bp., 1992
12. Bencze S.-né – Szászné Sz. C. – Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógy testnevelésben. BTOF Szarvas, 1995
13. Pappné Gazdag Zs.: Tartós javító gyakorlatok óvodások és általános iskolások számára. Flocces Bp., 2001; 2004
14. Iglói L.: - Baráti K.: Egészségesebb nemzedéket 2000-re. OTSM Bp., 2000.

TT0236			MANUÁLIS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS, TECHNIKA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan leendő pedagógusok kibocsátása, akik:

- akik értelmezni tudják a természeti, társadalmi és technikai környezet összefüggéseit;
- akik felismerik a környezeti problémák társadalmi- gazdasági összefüggéseit;
- akik alkalmazni tudják a műszaki kommunikáció, a műszaki ábrázolás alapismereteit;
- akik ismerik és értékelik a magyar nép, hagyományos kultúrájának tárgyi emlékeit, felismerik a népi játékok szerepét a gyermeki személyiség fejlődésében;
- akik képesek az anyagok tulajdonságai, szerkezeti jellemzői, valamint célszerű felhasználása közötti összefüggések felismerésére, a rendeltetésnek és az egyéni igényeknek megfelelő tárgyak tervezésére, konstruálására és kritikus elemzésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- ismerje a természeti, társadalmi és technikai környezet alapvető összefüggéseit, a technikai fejlődés főbb csomópontjait;
- ismerje a fenntartható fejlődés alapelvét, hosszú távú célkitűzéseit, megvalósításának feladatait a társadalmi és humán dimenziók vonatkozásában;
- rendelkezzen környezettudatos szemléletmóddal, a természet értékeit tisztelő, környezetkímélő, felelősséget vállaló magatartással;
- ismerje és alkalmazza a műszaki ábrázolás legfontosabb módjait, ismerje a jelek, szimbólumok, műszaki rajzok szerepét az iskolai oktatásban, jelentőségét a gyakorlati életben;
- építészeti alapismeretei birtokában legyen képes építmények, egyszerű épített szerkezetek tervezésére, konstruálására, a tervváltozatok és kész alkotások értékelésére a megadott szempontok szerint;
- ismerje a környezetben előforduló legfontosabb természetes anyagok elemi vizsgálati eljárásait, legfontosabb tulajdonságait, megmunkálásuk kézműves technikáit;
- legyen képes a természetes anyagok tulajdonságai, szerkezeti jellemzői, valamint célszerű felhasználása közötti összefüggések felismerésére és figyelembe vételére a tervező - és alkotómunkában;

SZAKIRODALOM:

- Kiss Sándor (2004 szerk.): *Technika* Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen
- Dr. Rosta István (1991): *A technika története* (Tanítóképző Főiskolák) Tankönyvkiadó, Budapest

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Németh Ferenc (1994): *Technika-Informatika a 10-11 éveseknek*. Műszaki Könyvkiadó
- Déri József (1991): *Műszaki ábrázolás*. Tankönyvkiadó, Budapest

TT0237			MANUÁLIS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS, TECHNIKA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan leendő pedagógusok kibocsátása, akik:

- akik értelmezni tudják a természeti, társadalmi és technikai környezet összefüggéseit;
- akik felismerik a környezeti problémák társadalmi- gazdasági összefüggéseit;
- akik alkalmazni tudják a műszaki kommunikáció, a műszaki ábrázolás alapismereteit;
- akik ismerik és értékelik a magyar nép, hagyományos kultúrájának tárgyi emlékeit, felismerik a népi játékok szerepét a gyermeki személyiség fejlődésében;
- akik képesek az anyagok tulajdonságai, szerkezeti jellemzői, valamint célszerű felhasználása közötti összefüggések felismerésére, a rendeltetésnek és az egyéni igényeknek megfelelő tárgyak tervezésére, konstruálására és kritikus elemzésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- ismerje a természeti, társadalmi és technikai környezet alapvető összefüggéseit, a technikai fejlődés főbb csomópontjait;
- ismerje a fenntartható fejlődés alapelvét, hosszú távú célkitűzéseit, megvalósításának feladatait a társadalmi és humán dimenziók vonatkozásában;
- rendelkezzen környezettudatos szemléletmóddal, a természet értékeit tisztelő, környezetkímélő, felelősséget vállaló magatartással;
- ismerje és alkalmazza a műszaki ábrázolás legfontosabb módjait, ismerje a jelek, szimbólumok, műszaki rajzok szerepét az iskolai oktatásban, jelentőségét a gyakorlati életben;
- építészeti alapismeretei birtokában legyen képes építmények, egyszerű épített szerkezetek tervezésére, konstruálására, a tervváltozatok és kész alkotások értékelésére a megadott szempontok szerint;
- ismerje a környezetben előforduló legfontosabb természetes anyagok elemi vizsgálati eljárásait, legfontosabb tulajdonságait, megmunkálásuk kézműves technikáit;
- legyen képes a természetes anyagok tulajdonságai, szerkezeti jellemzői, valamint célszerű felhasználása közötti összefüggések felismerésére és figyelembe vételére a tervező - és alkotómunkában;

SZAKIRODALOM:

- Kiss Sándor (2004 szerk.): *Technika* Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen
- Dr. Rosta István (1991): *A technika története* (Tanítóképző Főiskolák) Tankönyvkiadó, Budapest

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Németh Ferenc (1994): *Technika-Informatika a 10-11 éveseknek*. Műszaki Könyvkiadó
- Déri József (1991): *Műszaki ábrázolás*. Tankönyvkiadó, Budapest

TT0238			MANUÁLIS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS, TECHNIKA TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Olyan leendő pedagógusok kibocsátása, akik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akik az iskolai oktatás 1-4. osztályában a technika- életvitel- háztartástan területén alkalmasak az oktató - nevelőmunkára; • akik e területen is képesek a szaktudományi és módszertani ismeretek, eljárások, taneszközök önálló kritikus feldolgozására l választására, ismereteik, készségeik folyamatos megújítására; • akik képesek alkalmazni a technika -életvitel- háztartástan területén az integrált és differenciált oktatás eszköztárát; • akik rendelkeznek a tanulók személyiségének differenciált fejlesztéséhez, a tanulási alapkészségek, képességek kialakításához szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal - különös tekintettel a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének sajátosságaira; 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ismerje a közoktatás feladatait, stratégiáját, preferenciáit és a tartalmi szabályozás dokumentumait az Életvitel és-gyakorlati ismeretek műveltségterületet illetően; • sajátítsa el azokat a technikai, életviteli, háztartástani és tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek az alkotómunkához, az egészséges életvitelhez szükséges alapkészségek és munkavégzési szokások kialakításához, az elemi alkotóképesség, a kritikai-, megfigyelő-és kommunikációs képességek fejlesztéséhez, a felelős, környezettudatos beállítottság kifejlesztéséhez szükségesek; • ismerje és használja a Technika és életvitel tanítása során a hatékony problémamegoldó technikákat, a személyiségformálás lehetőségeit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek technikai nevelésének, egészséges életvitelük megalapozásának hatékony módjait, a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát; • legyen képes kreatív, játékos feladatok kitalálására és megvalósítására; • rendelkezzen az együttműködés és a hatékony munkaszervezés készségeivel, munkája során tartsa be a technológiai és téri rendet, gazdálkodjon célszerűen az anyaggal, az energiával, a munkával és az idővel 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakfolyóiratok • Gajdos László – Vas Miklós: A technika tanítása I. 					

TT0239			MANUÁLIS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS, TECHNIKA TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Olyan leendő pedagógusok kibocsátása, akik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akik az iskolai oktatás 1-4. osztályában a technika- életvitel- háztartástan területén alkalmasak az oktató - nevelőmunkára; • akik e területen is képesek a szaktudományi és módszertani ismeretek, eljárások, taneszközök önálló kritikus feldolgozására l választására, ismereteik, készségeik folyamatos megújítására; • akik képesek alkalmazni a technika -életvitel- háztartástan területén az integrált és differenciált oktatás eszköztárát; • akik rendelkeznek a tanulók személyiségének differenciált fejlesztéséhez, a tanulási alapkészségek, képességek kialakításához szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal - különös tekintettel a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének sajátosságaira; 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ismerje a közoktatás feladatait, stratégiáját, preferenciáit és a tartalmi szabályozás dokumentumait az Életvitel és-gyakorlati ismeretek műveltségterületet illetően; • sajátítsa el azokat a technikai, életviteli, háztartástani és tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek az alkotómunkához, az egészséges életvitelhez szükséges alapkészségek és munkavégzési szokások kialakításához, az elemi alkotóképesség, a kritikai-, megfigyelő-és kommunikációs képességek fejlesztéséhez, a felelős, környezettudatos beállítottság kifejlesztéséhez szükségesek; • ismerje és használja a Technika és életvitel tanítása során a hatékony problémamegoldó technikákat, a személyiségformálás lehetőségeit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek technikai nevelésének, egészséges életvitelük megalapozásának hatékony módjait, a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát; • legyen képes kreatív, játékos feladatok kitalálására és megvalósítására; • rendelkezzen az együttműködés és a hatékony munkaszervezés készségeivel, munkája során tartsa be a technológiai és téri rendet, gazdálkodjon célszerűen az anyaggal, az energiával, a munkával és az idővel 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakfolyóiratok • Gajdos László – Vas Miklós: A technika tanítása I. 					

TT0301			EGYÉNI KOMPLEX PEDAGÓGIAI GYAKORLAT I. (2 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	5	0	Gyakorlat	Ai

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A képzés első három félévében ismerkedés az óvodában és az általános iskola 1-6. évfolyamán folyó, illetve a tanórán kívüli (napközi otthoni) nevelő-oktató munkával; tapasztalatszerzés a korosztályról, problémáikról, nevelésük-oktatásuk jellegzetességeiről.

Az elméleti ismeretek szembesítése a gyakorlati megfigyelések tapasztalataival.

A kapcsolatteremtő, kommunikációs képesség, a szervezőképesség és a helyzetfelismerő, tájékozódó képesség fejlesztése.

A pályakövetelmények, pályaidentitás megismerése, alakítása.

Az oktatás folyamat-jellegének tudatosítása. Az értékek felismerése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A hallgatók

ismerjék fel a személyiségfejlődés és -fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 3-12 éves gyermekek sajátosságait;

legyenek képesek az óvodai és az iskolai élet alapvető összehasonlítására (azonosságok, különbségek);

tapasztalják meg és értelmezzék egy-egy gyermek viselkedését a csoportban;

legyenek képesek szempontsor szerint megfigyelést végezni, megfigyeléseikről jegyzőkönyvet vezetni és megfigyeléseiket elemezni;

legyenek képesek az óra/foglalkozás folyamatából adott szempontok szerinti kiemelésre, szelektív megfigyelésre;

a megfigyelések és a tevékenységekbe való bekapcsolódás révén tapasztalatok szerzése a folyamatok, főként a tanítási-tanulási folyamat szervezésével, irányításával, tervezésével kapcsolatban;

ismerkedés az iskolai osztály életével, az életkorral kapcsolatos sajátos fejlesztési feladatokkal;

ismerkedés a tanulócsoporthoz (napközis csoport) megismerésének módszereivel, a pillanatnyi állapotok felismerésének lehetőségeivel;

legyenek képesek kapcsolatot teremteni egy-egy gyermekkel, illetve gyermekcsoporttal;

legyenek képesek benyomásaikat, élményeiket, véleményüket összevetni a pedagógussal folytatott beszélgetésben nyert információkkal;

vegyenek részt tanórán kívüli foglalkozás szervezésében.

A Pedagógiai Intézet által kidolgozott szempontok alapján a tanórai pedagógiai munka és a tanórán kívüli tevékenységek megfigyelése.

A megfigyelések és a tevékenységekbe való bekapcsolódás segítségével tapasztalatok szerzése a pedagógiai munka sajátosságaival kapcsolatban, a tanító feladatainak és a pályakövetelményeknek a megismerése, az iskolai dokumentumoknak és azok használatának tanulmányozása.

Tapasztalatok szerzése a 6-12 éves korosztály egyéni és életkori sajátosságairól, csoportjellemzőiről.

Hospitálási napló készítése.

Adatgyűjtés (napirend, órarend, szokások).

Meghatározott szempontok szerint pedagógiai feljegyzések készítése.

A gyermekekkel való kommunikálás képességének fejlesztése.

SZAKIRODALOM:

1. Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988.
2. Kerettanterv
3. Közoktatási törvény
4. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Bp., 2003.
5. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004

TT0302			EGYÉNI KOMPLEX PEDAGÓGIAI GYAKORLAT II. (2 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	15	5	0	Gyakorlat	Ai

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A képzés első három félévében ismerkedés az óvodában és az általános iskola 1-6. évfolyamán folyó, illetve a tanórán kívüli (napközi otthoni) nevelő-oktató munkával; tapasztalatszerzés a korosztályról, problémáikról, nevelésük-oktatásuk jellegzetességeiről.

Az elméleti ismeretek szembesítése a gyakorlati megfigyelések tapasztalataival.

A kapcsolatteremtő, kommunikációs képesség, a szervezőképesség és a helyzetfelismerő, tájékozódó képesség fejlesztése.

A pályakövetelmények, pályaidentitás megismerése, alakítása.

Az oktatás folyamat-jellegének tudatosítása. Az értékek felismerése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A hallgatók

ismerjék fel a személyiségfejlődés és -fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 3-12 éves gyermekek sajátosságait;

legyenek képesek az óvodai és az iskolai élet alapvető összehasonlítására (azonosságok, különbségek);

tapasztalják meg és értelmezzék egy-egy gyermek viselkedését a csoportban;

legyenek képesek szempontsor szerint megfigyelést végezni, megfigyeléseikről jegyzőkönyvet vezetni és megfigyeléseiket elemezni;

legyenek képesek az óra/foglalkozás folyamatából adott szempontok szerinti kiemelésre, szelektív megfigyelésre;

a megfigyelések és a tevékenységekbe való bekapcsolódás révén tapasztalatok szerzése a folyamatok, főként a tanítási-tanulási folyamat szervezésével, irányításával, tervezésével kapcsolatban;

ismerkedés az iskolai osztály életével, az életkorral kapcsolatos sajátos fejlesztési feladatokkal;

ismerkedés a tanulócsoporthoz (napközis csoport) megismerésének módszereivel, a pillanatnyi állapotok felismerésének lehetőségeivel;

legyenek képesek kapcsolatot teremteni egy-egy gyermekkel, illetve gyermekcsoporttal;

legyenek képesek benyomásaikat, élményeiket, véleményüket összevetni a pedagógussal folytatott beszélgetésben nyert információkkal;

vegyenek részt tanórán kívüli foglalkozás szervezésében.

A Pedagógiai Intézet által kidolgozott szempontok alapján a tanórai pedagógiai munka és a tanórán kívüli tevékenységek megfigyelése.

A megfigyelések és a tevékenységekbe való bekapcsolódás segítségével tapasztalatok szerzése a pedagógiai munka sajátosságaival kapcsolatban, a tanító feladatainak és a pályakövetelményeknek a megismerése, az iskolai dokumentumoknak és azok használatának tanulmányozása.

Tapasztalatok szerzése a 6-12 éves korosztály egyéni és életkori sajátosságairól, csoportjellemzőiről.

Hospitálási napló készítése.

Adatgyűjtés (napirend, órarend, szokások).

Meghatározott szempontok szerint pedagógiai feljegyzések készítése.

A gyermekekkel való kommunikálás képességének fejlesztése.

SZAKIRODALOM:

6. Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988.
7. Kerettanterv
8. Közoktatási törvény
9. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Bp., 2003.
10. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004

TT0303			EGYÉNI KOMPLEX PEDAGÓGIAI GYAKORLAT III. (2 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	15	5	0	Gyakorlat	Ai

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A képzés első három félévében ismerkedés az óvodában és az általános iskola 1-6. évfolyamán folyó, illetve a tanórán kívüli (napközi otthoni) nevelő-oktató munkával; tapasztalatszerzés a korosztályról, problémáikról, nevelésük-oktatásuk jellegzetességeiről.

Az elméleti ismeretek szembesítése a gyakorlati megfigyelések tapasztalataival.

A kapcsolatteremtő, kommunikációs képesség, a szervezőképesség és a helyzetfelismerő, tájékozódó képesség fejlesztése.

A pályakövetelmények, pályaidentitás megismerése, alakítása.

Az oktatás folyamat-jellegének tudatosítása. Az értékek felismerése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A hallgatók

ismerjék fel a személyiségfejlődés és -fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 3-12 éves gyermekek sajátosságait;

legyenek képesek az óvodai és az iskolai élet alapvető összehasonlítására (azonosságok, különbségek);

tapasztalják meg és értelmezzék egy-egy gyermek viselkedését a csoportban;

legyenek képesek szempontsor szerint megfigyelést végezni, megfigyeléseikről jegyzőkönyvet vezetni és megfigyeléseiket elemezni;

legyenek képesek az óra/foglalkozás folyamatából adott szempontok szerinti kiemelésre, szelektív megfigyelésre;

a megfigyelések és a tevékenységekbe való bekapcsolódás révén tapasztalatok szerzése a folyamatok, főként a tanítási-tanulási folyamat szervezésével, irányításával, tervezésével kapcsolatban;

ismerkedés az iskolai osztály életével, az életkorral kapcsolatos sajátos fejlesztési feladatokkal;

ismerkedés a tanulócsoporthoz (napközis csoport) megismerésének módszereivel, a pillanatnyi állapotok felismerésének lehetőségeivel;

legyenek képesek kapcsolatot teremteni egy-egy gyermekkel, illetve gyermekcsoporttal;

legyenek képesek benyomásaikat, élményeiket, véleményüket összevetni a pedagógussal folytatott beszélgetésben nyert információkkal;

vegyenek részt tanórán kívüli foglalkozás szervezésében.

A Pedagógiai Intézet által kidolgozott szempontok alapján a tanórai pedagógiai munka és a tanórán kívüli tevékenységek megfigyelése.

A megfigyelések és a tevékenységekbe való bekapcsolódás segítségével tapasztalatok szerzése a pedagógiai munka sajátosságaival kapcsolatban, a tanító feladatainak és a pályakövetelményeknek a megismerése, az iskolai dokumentumoknak és azok használatának tanulmányozása.

Tapasztalatok szerzése a 6-12 éves korosztály egyéni és életkori sajátosságairól, csoportjellemzőiről.

Hospitálási napló készítése.

Adatgyűjtés (napirend, órarend, szokások).

Meghatározott szempontok szerint pedagógiai feljegyzések készítése.

A gyermekekkel való kommunikálás képességének fejlesztése.

SZAKIRODALOM:

11. Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988.
12. Kerettanterv
13. Közoktatási törvény
14. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Bp., 2003.
15. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004

TT0304			CSOPORTOS TANÍTÁSI GYAK.1-4. OSZTÁLYBAN I. (ANYANYELV)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	45	15	3	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

IV-VIII. félévek során az egyes közismereti tantárgyak tanításában való tapasztalatszerzés a Pedagógiai Intézet által meghatározott rendben mikrotanítási és gyakorlóiskolai terepen.

Fokozódó önállósággal, a csoport segítő együttgondolkodásával a tudatos tanítói munka megélése, részben már önálló tanítási órák tartásával.

Fokozódó önállósággal és tudatossággal az elméleti pedagógiai–pszichológiai és az adott tantárgy-pedagógiai ismeretek alkalmazása.

A helyzetnek megfelelő, esetleg az eredeti elképzeléseket módosító óravezetés.

Fokozódó figyelemmel és empátiával az osztály és egyes csoportjai munkájának követése.

Óravezetés közben a tervezett tanítási óra helyzetnek megfelelő módosítása.

Néhány tanuló egyéni fejlesztését/fejlődését célzó, erre készülő tanulásirányítás.

A tanulói munka folyamatos és tudatos értékelésének szándéka, kezdeti lépései

Önreflektáló, tudatos óraelemzés néhány fontos, az órához illeszkedő szempont (cél- és feladatrendszer) szerint; a jogos kritika elfogadása, a saját elképzelések indoklása.

A napi tanítói munkát szabályozó és irányító dokumentumok felhasználásának megismerése a pedagógiai folyamatok tervezésében és elemzésében.

A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Heti egy óra előkészítés, és egy óra elemzése a gyakorlóiskolában, szükség szerint külső szakvezetőnél Magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

Valamennyi órára előkészületi vázlat írása a szak/gyakorlatvezető által részletesen megadott cél- és feladatrendszer szerint.

A megtartandó óra tervezetének elkészítése, megbeszélése, szükség szerinti konzultációkkal és korrekcióval, a gyermekek differenciált fejlesztését szolgáló néhány feladat tervezésével.

Legalább egy tanítási óra tartása mikrotanítási formában.

Felkészülés a megtartott óra szakszerű elemzésére és értékelésére.

Aktív részvétel az elemző órán, az előkészületi órán megbeszél, választott szempontok szerint.

Heti egy óra előkészítés, egy óra hallgatói tanítás és egy óra elemzés a gyakorlóiskolában, szükség esetén külső iskolában az egyes tantárgyakból.

A hallgatók:

legyenek képesek megszerzett ismereteik egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására a gyakorlati tanításra való felkészülésben, az óravezetésben és a megtartott óra elemzésében;

fokozódó tudatossággal legyenek képesek a tanítási témához, a tananyaghoz, az osztály tanulóihoz alkalmazkodó óratervezésre, óravezetésre és óraelemzésre;

tudatosan és célszerűen alakítsák azokat a készségeiket, használják azokat a tantárgy-pedagógiai ismereteiket, amelyek segítségével formálják a gyermekek alapkészségeit (írás, olvasás, számolás), alapozzák holisztikus szemléletű, tudományos alapokon nyugvó világlátásukat;

törekedjenek egyes tanulói csoportok munkájának folyamatos nyomon követésére;
legyenek képesek szak/gyakorlatvezetői segítséggel a rendelkezésükre álló ismeretekből a tanítási gyakorlathoz legjobban illeszkedők választására;
ismerkedjenek meg a nevelést–oktatást szabályozó dokumentumok alkalmazási lehetőségeivel;
folyamatosan fejlesszék tudatos önreflektáló, elemző képességüket, segítséggel alkalmazzák is azt az elemző óramegbeszéléseken.

SZAKIRODALOM:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ABC-től az érettségiig, Trezor K., Bp., 2001
2. Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés tantárgypedagógiája, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1987
3. Egy szabadon választott alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
4. Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlatai, OKI Iskolafejlesztési Központ, 1995
5. Kernya Róza: Az anyanyelvi nevelés módszerei, Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996
6. Nagy J. József: Anyanyelvi tantárgypedagógia, Tankönyvkiadó, Bp., 1991
7. Pappné Dr. Ádám Gyöngyi (szerk.), Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Tankönyvkiadó, Budapest, 2004
8. Pákozdi Erika: Természetismeret tantárgy-pedagógia, In: Fejlődéslélektani folyamatában, 8. fejezet, Tanulmánykötet, BTF, Budapest, 1999
9. Györgyiné Koncz Judit: Az énektanítás alapjai, Károli Egyetem Kiadó, 2008
10. Oroszné Tornyai Lilla: Énektanítói alapismeretek, Kecskeméti Tanítóképző Főiskola, 1999
11. Bakos – Bálványos – Sándor – Preisinger: A vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Budapest, 2000
12. Bálványos Huba: Esztétikai művészeti ismeretek, esztétikai művészeti nevelés, Balassi Kiadó, Budapest, 1998
13. Kiss Sándor (szerk.): Technika, Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen, 2004
14. Kovács Imréné (szerk.): Technika tantárgy-pedagógia szöveggyűjtemény, ELTE TÓFK, Budapest, 2003

TT0305			CSOPORTOS TANÍTÁSI GYAK.1-4. OSZTÁLYBAN II. (MATEK, TERM. ISM)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	45	15	3	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

IV-VIII. félévek során az egyes közismereti tantárgyak tanításában való tapasztalatszerzés a Pedagógiai Intézet által meghatározott rendben mikrotanítási és gyakorlóiskolai terepen.

Fokozódó önállósággal, a csoport segítő együttgondolkodásával a tudatos tanítói munka megélése, részben már önálló tanítási órák tartásával.

Fokozódó önállósággal és tudatossággal az elméleti pedagógiai–pszichológiai és az adott tantárgy-pedagógiai ismeretek alkalmazása.

A helyzetnek megfelelő, esetleg az eredeti elképzeléseket módosító óravezetés.

Fokozódó figyelemmel és empátiával az osztály és egyes csoportjai munkájának követése.

Óravezetés közben a tervezett tanítási óra helyzetnek megfelelő módosítása.

Néhány tanuló egyéni fejlesztését/fejlődését célzó, erre készülő tanulásirányítás.

A tanulói munka folyamatos és tudatos értékelésének szándéka, kezdeti lépései

Önreflektáló, tudatos óraelemzés néhány fontos, az órához illeszkedő szempont (cél- és feladatrendszer) szerint; a jogos kritika elfogadása, a saját elképzelések indoklása.

A napi tanítói munkát szabályozó és irányító dokumentumok felhasználásának megismerése a pedagógiai folyamatok tervezésében és elemzésében.

A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Heti egy óra előkészítés, és egy óra elemzése a gyakorlóiskolában, szükség szerint külső szakvezetőnél Magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

Valamennyi órára előkészületi vázlat írása a szak/gyakorlatvezető által részletesen megadott cél- és feladatrendszer szerint.

A megtartandó óra tervezetének elkészítése, megbeszélése, szükség szerinti konzultációkkal és korrekcióval, a gyermekek differenciált fejlesztését szolgáló néhány feladat tervezésével.

Legalább egy tanítási óra tartása mikrotanítási formában.

Felkészülés a megtartott óra szakszerű elemzésére és értékelésére.

Aktív részvétel az elemző órán, az előkészületi órán megbeszél, választott szempontok szerint.

Heti egy óra előkészítés, egy óra hallgatói tanítás és egy óra elemzés a gyakorlóiskolában, szükség esetén külső iskolában az egyes tantárgyakból.

A hallgatók:

legyenek képesek megszerzett ismereteik egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására a gyakorlati tanításra való felkészülésben, az óravezetésben és a megtartott óra elemzésében;

fokozódó tudatossággal legyenek képesek a tanítási témához, a tananyaghoz, az osztály tanulóihoz alkalmazkodó óratervezésre, óravezetésre és óraelemzésre;

tudatosan és célszerűen alakítsák azokat a készségeiket, használják azokat a tantárgy-pedagógiai ismereteiket, amelyek segítségével formálják a gyermekek alapkészségeit (írás, olvasás, számolás), alapozzák holisztikus szemléletű, tudományos alapokon nyugvó világlátásukat;

törekedjenek egyes tanulói csoportok munkájának folyamatos nyomon követésére;
legyenek képesek szak/gyakorlatvezetői segítséggel a rendelkezésükre álló ismeretekből a tanítási gyakorlathoz legjobban illeszkedők választására;
ismerkedjenek meg a nevelést–oktatást szabályozó dokumentumok alkalmazási lehetőségeivel;
folyamatosan fejlesszék tudatos önreflektáló, elemző képességüket, segítséggel alkalmazzák is azt az elemző óramegbeszéléseken.

SZAKIRODALOM:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ABC-től az érettségiig, Trezor K., Bp., 2001
2. Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés tantárgypedagógiája, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1987
3. Egy szabadon választott alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
4. Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlatai, OKI Iskolafejlesztési Központ, 1995
5. Kernya Róza: Az anyanyelvi nevelés módszerei, Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996
6. Nagy J. József: Anyanyelvi tantárgypedagógia, Tankönyvkiadó, Bp., 1991
7. Pappné Dr. Ádám Gyöngyi (szerk.), Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Tankönyvkiadó, Budapest, 2004
8. Pákozdi Erika: Természetismeret tantárgy-pedagógia, In: Fejlődéslélektani folyamatában, 8. fejezet, Tanulmánykötet, BTF, Budapest, 1999
9. Györgyiné Koncz Judit: Az énektanítás alapjai, Károli Egyetem Kiadó, 2008
10. Oroszné Tornyai Lilla: Énektanítói alapismeretek, Kecskeméti Tanítóképző Főiskola, 1999
11. Bakos – Bálványos – Sándor – Preisinger: A vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Budapest, 2000
12. Bálványos Huba: Esztétikai művészeti ismeretek, esztétikai művészeti nevelés, Balassi Kiadó, Budapest, 1998
13. Kiss Sándor (szerk.): Technika, Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen, 2004
14. Kovács Imréné (szerk.): Technika tantárgy-pedagógia szöveggyűjtemény, ELTE TÓFK, Budapest, 2003

TT0306			CSOPORTOS TANÍTÁSI GYAK.1-4. OSZTÁLYBAN III. (ÉNEK, TESTNEVELÉS)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	45	15	3	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

IV-VIII. félévek során az egyes közismereti tantárgyak tanításában való tapasztalatszerzés a Pedagógiai Intézet által meghatározott rendben mikrotanítási és gyakorlóiskolai terepen.

Fokozódó önállósággal, a csoport segítő együttgondolkodásával a tudatos tanítói munka megélése, részben már önálló tanítási órák tartásával.

Fokozódó önállósággal és tudatossággal az elméleti pedagógiai–pszichológiai és az adott tantárgy-pedagógiai ismeretek alkalmazása.

A helyzetnek megfelelő, esetleg az eredeti elképzeléseket módosító óravezetés.

Fokozódó figyelemmel és empátiával az osztály és egyes csoportjai munkájának követése.

Óravezetés közben a tervezett tanítási óra helyzetnek megfelelő módosítása.

Néhány tanuló egyéni fejlesztését/fejlődését célzó, erre készülő tanulásirányítás.

A tanulói munka folyamatos és tudatos értékelésének szándéka, kezdeti lépései

Önreflektáló, tudatos óraelemzés néhány fontos, az órához illeszkedő szempont (cél- és feladatrendszer) szerint; a jogos kritika elfogadása, a saját elképzelések indoklása.

A napi tanítói munkát szabályozó és irányító dokumentumok felhasználásának megismerése a pedagógiai folyamatok tervezésében és elemzésében.

A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Heti egy óra előkészítés, és egy óra elemzése a gyakorlóiskolában, szükség szerint külső szakvezetőnél Magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

Valamennyi órára előkészületi vázlat írása a szak/gyakorlatvezető által részletesen megadott cél- és feladatrendszer szerint.

A megtartandó óra tervezetének elkészítése, megbeszélése, szükség szerinti konzultációkkal és korrekcióval, a gyermekek differenciált fejlesztését szolgáló néhány feladat tervezésével.

Legalább egy tanítási óra tartása mikrotanítási formában.

Felkészülés a megtartott óra szakszerű elemzésére és értékelésére.

Aktív részvétel az elemző órán, az előkészületi órán megbeszél, választott szempontok szerint.

Heti egy óra előkészítés, egy óra hallgatói tanítás és egy óra elemzés a gyakorlóiskolában, szükség esetén külső iskolában az egyes tantárgyakból.

A hallgatók:

legyenek képesek megszerzett ismereteik egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására a gyakorlati tanításra való felkészülésben, az óravezetésben és a megtartott óra elemzésében;

fokozódó tudatossággal legyenek képesek a tanítási témához, a tananyaghoz, az osztály tanulóihoz alkalmazkodó óratervezésre, óravezetésre és óraelemzésre;

tudatosan és célszerűen alakítsák azokat a készségeiket, használják azokat a tantárgy-pedagógiai ismereteiket, amelyek segítségével formálják a gyermekek alapkészségeit (írás, olvasás, számolás), alapozzák holisztikus szemléletű, tudományos alapokon nyugvó világlátásukat;

törekedjenek egyes tanulói csoportok munkájának folyamatos nyomon követésére;
legyenek képesek szak/gyakorlatvezetői segítséggel a rendelkezésükre álló ismeretekből a tanítási gyakorlathoz legjobban illeszkedők választására;
ismerkedjenek meg a nevelést–oktatást szabályozó dokumentumok alkalmazási lehetőségeivel;
folyamatosan fejlesszék tudatos önreflektáló, elemző képességüket, segítséggel alkalmazzák is azt az elemző óramegbeszéléseken.

SZAKIRODALOM:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ABC-től az érettségiig, Trezor K., Bp., 2001
2. Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés tantárgypedagógiája, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1987
3. Egy szabadon választott alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
4. Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlatai, OKI Iskolafejlesztési Központ, 1995
5. Kernya Róza: Az anyanyelvi nevelés módszerei, Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996
6. Nagy J. József: Anyanyelvi tantárgypedagógia, Tankönyvkiadó, Bp., 1991
7. Pappné Dr. Ádám Gyöngyi (szerk.), Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Tankönyvkiadó, Budapest, 2004
8. Pákozdi Erika: Természetismeret tantárgy-pedagógia, In: Fejlődéslélektani folyamatában, 8. fejezet, Tanulmánykötet, BTF, Budapest, 1999
9. Györgyiné Koncz Judit: Az énektanítás alapjai, Károli Egyetem Kiadó, 2008
10. Oroszné Tornyai Lilla: Énektanítói alapismeretek, Kecskeméti Tanítóképző Főiskola, 1999
11. Bakos – Bálványos – Sándor – Preisinger: A vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Budapest, 2000
12. Bálványos Huba: Esztétikai művészeti ismeretek, esztétikai művészeti nevelés, Balassi Kiadó, Budapest, 1998
13. Kiss Sándor (szerk.): Technika, Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen, 2004
14. Kovács Imréné (szerk.): Technika tantárgy-pedagógia szöveggyűjtemény, ELTE TÓFK, Budapest, 2003

TT0307			CSOPORTOS TANÍTÁSI GYAK.1-4. OSZTÁLYBAN IV. (VIZUÁLIS, TECHNIKA)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	45	15	4	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

IV-VIII. félévek során az egyes közismereti tantárgyak tanításában való tapasztalatszerzés a Pedagógiai Intézet által meghatározott rendben mikrotanítási és gyakorlóiskolai terepen.

Fokozódó önállósággal, a csoport segítő együttgondolkodásával a tudatos tanítói munka megélése, részben már önálló tanítási órák tartásával.

Fokozódó önállósággal és tudatossággal az elméleti pedagógiai–pszichológiai és az adott tantárgy-pedagógiai ismeretek alkalmazása.

A helyzetnek megfelelő, esetleg az eredeti elképzeléseket módosító óravezetés.

Fokozódó figyelemmel és empátiával az osztály és egyes csoportjai munkájának követése.

Óravezetés közben a tervezett tanítási óra helyzetnek megfelelő módosítása.

Néhány tanuló egyéni fejlesztését/fejlődését célzó, erre készülő tanulásirányítás.

A tanulói munka folyamatos és tudatos értékelésének szándéka, kezdeti lépései

Önreflektáló, tudatos óraelemzés néhány fontos, az órához illeszkedő szempont (cél- és feladatrendszer) szerint; a jogos kritika elfogadása, a saját elképzelések indoklása.

A napi tanítói munkát szabályozó és irányító dokumentumok felhasználásának megismerése a pedagógiai folyamatok tervezésében és elemzésében.

A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Heti egy óra előkészítés, és egy óra elemzése a gyakorlóiskolában, szükség szerint külső szakvezetőnél Magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

Valamennyi órára előkészületi vázlat írása a szak/gyakorlatvezető által részletesen megadott cél- és feladatrendszer szerint.

A megtartandó óra tervezetének elkészítése, megbeszélése, szükség szerinti konzultációkkal és korrekcióval, a gyermekek differenciált fejlesztését szolgáló néhány feladat tervezésével.

Legalább egy tanítási óra tartása mikrotanítási formában.

Felkészülés a megtartott óra szakszerű elemzésére és értékelésére.

Aktív részvétel az elemző órán, az előkészületi órán megbeszél, választott szempontok szerint.

Heti egy óra előkészítés, egy óra hallgatói tanítás és egy óra elemzés a gyakorlóiskolában, szükség esetén külső iskolában az egyes tantárgyakból.

A hallgatók:

legyenek képesek megszerzett ismereteik egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására a gyakorlati tanításra való felkészülésben, az óravezetésben és a megtartott óra elemzésében;

fokozódó tudatossággal legyenek képesek a tanítási témához, a tananyaghoz, az osztály tanulóihoz alkalmazkodó óratervezésre, óravezetésre és óraelemzésre;

tudatosan és célszerűen alakítsák azokat a készségeiket, használják azokat a tantárgy-pedagógiai ismereteiket, amelyek segítségével formálják a gyermekek alapkészségeit (írás, olvasás, számolás), alapozzák holisztikus szemléletű, tudományos alapokon nyugvó világlátásukat;

törekedjenek egyes tanulói csoportok munkájának folyamatos nyomon követésére;
legyenek képesek szak/gyakorlatvezetői segítséggel a rendelkezésükre álló ismeretekből a tanítási gyakorlathoz legjobban illeszkedők választására;
ismerkedjenek meg a nevelést–oktatást szabályozó dokumentumok alkalmazási lehetőségeivel;
folyamatosan fejlesszék tudatos önreflektáló, elemző képességüket, segítséggel alkalmazzák is azt az elemző óramegbeszéléseken.

SZAKIRODALOM:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ABC-től az érettségiig, Trezor K., Bp., 2001
2. Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés tantárgypedagógiája, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1987
3. Egy szabadon választott alsó tagozatos tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
4. Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlatai, OKI Iskolafejlesztési Központ, 1995
5. Kernya Róza: Az anyanyelvi nevelés módszerei, Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996
6. Nagy J. József: Anyanyelvi tantárgypedagógia, Tankönyvkiadó, Bp., 1991
7. Pappné Dr. Ádám Gyöngyi (szerk.), Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Tankönyvkiadó, Budapest, 2004
8. Pákozdi Erika: Természetismeret tantárgy-pedagógia, In: Fejlődéslélektani folyamatában, 8. fejezet, Tanulmánykötet, BTF, Budapest, 1999
9. Györgyiné Koncz Judit: Az énektanítás alapjai, Károli Egyetem Kiadó, 2008
10. Oroszné Tornyai Lilla: Énektanítói alapismeretek, Kecskeméti Tanítóképző Főiskola, 1999
11. Bakos – Bálványos – Sándor – Preisinger: A vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Budapest, 2000
12. Bálványos Huba: Esztétikai művészeti ismeretek, esztétikai művészeti nevelés, Balassi Kiadó, Budapest, 1998
13. Kiss Sándor (szerk.): Technika, Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen, 2004
14. Kovács Imréné (szerk.): Technika tantárgy-pedagógia szöveggyűjtemény, ELTE TÓFK, Budapest, 2003

TT0308			CSOPORTOS TANÍTÁSI GYAK.5-6. OSZTÁLYBAN I. (VÁLASZTOTT MŰV.TER.)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	45	15	3	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók felkészítése (fokozódó önállósággal) a választott műveltségterületi tárgy tanítására az 1–6. osztályban a VI-VIII. félévek során mikrotanítási és gyakorlóiskolai terepen.

A 10–12 éves tanulók pszichológiai sajátosságainak, fejlesztésük pedagógiai lehetőségeinek megismerése.

A választott műveltségterületen a tanítási órák tudatos tervezése (előkészületi vázlat, óratervezet készítése), kivitelezése, szakszerű és tudatos elemzése.

A tanult munkaszokások és tevékenységformák önálló, alkotó módon való felhasználása.

A tudatos tanítói munka és az ehhez szükséges komplex látásmód kialakítása.

A tanítói pályához való pozitív viszonyulás erősítése.

A tanítói pályához szükséges képességek fejlesztése, a sokrétű tanítói feladat megélése.

Ismerkedés a tanító adminisztratív teendőivel.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A csoport előtti előkészületi, tanítási és elemző órákon való aktív részvétel az 5-6. évfolyam valamelyikén. Előkészületi vázlatok írása, a megtartandó óra vázlatának és lehetőség szerint emlékeztetőjének szakszerű elkészítése.

A tanítási órához kapcsolódóan tanulói füzetek, felmérők javítása, értékelése.

Helyettes tanítói feladatok ellátása.

A tanulói csoportok aktuális fejlesztési igényeihez alkalmazkodó feladatválasztás, óravezetés.

Aktív kezdeményező, okfeltáró és a problémákra megoldást kereső óraelemzés.

A hallgatók

használják az elsajátított tanulásirányítási módszereket és munkaformákat, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát, a szakmai, tantárgy-pedagógiai ismereteket;

tapasztalják meg a gyakorlatban azokat a tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek a 6–12 éves korosztály alapképességeinek alakításához szükségesek;

olyan új kompetenciákat sajátítsanak el, amelyek segítségével alkalmassá válnak a korosztály nevelésére-oktatására;

legyenek alkalmasak a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére; a tanulási folyamatnak az aktuális fejlesztési igényeket és a tanulási helyzetet mérlegelő irányítására; a tanulók képességeinek, képességeinek alakítására, fejlesztésére; az adódó nevelési helyzetek megoldására;

rendelkezzenek fejlett kommunikációs készséggel, a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel, minőség tudattal, hatékony munkaszervezési készséggel, saját tevékenységük szakszerű, tudatos elemzésének képességével.

rendelkezzenek felelősségérzettel, feladatvállalási készséggel, a művelődés igényével, esztétikai fogékonysággal, kritikai érzékkel, a kollegialitás készségével;

SZAKIRODALOM:

Lásd: a hasonló Csoportos tan. gyak. 1-4. oszt.-nál

TT0309			CSOPORTOS TANÍTÁSI GYAK.5-6. OSZTÁLYBAN II. (VÁLASZTOTT MŰV.TER.)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	45	15	3	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók felkészítése (fokozódó önállósággal) a választott műveltségterületi tárgy tanítására az 1–6. osztályban a VI-VIII. félévek során mikrotanítási és gyakorlóiskolai terepen.

A 10–12 éves tanulók pszichológiai sajátosságainak, fejlesztésük pedagógiai lehetőségeinek megismerése.

A választott műveltségterületen a tanítási órák tudatos tervezése (előkészületi vázlat, óratervezet készítése), kivitelezése, szakszerű és tudatos elemzése.

A tanult munkaszokások és tevékenységformák önálló, alkotó módon való felhasználása.

A tudatos tanítói munka és az ehhez szükséges komplex látásmód kialakítása.

A tanítói pályához való pozitív viszonyulás erősítése.

A tanítói pályához szükséges képességek fejlesztése, a sokrétű tanítói feladat megélése.

Ismerkedés a tanító adminisztratív teendőivel.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A csoport előtti előkészületi, tanítási és elemző órákon való aktív részvétel az 5-6. évfolyam valamelyikén. Előkészületi vázlatok írása, a megtartandó óra vázlatának és lehetőség szerint emlékeztetőjének szakszerű elkészítése.

A tanítási órához kapcsolódóan tanulói füzetek, felmérők javítása, értékelése.

Helyettes tanítói feladatok ellátása.

A tanulói csoportok aktuális fejlesztési igényeihez alkalmazkodó feladatválasztás, óravezetés.

Aktív kezdeményező, okfeltáró és a problémákra megoldást kereső óraelemzés.

A hallgatók

használják az elsajátított tanulásirányítási módszereket és munkaformákat, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát, a szakmai, tantárgy-pedagógiai ismereteket;

tapasztalják meg a gyakorlatban azokat a tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek a 6–12 éves korosztály alapképességeinek alakításához szükségesek;

olyan új kompetenciákat sajátítsanak el, amelyek segítségével alkalmassá válnak a korosztály nevelésére-oktatására;

legyenek alkalmasak a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére; a tanulási folyamatnak az aktuális fejlesztési igényeket és a tanulási helyzetet mérlegelő irányítására; a tanulók készségeinek, képességeinek alakítására, fejlesztésére; az adódó nevelési helyzetek megoldására;

rendelkezzenek fejlett kommunikációs készséggel, a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel, minőség tudattal, hatékony munkaszervezési készséggel, saját tevékenységük szakszerű, tudatos elemzésének képességével.

rendelkezzenek felelősségérzettel, feladatvállalási készséggel, a művelődés igényével, esztétikai fogékonysággal, kritikai érzéssel, a kollegialitás készségével;

SZAKIRODALOM:

Lásd: a hasonló Csoportos tan. gyak. 1-4. oszt.-nál

TT0310			EGYÉNI TANÍTÁSI GYAKORLAT I. (2 HÉT = 50 ÓRA) (1 NAP = 5 ÓRA) (10 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	60	20	4	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A VI. és VII. félévben 2 hetes (50 órás) keretében történő egyéni gyakorlati képzési forma. A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése, a tanítói szerepkör további megismerése, gyakorlása.

A gyakorlati képzés vezető, ill. a szakvezető irányításával az iskolai munka egészének megismerése.

A csoportos tanítási gyakorlatokon szerzett tapasztalatok egyéni felhasználása.

A tantárgy-pedagógiai tanulmányok alapján a tanítási órák tudatos tervezése.

Folyamatos együttműködés a gyermekekkel; a hallgatók törekvése saját személyük elfogadtatására.

Napközis foglalkozások, szabadidős programok önálló vezetése.

Felkészülés a tanórai és tanórán kívüli nevelési feladatok ellátására.

Szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatások tartalmának, szervezésének és módszereinek megismerése.

A tanítási órák önálló megtartása.

A tehetséges tanulók felismerése és segítése.

Az iskolai dokumentumok (pedagógiai program, helyi tanterv, tantárgyi program, egyéni fejlesztési terv, osztályfőnöki terv) felhasználása a felkészüléshez.

A tanítói szerepek és tevékenységek megismerése és gyakorlása.

A szakmai, hivatásbeli elkötelezettség erősítése.

A szociális érzékenység, közösségi felelősségérzet és feladatvállalás kialakítása, megerősítése.

Az egyetemes emberi és nemzeti értékek, erkölcsi normák tudatosítása; az esztétikai értékek iránti fogékonyság fejlesztése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az elméleti és gyakorlati ismeretek elmélyítése, a komplex záróvizsgára való felkészülés.

Az osztályközösség differenciált megismerése a szakvezető nevelő–oktató munkáján keresztül.

Az iskola munkarendjének megismerése és alkalmazkodás a munkarendhez.

A tanítási órára való felkészülés, a rendszeres tervező munka.

A tanulásirányítás, a munkaformák alkalmazásának a fejlesztési igényekhez igazítása.

Önálló osztálytanítói munka, pedagógiai helyzetek felismerése, megoldási stratégiák kialakítása.

Tanórán kívüli napi feladatok végzése: korrepetálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, szakköri munka, nevelőtestületi értekezlet, szülői értekezlet, fogadóóra, továbbképzés.

A tanítási órán végzett munka kritikai szemléletű, tudatos értékelése, elemzése.

A tanulócsoporthoz oktatásával, nevelésével összefüggő pedagógiai és adminisztratív munka rendszeres, folyamatos végzése.

A tantárgyelemet teljesítő hallgatók készüljenek fel a tanítói munkavégzésre, az összefüggő komplex szakmai gyakorlatra; ennek érdekében

ismerjék az iskolai munka dokumentumait és azok felhasználásának, kezelésének módját;

készüljenek fel az 1-4. osztály valamennyi tantárgyából, az 1-6. osztályban a választott műveltségterületen a nevelő–oktató munka önálló irányítására;

vegyenek részt az osztálytanító aktuális adminisztratív teendőinek ellátásában;
kapcsolódjanak be az iskolai nevelőtestületi programokba;
vegyenek részt az iskolai nevelőtestületi közösség munkájában;
készüljenek fel a nevelési helyzetek megismerésére, elemzésére és megoldására, a konfliktushelyzetek kezelésére;
legyenek alkalmasak a csoportos tanítási gyakorlatokon megismert munkaformák önálló alkalmazására.
legyenek alkalmasak a 6-12 éves gyermekek személyiségének sokoldalú, differenciált fejlesztésére;
ismerjék meg az iskola és az osztályközösség társadalmi, osztályon és iskolán kívüli kapcsolatait.

SZAKIRODALOM:

1. Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata, Nemzeti Tankönyvk., Bp., 1999
2. Egy szabadon választott tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
3. Kerettanterv
4. Köznevelési törvény
5. Nagy József: Nevelési kézikönyv személyiségfejlesztő pedagógiai programok készítéséhez, Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1996.
6. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004
7. Szenczi Árpád: Neveléstan alapkérdések, Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2000

TT0311			EGYÉNI TANÍTÁSI GYAKORLAT II. (2 HÉT = 50 ÓRA) (1 NAP = 5 ÓRA) (10 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	60	20	4	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A VI. és VII. félévben 2 hetes (50 órás) keretében történő egyéni gyakorlati képzési forma. A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése, a tanítói szerepkör további megismerése, gyakorlása.

A gyakorlati képzés vezető, ill. a szakvezető irányításával az iskolai munka egészének megismerése.

A csoportos tanítási gyakorlatokon szerzett tapasztalatok egyéni felhasználása.

A tantárgy-pedagógiai tanulmányok alapján a tanítási órák tudatos tervezése.

Folyamatos együttműködés a gyermekekkel; a hallgatók törekvése saját személyük elfogadtatására.

Napközis foglalkozások, szabadidős programok önálló vezetése.

Felkészülés a tanórai és tanórán kívüli nevelési feladatok ellátására.

Szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatások tartalmának, szervezésének és módszereinek megismerése.

A tanítási órák önálló megtartása.

A tehetséges tanulók felismerése és segítése.

Az iskolai dokumentumok (pedagógiai program, helyi tanterv, tantárgyi program, egyéni fejlesztési terv, osztályfőnöki terv) felhasználása a felkészüléshez.

A tanítói szerepek és tevékenységek megismerése és gyakorlása.

A szakmai, hivatásbeli elkötelezettség erősítése.

A szociális érzékenység, közösségi felelősségérzet és feladatvállalás kialakítása, megerősítése.

Az egyetemes emberi és nemzeti értékek, erkölcsi normák tudatosítása; az esztétikai értékek iránti fogékonyság fejlesztése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az elméleti és gyakorlati ismeretek elmélyítése, a komplex záróvizsgára való felkészülés.

Az osztályközösség differenciált megismerése a szakvezető nevelő–oktató munkáján keresztül.

Az iskola munkarendjének megismerése és alkalmazkodás a munkarendhez.

A tanítási órára való felkészülés, a rendszeres tervező munka.

A tanulásirányítás, a munkaformák alkalmazásának a fejlesztési igényekhez igazítása.

Önálló osztálytanítói munka, pedagógiai helyzetek felismerése, megoldási stratégiák kialakítása.

Tanórán kívüli napi feladatok végzése: korrepetálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, szakköri munka, nevelőtestületi értekezlet, szülői értekezlet, fogadóóra, továbbképzés.

A tanítási órán végzett munka kritikai szemléletű, tudatos értékelése, elemzése.

A tanulócsoporthoz oktatásával, nevelésével összefüggő pedagógiai és adminisztratív munka rendszeres, folyamatos végzése.

A tantárgyelemet teljesítő hallgatók készüljenek fel a tanítói munkavégzésre, az összefüggő komplex szakmai gyakorlatra; ennek érdekében

ismerjék az iskolai munka dokumentumait és azok felhasználásának, kezelésének módját;

készüljenek fel az 1-4. osztály valamennyi tantárgyából, az 1-6. osztályban a választott műveltségterületen a nevelő–oktató munka önálló irányítására;

vegyenek részt az osztálytanító aktuális adminisztratív teendőinek ellátásában;
kapcsolódjanak be az iskolai nevelőtestületi programokba;
vegyenek részt az iskolai nevelőtestületi közösség munkájában;
készüljenek fel a nevelési helyzetek megismerésére, elemzésére és megoldására, a konfliktushelyzetek kezelésére;
legyenek alkalmasak a csoportos tanítási gyakorlatokon megismert munkaformák önálló alkalmazására.
legyenek alkalmasak a 6-12 éves gyermekek személyiségének sokoldalú, differenciált fejlesztésére;
ismerjék meg az iskola és az osztályközösség társadalmi, osztályon és iskolán kívüli kapcsolatait.

SZAKIRODALOM:

1. Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata, Nemzeti Tankönyvk., Bp., 1999
2. Egy szabadon választott tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
3. Kerettanterv
4. Köznevelési törvény
5. Nagy József: Nevelési kézikönyv személyiségfejlesztő pedagógiai programok készítéséhez, Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1996.
6. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004
7. Szenczi Árpád: Neveléstani alapkérdések, Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2000

TT0312			ÖSSZEVONT KOMPLEX SZAKMAI GYAKORLAT 1-4. OSZTÁLYBAN (6 HÉT = 150 ÓRA) (30 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
8	150	50	10	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése, a pályaszocializáció elősegítése, a teljes tanítói szerepkör gyakorlása a képzés VIII. félévében 4 héten (100 órán) keresztül. Specifikus célok:

Az iskola dokumentumainak teljes körű megismerése.

Az 1-4. osztályban valamennyi tantárgy tanításában az nevelő-oktató munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazásának elősegítése.

A tanulási folyamatok tervezésének, szervezésének és irányításának, a tanulási alapkészségek, képességek differenciált fejlesztésének, a tanulási eredmények ellenőrzésének és értékelésének intenzív gyakorlása.

Az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására való képesség erősítése.

Felkészítés a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására, a közösségi feladatvállalás és felelősségérzet erősítése.

A nevelési szituációk, konfliktushelyzetek megoldására való képesség fejlesztése.

A környezettel (gyerekekkel, szülőkkel, kollégákkal, más partnerekkel) való kommunikáció és együttműködés készségének alakítása, a különbözőségek elfogadásának, tolerálásának erősítése.

A személyes felelősségérzet növelése.

Az önismeret és a saját tevékenységre való kritikus reflektálás, önértékelés képességének a fejlesztése.

Az ismeretgyarapítás, a szakmai önképzés, önművelés igényének növelése.

A csoportban (nevelőtestületben) való munkavégzés, a kollegialitás készségének gyakorlása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Tájékozódás, ismerkedés a gyerekekkel, az iskola, az osztályok munkarendjével, az iskola dokumentumainak felhasználásával, a mentor pedagógiai eljárásaival.

Hospitálás, tapasztalatgyűjtés a 6–12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatáról.

Tervező és szervező munka, a tanítási órák előkészítése.

Tanulásirányítás a készség- és képességfejlesztés előtérbe helyezésével, a differenciált oktatás eszköztárának alkalmazásával.

Az önálló osztálytanítói munka során felmerülő nevelési helyzetek, konfliktusok megoldása problémamegoldó technikák alkalmazásával.

Tanóra és szabadidős foglalkozás vezetése napköziben a tevékenységközpontúság, illetve a játékosság elvének érvényesítésével.

Tevékeny részvétel, aktív feladatvállalás tanórán kívüli tevékenységekben (szakköri munka, korrepetálás, verseny, tanulmányi kirándulás, szülői értekezlet, nevelőtestületi értekezlet, továbbképzés, iskolai ünnepség), az oktatással együtt járó adminisztratív teendőkben.

A saját tevékenység elemzése: a folyamatok elemzése keretében önelemzés, önértékelés.

A tantárgyelemet teljesítő hallgatók legyenek alkalmasak a teljes tanítói szerepkör betöltésére:

ismerjék az iskolai munkát szabályozó dokumentumokat és használják ezeket a munkájához;

legyenek alkalmasak

az 1-4. osztályban valamennyi tantárgy tanításában az oktató–nevelő munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazására,

a tananyag önálló feldolgozására, szakismereteinek önálló gyarapítására,
a tanulási folyamat megtervezésére, megszervezésére,
a tanulásirányítás módszereinek, eszközeinek differenciált alkalmazására,
problémák kritikus elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására,
a környezettel, partnerekkel való kommunikációra és együttműködésre,
kollegialitásra,
a különbözőségek elfogadására, tolerálására;
rendelkezzenek felelősségérzettel, sikerorientált beállítottsággal, egyúttal reális önismerettel és saját tevékenységük kritikus értékelésének képességével.

SZAKIRODALOM:

1. Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata, Nemzeti Tankönyvk., Bp., 1999
2. Egy szabadon választott tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
3. Kerettanterv
4. Köznevelési törvény
5. Nagy József: Nevelési kézikönyv személyiségfejlesztő pedagógiai programok készítéséhez, Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1996.
6. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004
7. Szenczi Árpád: Neveléstan alapkérdések, Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2000
8. Továbbá lásd: a hasonló Csoportos tan. gyak.-nál

TT0313			ÖSSZEVONT KOMPLEX SZAKMAI GYAKORLAT 5-6. OSZTÁLYBAN (2 HÉT = 50 ÓRA) (10 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
8	45	15	3	Gyakorlat	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése, a pályaszocializáció elősegítése, a teljes tanítói szerepkör gyakorlása a képzés VIII. félévében 4 héten (100 órán) keresztül. Specifikus célok:

Az iskola dokumentumainak teljes körű megismerése.

Az 1-6. osztályban egy kötelezően választott műveltségterületen a nevelő-oktató munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazásának elősegítése.

A tanulási folyamatok tervezésének, szervezésének és irányításának, a tanulási alapkészségek, képességek differenciált fejlesztésének, a tanulási eredmények ellenőrzésének és értékelésének intenzív gyakorlása.

Az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására való képesség erősítése.

Felkészítés a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására, a közösségi feladatvállalás és felelősségérzet erősítése.

A nevelési szituációk, konfliktushelyzetek megoldására való képesség fejlesztése.

A környezettel (gyerekekkel, szülőkkel, kollégákkal, más partnerekkel) való kommunikáció és együttműködés készségének alakítása, a különbözőségek elfogadásának, tolerálásának erősítése.

A személyes felelősségérzet növelése.

Az önismeret és a saját tevékenységre való kritikus reflektálás, önértékelés képességének a fejlesztése.

Az ismeretgyarapítás, a szakmai önképzés, önművelés igényének növelése.

A csoportban (nevelőtestületben) való munkavégzés, a kollegialitás készségének gyakorlása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Tájékozódás, ismerkedés a gyerekekkel, az iskola, az osztályok munkarendjével, az iskola dokumentumainak felhasználásával, a mentor pedagógiai eljárásaival.

Hospitálás, tapasztalatgyűjtés a 6–12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatáról.

Tervező és szervező munka, a tanítási órák előkészítése.

Tanulásirányítás a készség- és képességfejlesztés előtérbe helyezésével, a differenciált oktatás eszköztárának alkalmazásával.

Az önálló osztálytanítói munka során felmerülő nevelési helyzetek, konfliktusok megoldása problémamegoldó technikák alkalmazásával.

Tanóra és szabadidős foglalkozás vezetése napköziben a tevékenységközpontúság, illetve a játékosság elvének érvényesítésével.

Tevékeny részvétel, aktív feladatvállalás tanórán kívüli tevékenységekben (szakköri munka, korrepetálás, verseny, tanulmányi kirándulás, szülői értekezlet, nevelőtestületi értekezlet, továbbképzés, iskolai ünnepség), az oktatással együtt járó adminisztratív teendőkben.

A saját tevékenység elemzése: a folyamatok elemzése keretében önelemzés, önértékelés.

A tantárgyelemet teljesítő hallgatók legyenek alkalmasak a teljes tanítói szerepkör betöltésére:

ismerjék az iskolai munkát szabályozó dokumentumokat és használják ezeket a munkájához;

legyenek alkalmasak

az 1-6 osztályban egy kötelezően választott műveltségterületen a nevelő-oktató munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazására,

a tananyag önálló feldolgozására, szakismereteinek önálló gyarapítására,
a tanulási folyamat megtervezésére, megszervezésére,
a tanulásirányítás módszereinek, eszközeinek differenciált alkalmazására,
problémák kritikus elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására,
a környezettel, partnerekkel való kommunikációra és együttműködésre,
kollegialitásra,
a különbözőségek elfogadására, tolerálására;
rendelkezzenek felelősségérzettel, sikerorientált beállítottsággal, egyúttal reális önismerettel és saját tevékenységük kritikus értékelésének képességével.

SZAKIRODALOM:

1. Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata, Nemzeti Tankönyvk., Bp., 1999
2. Egy szabadon választott tankönyvcsalád (a gyakorlati képzési helyek igényéhez illeszkedve)
3. Kerettanterv
4. Köznevelési törvény
5. Nagy József: Nevelési kézikönyv személyiségfejlesztő pedagógiai programok készítéséhez, Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1996.
6. Nemzeti Alaptanterv, OKM, Budapest, 2004
7. Szenczi Árpád: Neveléstani alapkérdések, Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2000
8. Továbbá lásd: a hasonló Csoportos tan. gyak.-nál

TT0401			A SZEMLÉLTETÉS DIDAKTIKAI KÉRDÉSEI		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Gyakorlat	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A korszerű szemléltetés, közvetítés művészetének bemutatása, elsajátítása. A korszerű oktatástechnológia alkalmazása a tanítási-tanulási folyamatban.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A szemléltetés történeti áttekintése. Korszakok, taneszközök. Felosztásuk, funkciójuk. Az audiovizuális média jellemző sajátosságai, hatása a személyiségre. A média komplex szocializációs hatása a gyerekekre. Interakció, ingergazdagság kérdései a tanítási – tanulási folyamatban. Hatékony tanulásszervezés. A „konstruktivista pedagógia”. Korszerű eszközök használata, hatékony szemléltetés. Természeti jelenségek bemutatása fényképek segítségével. Biológiai jelenségek mozgófilmen hanghatásokkal. Matematikai, statisztikai mutatók képi elemzése. Társadalmi, történelmi események érületi hatása. Irodalmi alkotások filmen. Tantárgypedagógiai sajátosságok és a szemléltetés kapcsolata</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 101 ötlet innovatív tanároknak. (2006) Szerk.: Merényi Ádám – Szabó Vincze – Takács Attila, Jedlik Oktatási Stúdió, Budapest. Kagan Spencer: (2004): Kooperatív tanulás. ÖNKONET, Budapest. Kósa Éva – Vajda Zsuzsanna (1998): Szemben a képernyővel, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. Nagy Sándor: Az oktatás folyamat és módszerei. Volos Kiadó, Mogyoród, 1997. Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996. Németh András - Ehrenhard Skiera: Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999. Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Bp. 1999. (www.mek.oszk.hu/01800/01893/html) 					

TK3501			ROMOLÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	3	Előadás	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatókat szembesíteni azzal a magyarországi helyzettel, hogy a többségi társadalom tagjai egyre kevésbé toleránsak a kisebbségekkel és ezt az intoleranciát egyre kevésbé viselik el a kisebbségek. Alapvető feladat az előítélet „természetrájkának” és megnyilvánulási formáinak a megismerése, valamint az előítéletek leküzdése módjainak elsajátítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Történeti bevezetés, amely egyfelől a szociológia mint tudomány, másfelől a mai magyar társadalom múltját tárja fel. A mai magyar társadalom rendszerének, működésének leírása. A szociális munkás / diakónus lehetőségei és korlátai különös tekintettel azokra a feladatokra, amelyekkel a munkája során találkozni fog.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diósi Ágnes: (1988) Cigányút Szépirodalmi kiadó • Erdős Kamill cigány tanulmányai A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum Kiadványai 78. sz. • Fónai Mihály – Péntes Mariann – Vitál Attila (szerk) 2006. Etnikai szegénység, etnikai egészségi állapot? A cigány népesség élethelyzete és kitörési lehetőségei Északkelet-Magyarországon. Krúdy Könyvkiadó • Forray R. Katalin (Szerk) (2000) Romológia – Ciganológia Budapest - Pécs Dialóg Campus Kiadó • Gernot, Haupt: Antiziganismus und Sozialarbeit. /Berlin 2006/ • Hadházy Antal: (2003) Ötven év a cigánymisszióban Nyíregyháza, 2003 • Havas Gábor – Kemény István: (1995) A magyarországi romákról. Szociológiai Szemle 5 (3) 3-20. old. • Kertesi Gábor: Romák a munkaerőpiacon és az iskolában Osiris Budapest 2005 • Szuhay Péter: (1999)A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra vagy szegénység kultúrája? Panoráma Budapest 1999 					

TK5701			EGYHÁZI ÉNEK I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	15	5	1	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A középkori gyakorlathoz képest a protestáns egyházak egyik alapvető és meghatározó újítása volt, hogy az anyanyelvű, strófás gyülekezeti éneket hivatalos istentiszteleti rangra emelte. Minthogy mindmáig az istentisztelet, a liturgia zenei anyaga a gyülekezeti ének-repertoáron nyugszik, a képzés egyik főtárgyát képezi a népének-korál tantárgy.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A saját felekezeti énekanyag megtanulása,
- a legfontosabb történelmi népénekforrások,
- a népénektörténet főbb korszakainak,
- egyes népénekek történetének (keletkezésének, továbbélésének),
- a repertoár népzenei felvételeinek ismerete,
- memoriter szemelvények felmondása,
- a tételek lényegi elemzésének és a szakzerű kritika szempontrendszerének elsajátítása,
- a hittanoktatáshoz kapcsolódó énekanyag megismerése,
- helyes értékrend kialakítása.

SZAKIRODALOM:

- *Énekeskönyv - magyar reformátusok használatára.* Magyarországi Ref.Egyh. Bp., 1948.
- *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv.* Kálvin Kiadó, Bp., 2006.
- Berkesi Sándor: *Gyülekezeti énekiskola.* Debrecen, 1995.
- Csomasz Tóth Kálmán: *A református gyülekezeti éneklés.* Református Egyházi Könyvtár XXV. (szerk.: dr Budai Gergely), Budapest 1950.
- Csomasz Tóth Kálmán: *Dicsérvételek az Urat. Tudnivalók énekeinkről.* Budapest, 1971
- Csomasz Tóth Kálmán: *Régi Magyar Dallamok Tára I.: A XVI. század magyar dallamai.* Budapest, 1958.
- Dobszay László – Németh István: *A magyar népének népzenei felvételeken.* Magyar Egyházzenei Társaság, 1997.
- Dobszay László: *A gregorián ének kézikönyve.* EMB, 1993.
- Dobszay László: *A magyar népének I.* Veszprém, 1995.
- *Hagyomány és haladás - Csomasz Tóth Kálmán válogatott írásai,* Cantio Bt. Bp., 2003.
- *Jézust áldja énekünk - gyermekénekek óvodásoknak.* RPI Bp., 2003.
- Papp Géza: *Régi Magyar Dallamok Tára II.: A XVII. század énekelt dallamai.* Budapest, 1970.
- Rajeczky Benjamin: *Mi a gregorián?* Zeneműkiadó Bp. 1981.

TK0514			NÉPRAJZ		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	15	5	1	Előadás	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók szerezzenek alapvető ismereteket és gyakorlati jártasságot a népi kultúra jelenségeinek megismerésében, gyűjtésében, megőrzésében és iskolai felhasználásában. A stúdium segítse az iskolai tantárgyak, műveltségterületek közötti összfüggések felismerését, az interdiszciplinaritást, a tantárgyi integrációt. Adjon útmutatást a hallgatóknak a művelődésszervezői feladatok ellátásában iskolákban, gyülekezetekben és nagyobb közösségekben. Adjon módszertani útmutatást dramatikus népszokások, népi játékok és más népi műfajok iskolai felhasználásához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Bevezetés a néprajztudományba. A néprajz és a folklór tárgya. A néprajztudomány ágai: társadalmi-, anyagi-, és szellemi kultúra. A néphagyomány mai értelmezése, tanulmányozásának célja, haszna.
- A néphagyomány megismerésének, kutatásának módszerei. A néprajz és a folklorisztika bibliográfiája. A néprajztudomány és a folklórgyűjtés rövid története.
- A világ népei, nyelvei. Az etnikumok. Etnográfiai csoportok, néprajzi tájak a Kárpát-medencében.
- Társadalomnéprajz. Családszervezet. A közösség szerkezete, intézmények. Rétegek, csoportok a népi társadalomban. A parasztlelet rendje. Erkölc- és értékrend.
- Folklór- szellemi kultúra. Népművészet. Népköltészet. Gyermeekjátékok. Néphit, népszokás, dramatikus hagyományok. Jeles napi szokások. Az emberi élet fordulói. Népi vallásosság.
- Anyagi kultúra. Természetismeret, gyűjtögetés. Földművelés, állattartás. Település, építkezés. Lakásbelső, bútor, tárgye gyűttesek. Népviseletek. Táplálkozás. Népi mesterségek.
- A népi kultúra jelene és jövője. Kultúrák egymásmellettsége, interetnikus kapcsolatok. A folklorizmus.
- A néphagyomány iskolai oktatása. A néphagyomány és az iskolai műveltség viszonya a múltban és napjainkban. Néprajz az alsó tagozatos osztályokban. Útmutató a néphagyományok oktatásához és tanórákon kívüli felhasználásához. Szakkör, néprajzi tábor. A tanító és a kántor szerepe, feladata a néphagyományok továbbörökítésében.

ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:

Kötelező óralátogatás. Néprajzi gyűjtés egy-egy tájegységről a népi kultúra választott területéről.

SZAKIRODALOM:

1. Kósa László – Szemerényi Ágnes: Apáról fiúra, Budapest, 1998
2. Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás kiadó, 1997
3. Szénási Sándor: Ünnepeink. A református egyházi év. Budapest, 1997
4. Tarján Gábor: Fölnevelő hagyomány. Budapest, 1995

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Andrásfalvy Bertalan: Útmutató a néphagyományhoz, Művelődés, 1993 . I.
2. Barabás László: Forog az esztendő kereke. Mentor kiadó, Marosvásárhely, 1998
3. Lázár Katalin: Népi játékok. Budapest, 1997
4. Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában. Budapest, 1992
5. Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösd. Budapest, 1976
6. Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában. A néprajz tanításának módszertana. Pedellus tankönyvkiadó. Debrecen, 2002
7. Balassa-Ortutay: Magyar néprajz. Corvina kiadó, Budapest, 1979

TK2908			ÉNEKKAR I. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömét, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2909			ÉNEKKAR II. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömeit, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknek, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2910			ÉNEKKAR III. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömét, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknek, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2911			ÉNEKKAR IV. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömét, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2912			ÉNEKKAR V. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömét, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2501			ÉNEKKAR VI. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömét, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TT0405			ÉNEKKAR VII. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	30	10	0	Szeminárium	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömét, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK6310			NÉMET NYELV I. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás

A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslatétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

1. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/
2. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitentraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/
3. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/
4. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006
5. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/
6. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/
7. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6311			NÉMET NYELV II. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás

A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslatétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

8. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/
9. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitentraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/
10. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/
11. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006
12. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/
13. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/
14. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6312			NÉMET NYELV III. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás

A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattevés stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

15. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/

16. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitentraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/

17. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/

18. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006

19. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/

20. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/

21. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6313			NÉMET NYELV IV. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás

A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattevés stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

22. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/

23. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitentraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/

24. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/

25. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006

26. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/

27. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/

28. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6314			ANGOL NYELV I. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása
a levélforma szabályai,
szövegszerkesztés,
nyelvhelyesség,
lexikai és stilisztikai eszközök,
Önálló, összefüggő szövegek alkotása
- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése
nyelvhelyesség
lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

1. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
2. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
3. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
4. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
5. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
6. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
7. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TK6315			ANGOL NYELV II. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása
a levélforma szabályai,
szövegszerkesztés,
nyelvhelyesség,
lexikai és stilisztikai eszközök,
Önálló, összefüggő szövegek alkotása
- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése
nyelvhelyesség
lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

8. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
9. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
10. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
11. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
12. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
13. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
14. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TK6316			ANGOL NYELV III. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása
a levélforma szabályai,
szövegszerkesztés,
nyelvhelyesség,
lexikai és stilisztikai eszközök,
Önálló, összefüggő szövegek alkotása
- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése
nyelvhelyesség
lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás
A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása
Szóbeli közlések megértése
Írott szöveg helyes értelmezése
A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

15. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
16. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
17. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
18. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
19. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
20. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
21. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TK6317			ANGOL NYELV IV. (NAPPALI)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	45	15	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák

Generációk

Tanulás, iskola

Iskolák

LLL

Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása
a levélforma szabályai,
szövegszerkesztés,
nyelvhelyesség,
lexikai és stilisztikai eszközök,
Önálló, összefüggő szövegek alkotása
- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése
nyelvhelyesség
lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

22. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
23. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
24. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
25. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
26. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
27. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
28. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TT0402			ISKOLASZERVEZETTAN (LEVELZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	5	1	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az európai és a magyar iskolarendszer főbb sajátosságainak megismerése, a közoktatási rendszer működésének irányításának rögzítése, az iskola és a társadalom kapcsolatának feltérképezése, a gyermekkel kapcsolatos közoktatási feladatok megértetése és gyakorlati megvalósításának elmélyítése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A közoktatási rendszer működése, irányítása a rendszer elemeinek bemutatása az oktatási rendszer fejlődésének értelmezése Az iskolarendszer és a társadalmi hatások gyakorlati elsajátítása, a szocializáció és az iskolai nevelés kölcsönhatásának megértése A társadalmi különbségek és esélylehetőségek iskolai kezelésének gyakorlati elsajátítása Az iskolarendszer tartalmi eredményességének felismerése, az együtt és külön nevelés ok-okozati összefüggéseinek feltárása a differenciálás szervezeti értelmezése Az iskola szervezet és irányítás modelljeinek összehasonlító elemzése, az iskolai tér és a gyermeki szükségletek összefüggésének megértése</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába – Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1995. 2. Bábosik István – Mezei Gyula: Neveléstan, Telosz Kiadó, 1994. 3. Halász Gábor – Lannert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról. OKI, Budapest, 1998-tól 4. „Zöld könyv”2008. 5. Elektronikus anyagok: Törvények, rendeletek: www.magyarorszag.hu 					

TK0515			NEMZETI ÉRTÉKEINK (LEVELZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A nemzeti azonosságtudat és a magyar nemzeti értékeink tiszteletének elmélyítése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A magyarság helye a világban
- Integráció és szuverenitás kérdése (NATO, EU)
- Magyarország a Kárpát-medencében
- Magyar kisebbségi sors
- Nemzeti szimbólumok: nemzeti színek, államcímer, Magyar Szentkorona, a magyarság jelképvilága
- Magyar nemzeti ünnepek
- A magyar haza-és szabadságszeretet
- Magyar képzőművészet, zeneművészet
- Magyar tudomány kiválóságai itthon és külföldön
- Magyar népművészet
- Kultúra, vallás, életmód, életszemlélet

ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:

Elméleti foglalkozás: a félév végén vizsgáznak a hallgatók az előadásokon elhangzottakból és a megadott szakirodalomból.

SZAKIRODALOM:

1. Ezer esztendő: Milleniumi Olvasókönyv. Budapest, 2000
2. Pannon Enciklopédia: A magyarság kézikönyve. Budapest, 2005
3. Ács Z.: Nemzetiségek a történelmi Magyarországon. Budapest, 1984., 1995
4. Alföldy Jenő-Bakos István-Hámori Péter-Kiss Gy.Csaba: Haza a magasban. Magyar nemzetismeret I-II. Lakitelek, 2002
5. BeckM.: A Nobel-díj és a magyar Nobel-díjasok. História, 1997/2
6. Bertényi I.: Kis magyar címertan. Budapest, 1983
7. Bertényi I. -Gyapay G.: Magyarország tört. 1992
8. Ember és társadalom (Gombos József-Kiss Mária-Máté-Tóth András JATE, Szeged, 1996)

9. Erdély rövid története. Budapest, 1989
10. Pelle János: Az európai identitás gyökerei. Valóság, 2003.3
11. Szabó Attila: Művészettörténet képekben. A kezdetektől napjainkig. Budapest, 1997
12. Király Katalin: Magyarságunk énekei. Mozaik kiadó Szeged, 2006

TK0517			PEDAGÓGUS ETIKA, VISELKEDÉS ÉS ILLEMTAN (LEVELZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A jövőendő oktatók felkészítése a társas élet kultúrájára. A szakmai és magánélet leggyakoribb kérdéseinek tisztázása, a hallgatók idevágó kérdéseinek megtárgyalása. Útmutatás a szakmai és magánélet protokolljában. Az etika és az etikett kapcsolata, a lélek kultúrájának és a viselkedés kultúrájának a kapcsolata.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A pedagógus-etika fogalma fogalma, célja, etika és etikett a különböző kultúrákban és korokban Külső megjelenés: hajviselet, öltözködés, tisztálkodás. Ajtóhasználat, kopogás, belépés, kilépés Lelki higiéne: őszinteség, hangulatok közvetítése, testtartás, tekintet, mosoly, testbeszéd, hangerő, szókészlet Bemutatkozás, kézfogás, megszólítás, tegezés, a társalgás megindítása Kommunikáció: levél (egyházi megszólítások), telefon, sms, elektronikus levél. Viselkedés hivatalban: álláskeresés, interjú, önéletrajz. Médiahasználat nyilvános helyen Munkahelyi viselkedés: az udvarias közvetlenség főnökkel és beosztottal, kollégákkal. Hivatalos fogadások, munkahelyi társas alkalmak Az otthon: a tisztelet és szeretet megnyilvánulásai, családi alkalmak, helyes viselkedés gyermekekkel, gratulálás és kondoleálás. Ajándék, csomagolás, virág A terített asztal szokásai: terítés különböző alkalmakon, meghívás, vendégek fogadása, az ételek és italok megválasztása, ülésrend, kínálás, asztali társalgás, köszönetnyilvánítás Egészség, betegség: a sportolás etikettje, orvosnál, kórházban, kórházi látogatás Társadalmi alkalmak: mozi, színház, opera, helyes viselkedés a templomban Utazás: gépkocsivezetés és tömegközlekedési eszközök etikettje, a gyalogos közlekedés szabályai, segítségnyújtás Környezeti kultúra: a városi környezet és a szabad természet megóvása – szemét, zaj, rongálás; alkalmazkodás a közös programokhoz Az élet különböző területeinek szokásrendje, kitekintéssel a hazánktól eltérő etikettek felé.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Köves J. Julianna: Illik tudni, A kulturált viselkedés szabályai K.u.K. Kiadó, Budapest, 2006 2. Pintér Emil: Európai illemtan Európa Kiadó, Budapest, 1998 3. S. Nagy Katalin (szerk.): A viselkedéskultúráról Cikkgyűjtemény, Budapest, 1984 4. Sille István: Az etikett és a protokoll kézikönyve Budapest, 1998 5. Csizmadia László: A vendéglátás ételei és tálalásuk TIT, 1994 6. Ottlik Károly: Protokoll Budapest, 1993 					

TK0518			ESZTÉTIKAI ÉS MŰVÉSZETI NEVELÉS (LEVELZŐ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	5	1	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az esztétikai- művészeti műveltség megalapozása, bővítése. Szemléletformálás, korszerű értékítélet alapozása.

Az eredeti műélmény helyzetek lehetőségének megteremtésén túl, a szemléltetés általi művészettel való találkozás minőségi hatásainak megvalósítása.

Az esztétikai – művészeti nevelés lehetőségeinek, feladatainak, módszereinek pedagógiai megközelítése.

A hallgatók művészeti ismereteinek bővítése, elmélyítése.

Ismerteti az egyetemes és a magyarországi művészet áramlatait, stíluskorszakainak sajátosságait.

Megismerteti a képzőművészet területeinek specifikus sajátosságaival és feltárja a területek összefüggő szemléletének lehetőségeit.

Átfogó témakörök elemző megközelítésében feltárja az építészet, tárgy és környezetkultúra műfajainak történeti alakulását, nemzeti sajátosságait az egyetemes stílustörténeti korok szemléletébe ágyazva.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az esztétikum fogalma és vizuális minőségei. Esztétikum a művészetben és a művészetén kívül.

Az esztétikai tárgy. Témakörök, műfajok, technikák sajátosságai.

A művészet, mint szükséglet. Az esztétikum szükséglete és megvalósulása az ember tárgyformáló tevékenységében. Az esztétikai élmény és érték szerepe az érzelmi nevelésben és személyiségformálásban.

Az ízlés kérdése. A modern tömegkultúra, elitkultúra és a népi kultúra sajátosságai. Forma és tartalom, forma és funkció kérdése. Műfaji sajátosságok, nyelvezeti, formai összefüggések. Stíluskonvenciók, korstílus, személyes stílus.

Az individuum, mint esztétikai tárgy. A személyiségformálás, mint esztétikai alkotó tevékenység. Esztétikai - művészeti nevelés. A tárgy és környezetkultúra szerepe az értékközvetítésben, identitástudat formálásában.

Nevelés műalkotásokkal. A műélmény beépítése a nevelési folyamatba

Az építészeti tér, művészettörténeti korok, korszakok tükrében.

Magyarországi építészet az egyetemes építészeti stílusok tükrében.

A festészet történeti és műfaji áttekintése. Térábrázolási konvenciók.

Művészet és élet. A tárgyi és környezeti kultúra alakulása az ókortól napjainkig.

A művészet funkcióinak változása és szellemtörténeti összefüggései.

Művészet és világnézet. Ábrázolási és kifejezési konvenciók korok művészetében.

Téma és tartalom, összefüggésének kérdései.

Forma és tartalom az emberábrázolás tükrében.

Magyarország művészete a 19. században és a századfordulón. Új szellemi áramlatok és művészeti törekvések

A 20.-század művészeti irányzatai. A modern és a posztmodern.

SZAKIRODALOM:

1. Bálványos Huba: Esztétikai - művészeti ismeretek, Balassi Kiadó, Bp.,1998.
2. Aradi Nóra (szerk.): A művészet története Magyarországon, Gondolat, Bp.1983.
3. Szentkirályi Zoltán – Détsky Mihály: Az építészet rövid története, Műszaki Kiadó, Bp.1986.
4. Ihász Zsuzsa : Művészeti technikák könyve, Helikon, Bp. 1998.
5. Berger, René: A festészet felfedezése, I-II. Gondolat, Bp. 1978.
6. Andrási-Pataki - Szücs – Zwickl: Magyar képzőművészet a 20. században, Corvina,1999.
7. Szabó Attila: Művészettörténet, AKG Kiadó, Bp., 1997.
8. Kepes György: A látás nyelve, Gondolat, Bp., 1979.
9. Kárpáti Andrea: Képolvasás, Tankönyvkiadó, Bp., 1985.
10. Kárpáti Andrea: Látni tanulunk, Akadémia, Bp., 1991.
11. Lantos Ferenc: Képekben a világ. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1995.
12. Sándor Zsuzsa: A vizuális nyelv képi világa. Miskolci Egyetemi Kiadó, Sárospatak, 2003.

TT0501			ÉNEK, SZOLFÉZS- ZENEELMÉLET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
4	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A műveltségi területet választók zenei ismereteinek bővítése, zenei hallásuk fejlesztése, felkészítésük a zenei nevelés alapozó szakaszában folyó zenei feladatok végzésére is:
gazdag dal- és zeneműismeret az 5-6. osztályban végzendő zenei feladatokhoz;
a zene alkotóelemeire vonatkozó ismeretek rendezése, biztos stílusismeret nyújtása;
a tudatos befogadás, az élményszerű reprodukálás és az improvizáció képességének kialakítása;
a zenei írás–olvasás készségének továbbfejlesztése;
a kórushangképzésnek, kórusirodalomnak az adott együttesen megszólaltatható remekművei megismertetése, művészi élmények biztosítása a nyilvános szerepléseken, rádiófelvételeken.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

dalanyag: az 5-6. osztály tankönyveinek dalai;
gyermekdalok, magyar népdalok (régie és új stílusúak egyaránt), más népek dalai, zenetörténeti szemelvények ismerete és stílusos előadása emlékezetből;
a tanult ritmikai, dallami, formai és együtthangzási ismeretek készségszintű alkalmazása, a violín- és basszusukulus biztos használata;
magyar népdalok és más népek dalai;
jeles napokhoz kötődő népdalok;
reneszánsz és barokk szemelvények, és klasszikus szemelvények;
Bertalotti gyakorlatok, Kodály: 15 kétszólamú énekgyakorlatok;
Ritmikai ismeretek: Alla breve ütemformák, nyolcad alapegységű, a aszimmetrikus ütemek. Súlytalan kezdés, nyolcad felütés. Harmincketted. Triola és duola hangoztatása egymásután és együtt. A felütéses kezdések.
Dallami ismeretek: A modális skálák, alterált hangok, moduláló dallamok, kromatika, a háromféle moll hangsor, hangközök. A tanult zenei anyag elemzése hangsortani szempontból.
Formai ismeretek: Barokk recitativo, ária, duett, tercett, korálfeldolgozások, turbák, karfűgák. Kantáta, oratórium, passió, mise, opera, Barokk hangszeres formák: szvit, concerto grosso. A klasszikus periódus. Egy-, két-, háromtagúság a barokk és a klasszikus zenében. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Rondóformák. Szonátaforma, szonátarondó. Összetett formák.
Együtthangzási ismeretek: A hármashangzatok és fordításaik. (ismétlés) A hármashangzat funkciói. A domináns szeptim felépítése és oldása. Hangzatfűzés fő- és mellékhármasokkal szekvenciában is. Kadenciák harmóniai elemzése kottaképről. Hármashangzatok fordításai a négyszólamú szerkesztésben. A négyeshangzatok és megfordításaik. Hangnemi kitérés domináns és szubdomináns irányban. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Alterált dallamfordulatok változatos gyakorlása négy előjegyzési körben. Színezett hétfokú hangsorok, új hangnemi kapcsolatok. Nehezebb alterált dallamok éneklése dó-váltással.
: Alterált akkordok (mollbeli hangzatok, mellékdominánsok, nápolyi szept, bővített szeptes akkordok). Az akusztikus skála. Egészhangúság és kromatika. Modell hangsorok (1:2; 1:3; 1:5).

SZAKIRODALOM:

Tegzes György (1991): Hétfokú olvasógyakorlatok I-II. Tankönyvkiadó, Bp.

Rezeda - 96 csángó népdal, Közreadja Domokos Pál Péter (EMB 1953)

Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár (EMB1971)

Németh – Nógrádi – Puster: Szolfézs antológia. (EMB 1984)

Ungár Istvánné: Dalgyűjtemény tanítóképzős hallgatók számára – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

Tardy Lászlóné – Katona Gáborné: Énekeljünk kétszólamban! – jegyzet (ELTE TÓFK 2003)

Bánki Vera – Döbrössy János: Szemelvénygyűjtemény. I-II. (BTF 1990)

Döbrössy János: Dalkíséretetek – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

TT0502			ÉNEK, SZOLFÉZS- ZENEELMÉLET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület
5	30	10	2	Előadás	Értékelés módja:
					V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A műveltségi területet választók zenei ismereteinek bővítése, zenei hallásuk fejlesztése, felkészítésük a zenei nevelés alapozó szakaszában folyó zenei feladatok végzésére is:
gazdag dal- és zeneműismeret az 5-6. osztályban végzendő zenei feladatokhoz;
a zene alkotóelemeire vonatkozó ismeretek rendezése, biztos stílusismeret nyújtása;
a tudatos befogadás, az élményszerű reprodukálás és az improvizáció képességének kialakítása;
a zenei írás–olvasás készségének továbbfejlesztése;
a kórushangképzésnek, kórusirodalomnak az adott együttesen megszólaltatható remekművei megismertetése, művészi élmények biztosítása a nyilvános szerepléseken, rádiófelvételeken.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

dalanyag: az 5-6. osztály tankönyveinek dalai;
gyermekdalok, magyar népdalok (régie és új stílusúak egyaránt), más népek dalai, zenetörténeti szemelvények ismerete és stílusos előadása emlékezetből;
a tanult ritmikai, dallami, formai és együtthangzasi ismeretek készségszintű alkalmazása, a violin- és basszusukulus biztos használata;
magyar népdalok és más népek dalai;
jeles napokhoz kötődő népdalok;
reneszánsz és barokk szemelvények, és klasszikus szemelvények;
Bertalotti gyakorlatok, Kodály: 15 kétszólamú énekgyakorlatok;
Ritmikai ismeretek: Alla breve ütemformák, nyolcad alapegységű, a aszimmetrikus ütemek. Súlytalan kezdés, nyolcad felütés. Harminckettes. Triola és duola hangoztatása egymásután és együtt. A felütéses kezdések.
Dallami ismeretek: A modális skálák, alterált hangok, moduláló dallamok, kromatika, a háromféle moll hangsor, hangközök. A tanult zenei anyag elemzése hangsortani szempontból.
Formai ismeretek: Barokk recitativo, ária, duett, tercett, korálfeldolgozások, turbák, karfűgák. Kantáta, oratórium, passió, mise, opera, Barokk hangszeres formák: szvit, concerto grosso. A klasszikus periódus. Egy-, két-, háromtagúság a barokk és a klasszikus zenében. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Rondóformák. Szonátaforma, szonátarondó. Összetett formák.
Együtthangzasi ismeretek: A hármashangzatok és fordításaik. (ismétlés) A hármashangzat funkciói. A domináns szeptim felépítése és oldása. Hangzatfűzés fő- és mellékhármasokkal szekvenciában is. Kadenciák harmóniai elemzése kottaképről. Hármashangzatok fordításai a négyszólamú szerkesztésben. A négyeshangzatok és megfordításaik. Hangnemi kitérés domináns és szubdomináns irányban. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Alterált dallamfordulatok változatos gyakorlása négy előjegyzési körben. Színezett hétfokú hangsorok, új hangnemi kapcsolatok. Nehezebb alterált dallamok éneklése dó-váltással.
: Alterált akkordok (mollbeli hangzatok, mellékdominánsok, nápolyi szext, bővített szextes akkordok). Az akusztikus skála. Egészhangúság és kromatika. Modell hangsorok (1:2; 1:3; 1:5).

SZAKIRODALOM:

Tegzes György (1991): Hétfokú olvasógyakorlatok I-II. Tankönyvkiadó, Bp.

Rezeda - 96 csángó népdal, Közreadja Domokos Pál Péter (EMB 1953)

Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár (EMB1971)

Németh – Nógrádi – Puster: Szolfézs antológia. (EMB 1984)

Ungár Istvánné: Dalgyűjtemény tanítóképzős hallgatók számára – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

Tardy Lászlóné – Katona Gáborné: Énekeljünk kétszólamban! – jegyzet (ELTE TÓFK 2003)

Bánki Vera – Döbrössy János: Szemelvénygyűjtemény. I-II. (BTF 1990)

Döbrössy János: Dalkíséretetek – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

TT0503			ÉNEK, SZOLFÉZS- ZENEELMÉLET III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület
6	30	10	2	Előadás	Értékelés módja: V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A műveltségi területet választók zenei ismereteinek bővítése, zenei hallásuk fejlesztése, felkészítésük a zenei nevelés alapozó szakaszában folyó zenei feladatok végzésére is:
gazdag dal- és zeneműismeret az 5-6. osztályban végzendő zenei feladatokhoz;
a zene alkotóelemeire vonatkozó ismeretek rendezése, biztos stílusismeret nyújtása;
a tudatos befogadás, az élményszerű reprodukálás és az improvizáció képességének kialakítása;
a zenei írás–olvasás készségének továbbfejlesztése;
a kórushangképzésnek, kórusirodalomnak az adott együttesen megszólaltatható remekművei megismertetése, művészi élmények biztosítása a nyilvános szerepléseken, rádiófelvételeken.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

dalanyag: az 5-6. osztály tankönyveinek dalai;
gyermekdalok, magyar népdalok (régie és új stílusúak egyaránt), más népek dalai, zenetörténeti szemelvények ismerete és stílusos előadása emlékezetből;
a tanult ritmikai, dallami, formai és együtthangzasi ismeretek készségszintű alkalmazása, a violin- és basszusukulus biztos használata;
magyar népdalok és más népek dalai;
jeles napokhoz kötődő népdalok;
reneszánsz és barokk szemelvények, és klasszikus szemelvények;
Bertalotti gyakorlatok, Kodály: 15 kétszólamú énekgyakorlatok;
Ritmikai ismeretek: Alla breve ütemformák, nyolcad alapegységű, a aszimmetrikus ütemek. Súlytalan kezdés, nyolcad felütés. Harmincketted. Triola és duola hangoztatása egymásután és együtt. A felütéses kezdések.
Dallami ismeretek: A modális skálák, alterált hangok, moduláló dallamok, kromatika, a háromféle moll hangsor, hangközök. A tanult zenei anyag elemzése hangsortani szempontból.
Formai ismeretek: Barokk recitativo, ária, duett, tercett, korálfeldolgozások, turbák, karfűgák. Kantáta, oratórium, passió, mise, opera, Barokk hangszeres formák: szvit, concerto grosso. A klasszikus periódus. Egy-, két-, háromtagúság a barokk és a klasszikus zenében. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Rondóformák. Szonátaforma, szonátarondó. Összetett formák.
Együtthangzasi ismeretek: A hármashangzatok és fordításaik. (ismétlés) A hármashangzat funkciói. A domináns szeptim felépítése és oldása. Hangzatfűzés fő- és mellékhármasokkal szekvenciában is. Kadenciák harmóniai elemzése kottaképről. Hármashangzatok fordításai a négyszólamú szerkesztésben. A négyeshangzatok és megfordításaik. Hangnemi kitérés domináns és szubdomináns irányban. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Alterált dallamfordulatok változatos gyakorlása négy előjegyzési körben. Színezett hétfokú hangsorok, új hangnemi kapcsolatok. Nehezebb alterált dallamok éneklése dó-váltással.
: Alterált akkordok (mollbeli hangzatok, mellékdominánsok, nápolyi szext, bővített szextes akkordok). Az akusztikus skála. Egészhangúság és kromatika. Modell hangsorok (1:2; 1:3; 1:5).

SZAKIRODALOM:

Tegzes György (1991): Hétfokú olvasógyakorlatok I-II. Tankönyvkiadó, Bp.

Rezeda - 96 csángó népdal, Közreadja Domokos Pál Péter (EMB 1953)

Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár (EMB1971)

Németh – Nógrádi – Puster: Szolfézs antológia. (EMB 1984)

Ungár Istvánné: Dalgyűjtemény tanítóképzős hallgatók számára – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

Tardy Lászlóné – Katona Gáborné: Énekeljünk kétszólamban! – jegyzet (ELTE TÓFK 2003)

Bánki Vera – Döbrössy János: Szemelvénygyűjtemény. I-II. (BTF 1990)

Döbrössy János: Dalkíséretetek – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

TT0504			ÉNEK, SZOLFÉZS- ZENEELMÉLET IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület
7	30	10	2	Szeminárium	Értékelés módja:
					É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A műveltségi területet választók zenei ismereteinek bővítése, zenei hallásuk fejlesztése, felkészítésük a zenei nevelés alapozó szakaszában folyó zenei feladatok végzésére is:
gazdag dal- és zeneműismeret az 5-6. osztályban végzendő zenei feladatokhoz;
a zene alkotóelemeire vonatkozó ismeretek rendezése, biztos stílusismeret nyújtása;
a tudatos befogadás, az élményszerű reprodukálás és az improvizáció képességének kialakítása;
a zenei írás–olvasás készségének továbbfejlesztése;
a kórushangképzésnek, kórusirodalomnak az adott együttesen megszólaltatható remekművei megismertetése, művészi élmények biztosítása a nyilvános szerepléseken, rádiófelvételeken.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

dalanyag: az 5-6. osztály tankönyveinek dalai;
gyermekdalok, magyar népdalok (régie és új stílusúak egyaránt), más népek dalai, zenetörténeti szemelvények ismerete és stílusos előadása emlékezetből;
a tanult ritmikai, dallami, formai és együtthangzási ismeretek készségszintű alkalmazása, a violin- és basszusukulus biztos használata;
magyar népdalok és más népek dalai;
jeles napokhoz kötődő népdalok;
reneszánsz és barokk szemelvények, és klasszikus szemelvények;
Bertalotti gyakorlatok, Kodály: 15 kétszólamú énekgyakorlatok;
Ritmikai ismeretek: Alla breve ütemformák, nyolcad alapegységű, a aszimmetrikus ütemek. Súlytalan kezdés, nyolcad felütés. Harminckettes. Triola és duola hangoztatása egymásután és együtt. A felütéses kezdések.
Dallami ismeretek: A modális skálák, alterált hangok, moduláló dallamok, kromatika, a háromféle moll hangsor, hangközök. A tanult zenei anyag elemzése hangsortani szempontból.
Formai ismeretek: Barokk recitativo, ária, duett, tercett, korálfeldolgozások, turbák, karfűgák. Kantáta, oratórium, passió, mise, opera, Barokk hangszeres formák: szvit, concerto grosso. A klasszikus periódus. Egy-, két-, háromtagúság a barokk és a klasszikus zenében. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Rondóformák. Szonátaforma, szonátarondó. Összetett formák.
Együtthangzási ismeretek: A hármashangzatok és fordításaik. (ismétlés) A hármashangzat funkciói. A domináns szeptim felépítése és oldása. Hangzatfűzés fő- és mellékhármasokkal szekvenciában is. Kadenciák harmóniai elemzése kottaképről. Hármashangzatok fordításai a négyszólamú szerkesztésben. A négyeshangzatok és megfordításaik. Hangnemi kitérés domináns és szubdomináns irányban. Funkciók szerepe a formaalkotásban. Alterált dallamfordulatok változatos gyakorlása négy előjegyzési körben. Színezett hétfokú hangsorok, új hangnemi kapcsolatok. Nehezebb alterált dallamok éneklése dó-váltással. : Alterált akkordok (mollbeli hangzatok, mellékdominánsok, nápolyi szext, bővített szextes akkordok). Az akusztikus skála. Egészhangúság és kromatika. Modell hangsorok (1:2; 1:3; 1:5).

SZAKIRODALOM:

Tegzes György (1991): Hétfokú olvasógyakorlatok I-II. Tankönyvkiadó, Bp.

Rezeda - 96 csángó népdal, Közreadja Domokos Pál Péter (EMB 1953)

Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár (EMB1971)

Németh – Nógrádi – Puster: Szolfézs antológia. (EMB 1984)

Ungár Istvánné: Dalgyűjtemény tanítóképzős hallgatók számára – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

Tardy Lászlóné – Katona Gáborné: Énekeljünk kétszólamban! – jegyzet (ELTE TÓFK 2003)

Bánki Vera – Döbrössy János: Szemelvénygyűjtemény. I-II. (BTF 1990)

Döbrössy János: Dalkíséretetek – jegyzet. (ELTE TÓFK 2003)

TK0901			HANGKÉPZÉS I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
5	15	5	1	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A képzésben résztvevőket hangilag is felkészíteni a rájuk váró feladatokra, hogy képesek legyenek hangjukat úgy használni, hogy énekük példaadó lehessen, és hogy pályájuk alatt egészségben megőrizhessék azt. Így feladat az egészséges hangszervek tökéletes összműködésének kialakítása, rekeszlégzés begyakorlása, rezonancia fejlesztése, tiszta intonációra való nevelés. Előkészíteni a hangot a tanulás folyamán jelentkező komolyabb és nehezebb feladatokra, a későbbiekben jelentkező munkabírásra, nagy megterhelésre. A hangképzés váljon részévé az énektanításnak. Tudjon a diák tájékozódni az egyetemes zenekultúra harmónia- és formavilágában. Ismerje meg a különböző korszakok jellegzetes harmónia világát, műfajait, stíluselemeit. Adjon gazdag dalismeretet.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A helyes mély légzés elsajátítása, jó hangindítás, helyes szövegkiejtés, levegő kapacitás növelése, hangterjedelem tágítása, énektechnika, koloratúra fejlesztése, azért, hogy a leendő kántor legyen képes egy-egy dalt megformáltan előadni. Népdalok, reneszánsz, barokk, klasszikus, romantikus, dalok, valamint egyházzenei, oratórikus műrészletek begyakorlása.

SZAKIRODALOM:

- Kerényi Miklós Gy.: *Százszínű csokor* (EMB 1966)
- Kerényi Miklós Gy.: *Énekiskola I-III* (EMB 1985)
- Ádám Jenő: *A dal mesterei I-VII.* (EMB, 1956– 1965)
- Molnár-Kern: *Dalokkert*
- Ádám Jenő. *A dal mesterei I-VII/c* (EMB 1956)
- J. S. Bach: *Geistliche Lieder*
- H. Schütz: *Kleine geistliche Konzerte*
- Kerényi Miklós Gy.: *Az éneklés művészete és pedagógiája*, (Magyar Világ K. 2002)
- Jelinek Gábor: *Út a természetes énekléshez.* (Akkord kiadó 1999)
- Adorján Ilona: *Hangképzés, énektanítás* (Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1996)

TK0902			HANGKÉPZÉS II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület
6	15	5	1	Szeminárium	Értékelés módja: É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A képzésben résztvevőket hangilag is felkészíteni a rájuk váró feladatokra, hogy képesek legyenek hangjukat úgy használni, hogy énekük példaadó lehessen, és hogy pályájuk alatt egészségben megőrizhessék azt. Így feladat az egészséges hangszervek tökéletes összműködésének kialakítása, rekeszlégzés begyakorlása, rezonancia fejlesztése, tiszta intonációra való nevelés. Előkészíteni a hangot a tanulás folyamán jelentkező komolyabb és nehezebb feladatokra, a későbbiekben jelentkező munkabírásra, nagy megterhelésre. A hangképzés váljon részévé az énektanításnak. Tudjon a diák tájékozódni az egyetemes zenekultúra harmónia- és formavilágában. Ismerje meg a különböző korszakok jellegzetes harmónia világát, műfajait, stíluselemeit. Adjon gazdag dalismeretet.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A helyes mély légzés elsajátítása, jó hangindítás, helyes szövegkiejtés, levegő kapacitás növelése, hangterjedelem tágítása, énektechnika, koloratúra fejlesztése, azért, hogy a leendő kántor legyen képes egy-egy dalt megformáltan előadni. Népdalok, reneszánsz, barokk, klasszikus, romantikus, dalok, valamint egyházzenei, oratórikus műrészletek begyakorlása.

SZAKIRODALOM:

- Kerényi Miklós Gy.: *Százszínű csokor* (EMB 1966)
- Kerényi Miklós Gy.: *Énekiskola I-III* (EMB 1985)
- Ádám Jenő: *A dal mesterei I-VII.* (EMB, 1956– 1965)
- Molnár-Kern: *Dalokkert*
- Ádám Jenő. *A dal mesterei I-VII/c* (EMB 1956)
- J. S. Bach: *Geistliche Lieder*
- H. Schütz: *Kleine geistliche Konzerte*
- Kerényi Miklós Gy.: *Az éneklés művészete és pedagógiája*, (Magyar Világ K. 2002)
- Jelinek Gábor: *Út a természetes énekléshez.* (Akkord kiadó 1999)
- Adorján Ilona: *Hangképzés, énektanítás* (Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1996)

TT0505			HANGSZERJÁTÉK I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
4	15	5	1	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók hangszeres tudásának megalapozása ill. mélyítése, amely segíti és biztosabb tájékozódást ad a zene világában és oktatásában amely zenei élményt szerezzen

hogy tudjon élményt adó módon jelen lenni az iskolai énekórákon, segítve és díszítve a gyermekek énekét, zenei teljesítményét.

Billentyűs hangszertudásának megalapozása, ill. továbbfejlesztése; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése (pl. szolfézs, zeneelmélet), részben az iskolai zenei munka követelményeinek való jobb megfelelés érdekében (pl. zongorakísérés). A partitúrajáték és a transzponálás megalapozása.

Furulya – Blockflöte – készség szintű használatának elsajátítása; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése érdekében (pl. szolfézs, zeneelmélet, formatan), részben, hogy a tanítójelölt biztos alkalmazhassa majd az általános iskolai oktatásban.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Zongoraiskola I-II. kötet; skálák; négykezesek; előadási darabok; etűdök; egyéb zongorás kamarazene; biciniumok megszólaltatása; könnyebb dalkísérek alaphangnemenben;

Reneszánsz, barokk, és klasszikus blockflöte szemelvények; furulyaiskolák anyaga; népdalok; kamara zene,

SZAKIRODALOM:

1. Komjáthy Aladárné: Zongoraiskola 1-2. (EMB 1966)
2. Bach, Johann Sebastian: 13 könnyű kis zongoradarab; (EMB)
3. Bach, Johann Sebastian: 18 kis prelúdium; (EMB)
4. Válogatás a zongorairodalomból (Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, stb. különböző nehézségi szintű művei)
5. Bartók Béla: Kezdők zongoramuzsikája; (EMB)
6. Bartók Béla: Mikrokozmosz I-V (EMB)
7. Béres János: Furulyaiskola 1-2, (EMB)
8. Kovács Mátyás: Magyar népdalok furulyára és zongorára; (EMB)
9. Répertoire zeneiskolásoknak - Furulya; Bali János (EMB)

TT0506			HANGSZERJÁTÉK II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
				–	Ének-zene műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	15	5	1	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók hangszeres tudásának megalapozása ill. mélyítése, amely segíti és biztosabb tájékozódást ad a zene világában és oktatásában amely zenei élményt szerezzen

hogy tudjon élményt adó módon jelen lenni az iskolai énekórákon, segítve és díszítve a gyermekek énekét, zenei teljesítményét.

Billentyűs hangszertudásának megalapozása, ill. továbbfejlesztése; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése (pl. szolfézs, zeneelmélet), részben az iskolai zenei munka követelményeinek való jobb megfelelés érdekében (pl. zongorakisérés). A partitúrajáték és a transzponálás megalapozása.

Furulya – Blockflöte – készség szintű használatának elsajátítása; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése érdekében (pl. szolfézs, zeneelmélet, formatan), részben, hogy a tanítójelölt biztos alkalmazhassa majd az általános iskolai oktatásban.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Zongoraiskola I-II. kötet; skálák; négykezesek; előadási darabok; etűdök; egyéb zongorás kamarazene; biciniumok megszólaltatása; könnyebb dalkísérek alaphangnemenben;

Reneszánsz, barokk, és klasszikus blockflöte szemelvények; furulyaiskolák anyaga; népdalok; kamara zene,

SZAKIRODALOM:

10. Komjáthy Aladárné: Zongoraiskola 1-2. (EMB 1966)
11. Bach, Johann Sebastian: 13 könnyű kis zongoradarab; (EMB)
12. Bach, Johann Sebastian: 18 kis prelúdium; (EMB)
13. Válogatás a zongorairodalomból (Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, stb. különböző nehézségi szintű művei)
14. Bartók Béla: Kezdők zongoramuzsikája; (EMB)
15. Bartók Béla: Mikrokozmosz I-V (EMB)
16. Béres János: Furulyaiskola 1-2, (EMB)
17. Kovács Mátyás: Magyar népdalok furulyára és zongorára; (EMB)
18. Répertoire zeneiskolásoknak - Furulya; Bali János (EMB)

TT0507			HANGSZERJÁTÉK III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
6	15	5	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók hangszeres tudásának megalapozása ill. mélyítése, amely segíti és biztosabb tájékozódást ad a zene világában és oktatásában amely zenei élményt szerezzen

hogy tudjon élményt adó módon jelen lenni az iskolai énekórákon, segítve és díszítve a gyermekek énekét, zenei teljesítményét.

Billentyűs hangszertudásának megalapozása, ill. továbbfejlesztése; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése (pl. szolfézs, zeneelmélet), részben az iskolai zenei munka követelményeinek való jobb megfelelés érdekében (pl. zongorakisérés). A partitúrajáték és a transzponálás megalapozása.

Furulya – Blockflöte – készség szintű használatának elsajátítása; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése érdekében (pl. szolfézs, zeneelmélet, formatan), részben, hogy a tanítójelölt biztos alkalmazhassa majd az általános iskolai oktatásban.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Zongoraiskola I-II. kötet; skálák; négykezesek; előadási darabok; etűdök; egyéb zongorás kamarazene; biciniumok megszólaltatása; könnyebb dalkísérek alaphangnemenben; Reneszánsz, barokk, és klasszikus blockflöte szemelvények; furulyaiskolák anyaga; népdalok; kamara zene,

SZAKIRODALOM:

19. Komjáthy Aladárné: Zongoraiskola 1-2. (EMB 1966)
20. Bach, Johann Sebastian: 13 könnyű kis zongoradarab; (EMB)
21. Bach, Johann Sebastian: 18 kis prelúdium; (EMB)
22. Válogatás a zongorairodalomból (Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, stb. különböző nehézségi szintű művei)
23. Bartók Béla: Kezdők zongoramuzsikája; (EMB)
24. Bartók Béla: Mikrokozmosz I-V (EMB)
25. Béres János: Furulyaiskola 1-2, (EMB)
26. Kovács Mátyás: Magyar népdalok furulyára és zongorára; (EMB)
27. Répertoire zeneiskolásoknak - Furulya; Bali János (EMB)

TT0508			HANGSZERJÁTÉK IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
7	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók hangszeres tudásának megalapozása ill. mélyítése, amely segíti és biztosabb tájékozódást ad a zene világában és oktatásában amely zenei élményt szerezzen

hogy tudjon élményt adó módon jelen lenni az iskolai énekórákon, segítve és díszítve a gyermekek énekét, zenei teljesítményét.

Billentyűs hangszertudásának megalapozása, ill. továbbfejlesztése; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése (pl. szolfézs, zeneelmélet), részben az iskolai zenei munka követelményeinek való jobb megfelelés érdekében (pl. zongorakísérés). A partitúrajáték és a transzponálás megalapozása.

Furulya – Blockflöte – készség szintű használatának elsajátítása; részben az elméleti ismeretek alaposabb bevésése érdekében (pl. szolfézs, zeneelmélet, formatan), részben, hogy a tanítójelölt biztos alkalmazhassa majd az általános iskolai oktatásban.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Zongoraiskola I-II. kötet; skálák; négykezesek; előadási darabok; etűdök; egyéb zongorás kamarazene; biciniumok megszólaltatása; könnyebb dalkísérek alaphangnemenben;

Reneszánsz, barokk, és klasszikus blockflöte szemelvények; furulyaiskolák anyaga; népdalok; kamara zene,

SZAKIRODALOM:

28. Komjáthy Aladárné: Zongoraiskola 1-2. (EMB 1966)
29. Bach, Johann Sebastian: 13 könnyű kis zongoradarab; (EMB)
30. Bach, Johann Sebastian: 18 kis prelúdium; (EMB)
31. Válogatás a zongorairodalomból (Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, stb. különböző nehézségi szintű művei)
32. Bartók Béla: Kezdők zongoramuzsikája; (EMB)
33. Bartók Béla: Mikrokozmosz I-V (EMB)
34. Béres János: Furulyaiskola 1-2, (EMB)
35. Kovács Mátyás: Magyar népdalok furulyára és zongorára; (EMB)
36. Répertoire zeneiskolásoknak - Furulya; Bali János (EMB)

TK0903			KARVEZETÉS- KÓRUSHANGKÉPZÉS I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
4	15	5	1	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A képzésben résztvevőket felkészíteni önálló karvezetői feladatokra. A karvezetői attitűd és a technikai-, zenei készségek kialakítása. Felkészíteni mind a világi, mind pedig az egyházi kórusok vezetésére, szervezésére, programjaik repertoárjuk összeállítására. Az egyéni hangképzés során tanultak alkalmazása a csoportos kamaraéneklésben.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Kiscsoportos keretben (max. 4-5 fő, zongorával) begyakorolni a vezénylet szükséges mozdulatokat és kamaraéneklés formájában gyakorolni a helyes hangképzést. Gyermekek- és nőikarok, ifjúsági vegyeskarokra, valamint egyházi szolgálatra alkalmas repertoár darabjain keresztül készség szinten megtanulni a vezénylet technikai elemeinek használatát. E foglalkozás keretében készítjük elő a darabokat a Kargyakorlat tantárgyra is.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ütemformák – beintések – leintések – felütések – tempóváltások – karakterek – rubato 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Párkay István: <i>Karvezetés</i> (Főiskolai jegyzet) ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés - Kórushangzás.</i> (Zeneműkiadó, Bp. 1977) ▪ Kodály Zoltán: <i>Gyermek- és nőikarok</i> (EMB 1972) ▪ Bartók Béla: <i>27 egyenemű kar</i> (EMB 1950) ▪ Ezer év kórusa. (Forrai Miklós gyűjteménye.) (EMB 1977) ▪ Bicinia Sacra, Magyar Egyházzenei Társaság, 2001. ▪ Egyházzenei vezérfonal. Magyarországi Ref. Egyh. Bp. 1969 ▪ Evangéliumi vegyeskarok, Magyarországi Baptista Egyház 2002. ▪ Karénekeskönyv - egyházi vegyeskarok gyűjteménye (Magy. Evangélikus Egyház 1989) ▪ Draskóczy László: <i>Hatalmas Isten, könyörgünk</i> – háromszólamú kórusok családi áhítatokra, vegyeskaroknak (ReZeM 1999) 					

TK0904			KARVEZETÉS- KÓRUSHANGKÉPZÉS II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
5	15	5	1	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <p>A képzésben résztvevőket felkészíteni önálló karvezetői feladatokra. A karvezetői attitűd és a technikai-, zenei készségek kialakítása. Felkészíteni mind a világi, mind pedig az egyházi kórusok vezetésére, szervezésére, programjaik repertoárjuk összeállítására. Az egyéni hangképzés során tanultak alkalmazása a csoportos kamaraéneklésben.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>Kiscsoportos keretben (max. 4-5 fő, zongorával) begyakorolni a vezénylet szükséges mozdulatokat és kamaraéneklés formájában gyakorolni a helyes hangképzést. Gyermekek- és nőikarok, ifjúsági vegyeskarokra, valamint egyházi szolgálatra alkalmas repertoár darabjain keresztül készség szinten megtanulni a vezénylet technikai elemeinek használatát. E foglalkozás keretében készítjük elő a darabokat a Kargyakorlat tantárgyra is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ütemformák - beintések - leintések - felütések - tempóváltások - karakterek - rubato 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Párkay István: <i>Karvezetés</i> (Főiskolai jegyzet) ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés - Kórushangzás.</i> (Zeneműkiadó, Bp. 1977) ▪ Kodály Zoltán: <i>Gyermek- és nőikarok</i> (EMB 1972) ▪ Bartók Béla: <i>27 egyenemű kar</i> (EMB 1950) ▪ Ezer év kórusa. (Forrai Miklós gyűjteménye.) (EMB 1977) ▪ Bicinia Sacra, Magyar Egyházzenei Társaság, 2001. ▪ Egyházzenei vezérfonal. Magyarországi Ref. Egyh. Bp. 1969 ▪ Evangéliumi vegyeskarok, Magyarországi Baptista Egyház 2002. ▪ Karénekeskönyv - egyházi vegyeskarok gyűjteménye (Magy. Evangélikus Egyház 1989) ▪ Draskóczy László: <i>Hatalmas Isten, könyörgünk</i> – háromszólamú kórusok családi áhítatokra, vegyeskaroknak (ReZeM 1999) 					

TK0905			KARVEZETÉS- KÓRUSHANGKÉPZÉS III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
6	15	5	1	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A képzésben résztvevőket felkészíteni önálló karvezetői feladatokra. A karvezetői attitűd és a technikai-, zenei készségek kialakítása. Felkészíteni mind a világi, mind pedig az egyházi kórusok vezetésére, szervezésére, programjaik repertoárjuk összeállítására. Az egyéni hangképzés során tanultak alkalmazása a csoportos kamaraéneklésben.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Kiscsoportos keretben (max. 4-5 fő, zongorával) begyakorolni a vezénylet szükséges mozdulatokat és kamaraéneklés formájában gyakorolni a helyes hangképzést. Gyermekek- és nőikarok, ifjúsági vegyeskarokra, valamint egyházi szolgálatra alkalmas repertoár darabjain keresztül készség szinten megtanulni a vezénylet technikai elemeinek használatát. E foglalkozás keretében készítjük elő a darabokat a Kargyakorlat tantárgyra is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ütemformák - beintések - leintések - felütések - tempóváltások - karakterek - rubato 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Párkay István: <i>Karvezetés</i> (Főiskolai jegyzet) ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés - Kórushangzás.</i> (Zeneműkiadó, Bp. 1977) ▪ Kodály Zoltán: <i>Gyermek- és nőikarok</i> (EMB 1972) ▪ Bartók Béla: <i>27 egyenemű kar</i> (EMB 1950) ▪ Ezer év kórusa. (Forrai Miklós gyűjteménye.) (EMB 1977) ▪ Bicinia Sacra, Magyar Egyházzenei Társaság, 2001. ▪ Egyházzenei vezérfonal. Magyarországi Ref. Egyh. Bp. 1969 ▪ Evangéliumi vegyeskarok, Magyarországi Baptista Egyház 2002. ▪ Karénekeskönyv - egyházi vegyeskarok gyűjteménye (Magy. Evangélikus Egyház 1989) ▪ Draskóczy László: <i>Hatalmas Isten, könyörgünk</i> – háromszólamú kórusok családi áhítatokra, vegyeskaroknak (ReZeM 1999) 					

TT0509			ÉNEK-ZENE MŰVELTSÉGTERÜLET TANTÁRGYPEDAGÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
5	15	5	1	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Képes legyen az általános iskola 5-6 osztályaiban az ének-zene művészeti nevelést elvégezni.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- az 5. és 6. osztályos tankönyvek dalanyagának ismerete
- a tananyaghoz kapcsolódó zeneelméleti ismeretekben való jártasság
- fejlett kottaolvasási képesség
- a korosztálynak megfelelő metodikai ismeretek

ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:

Az elmélethez kapcsolódó gyakorlati anyag folyamatos teljesítése, az órákon való bemutatás által, ezek:

- rendszeres, aktív óralátogatás
- az 5-6. osztályos tankönyv anyagának elsajátítása
- szemelvények vezénylése
- 5-6. törzsanyag hangszeres megszólaltatása (furulyán vagy zongorán)

SZAKIRODALOM:

- 5-6. osztályos ének-zene tankönyvek
- Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Györgyiné Koncz Judit: Az énektanítás alapjai, Károli Egy. Kiadó 2008
- Okos Tibor: A hangszeres magyar népzeneről, Flaccus Kiadó, 2004.
- Vitányi Iván és Sági Mária: Kreativitás és zene, Akadémiai Kiadó, 2003.
- Király Katalin: Magyarságunk énekei, Mozaik Kiadó, 2006.
- Kardos Pál: Kórusnevelés - Kórushangzás. Zeneműkiadó, Bp. 1977.

TT0510			ZENETÖRTÉNET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ének-zene műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	15	5	1	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az általános iskola 5–6. osztályában használt népzenei és műzenei szemelvények megismerése, továbbadásukhoz szükséges tárgyi ismeretek közlése, a zeneművek elemző megközelítése igényének fejlesztése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tárgy az ének-zene műveltség-területhez tartozik. Az ének-zene tantárgypedagógia utolsó két félévének zenetörténeti alapvetését egészíti ki, speciálisan az 5–6 osztályosok zenehallgatási anyagának feldolgozásával, zenetörténeti háttérének részletesebb kifejtésével. A következő témák alapján: népek zenéje; gregorián műfajok; népdalfeldolgozások; Bartók kórusai; Kodály kórusművei; Népi hangszerek; A madrigál korszakai; A barokk zene; Henry Purcell és az opera; Antonio Vivaldi és a versenymű; Ismerkedés a hangszerekkel: a trombita és az oboa; Georg Friedrich Händel és az oratórium; Johann Sebastian Bach a tudós zeneszerző. A XVI. század hangszeres zenéje Magyarországon; Kodály Zoltán: Mátrai képek; Bárdos Lajos kórusai; A barokktól a bécsi klasszikáig; Joseph Haydn és szimfóniái, oratóriumai és miséi, vonósnégyesei; Wolfgang Amadeus Mozart és az opera, kamarazenéje és billentyűs muzsikája; Ludwig van Beethoven és a versenymű, nyitányai, szimfóniái.

SZAKIRODALOM:

1. Ördög László: Zenekalauz. A népzene-től a barokk muzsikáig. Zenehallgatás az iskolában és otthon (CD) az általános iskola 5. osztálya számára. (Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó. 2001)
2. Tóthné Jávorné Melinda: Zenekalauz. Zenehallgatás az iskolában és otthon. A klasszika zenéje. CD az általános iskola 6. osztálya számára. (Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó. 2001)
3. Dobszay László: Magyar zenetörténet (Planétás, Bp. 1998)
4. Kelemen: A zene története 1750-ig (Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1991, 1998)
5. Avasi Béla: Zenetörténet II. (Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1999)
6. Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában
7. (Bp. Tankönyvkiadó, 1984)
8. John Henry van der Meer: Hangszerek (Budapest: Zeneműkiadó, 1981)
9. Frank Oszkár: Zeneesztétika – zeneirodalom (Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996)
10. Christoff Wolf: Johann Sebastian Bach, a tudós zeneszerző (Budapest: Park Könyvkiadó, 2004)

TT0511			ZENETÖRTÉNET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ének-zene műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az általános iskola 5–6. osztályában használt népzenei és műzenei szemelvények megismerése, továbbadásukhoz szükséges tárgyi ismeretek közlése, a zeneművek elemző megközelítése igényének fejlesztése.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tárgy az ének-zene műveltség-területhez tartozik. Az ének-zene tantárgypedagógia utolsó két félévének zenetörténeti alapvetését egészíti ki, speciálisan az 5–6 osztályosok zenehallgatási anyagának feldolgozásával, zenetörténeti háttérének részletesebb kifejtésével. A következő témák alapján: népek zenéje; gregorián műfajok; népdalfeldolgozások; Bartók kórusai; Kodály kórusművei; Népi hangszerek; A madrigál korszakai; A barokk zene; Henry Purcell és az opera; Antonio Vivaldi és a versenymű; Ismerkedés a hangszerekkel: a trombita és az oboa; Georg Friedrich Händel és az oratórium; Johann Sebastian Bach a tudós zeneszerző. A XVI. század hangszeres zenéje Magyarországon; Kodály Zoltán: Mátrai képek; Bárdos Lajos kórusai; A barokktól a bécsi klasszikáig; Joseph Haydn és szimfóniái, oratóriumai és miséi, vonósnégyesei; Wolfgang Amadeus Mozart és az opera, kamarazenéje és billentyűs muzsikája; Ludwig van Beethoven és a versenymű, nyitányai, szimfóniái.

SZAKIRODALOM:

11. Ördög László: Zenekalauz. A népzene-től a barokk muzsikáig. Zenehallgatás az iskolában és otthon (CD) az általános iskola 5. osztálya számára. (Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó. 2001)
12. Tóthné Jávorné Melinda: Zenekalauz. Zenehallgatás az iskolában és otthon. A klasszika zenéje. CD az általános iskola 6. osztálya számára. (Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó. 2001)
13. Dobszay László: Magyar zenetörténet (Planétás, Bp. 1998)
14. Kelemen: A zene története 1750-ig (Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1991, 1998)
15. Avasi Béla: Zenetörténet II. (Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1999)
16. Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában
17. (Bp. Tankönyvkiadó, 1984)
18. John Henry van der Meer: Hangszerek (Budapest: Zeneműkiadó, 1981)
19. Frank Oszkár: Zeneesztétika – zeneirodalom (Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996)
20. Christoff Wolf: Johann Sebastian Bach, a tudós zeneszerző (Budapest: Park Könyvkiadó, 2004)

TT0500			ÉNEK – ZENE MŰVELTSÉGI TERÜLET SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Ének-zene műveltségi terület Értékelés módja:
7	0	0	0		SZ

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az összevont zenei és tantárgypedagógiai ismeretek integrált módon történő alkalmazása. A szigorlat alkalmával győződünk meg arról, hogy a hallgató képes-e szintetizálni, és a tantárgyi, pedagógiai, zenei, zenetörténeti ismereteket összefoglalóan prezentálni.

A hallgatók adjanak számot az iskolai ének–zenei nevelés bevezető, kezdő és alapozó szakasza tantárgyelemeinek követelményeiről:

ének, szolfézs–zeneelmélet,

karvezetés,

zongora, partitúraolvasás,

tantárgy-pedagógia;

mutassák be az iskolai zenei tevékenységekhez szükséges készségeik, képességeik fejlettségét.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Elemzési, hallásutáni, és szerkesztési, ismeretek írásbeli és szóbeli felmérése, és azok alkalmazása az ének-zene műveltségi terület (5-6. osztály) tantárgyi és pedagógiai programjához kapcsolódóan.

Írásbeli feladatok:

a) Közepes nehézségű egyszólamú dallam lejegyzése hallás után (moduláló vagy alterált hangokat is tartalmazó, nehezebb ritmusú, nagyobb hangközöket is magában foglaló dallam egy periódusnyi terjedelemben).

b) Könnyű kétszólamú dallam lejegyzése hallás után (funkciós basszus kísérettel).

Jellegetes XX. századi hangsor szerkesztése adott hangra.

Alterált akkordokat is tartalmazó harmóniasor szerkesztése megadott hangnemben.

Szóbeli feladatok:

Magyar népdal éneklése (díszítéses, hajlításos, nehezebb ritmusú, aszimmetrikus ütemű népdalok, balladák stb.).

Barokk, klasszikus, romantikus, vagy XX. sz. dal előadása a tanár zongorakísérettel.

Kétszólamú énekgyakorlat előadása (ének + zongora) Kodály: 15 kétszólamú, vagy Bertalotti gyakorlataiból.

Összhangzattan.

A tétel anyagának szóbeli kifejtése, valamint az azt illusztráló mintapélda játéka megadott hangnemben.

Kétszólamú furulyajáték. (ill. furulyajáték társsal).

Tantárgypedagógia.

A tételeket példák segítségével kell ismertetni.

Lapról olvasás.

SZAKIRODALOM:

1. A szolfézs-zeneelmélet, zenetörténet, tantárgypedagógia tárgyak irodalma.
2. Bánki Vera – Döbrössy János (1990): Szemelvénygyűjtemény I–II. BTF.
3. Domokos Pál Péter (1953, közread.): Rezeda. 96 csángó népdal. Zeneműkiadó, Budapest.
4. Kodály Zoltán (1960): Tizenöt kétszólamú énekgyakorlat. Editio Musica, Budapest.
5. Legányné Hegyi Erzsébet (1971): Bach példatár. Editio Musica, Budapest.
6. Németh – Nógrádi – Puster (1984): Szolfézs antológia. Zeneműkiadó Vállalat, Budapest.
7. Bárdos Lajos (1982): Hangzatgyakorló I–II. Zeneműkiadó, Budapest.
8. Dobszay László (1984): A magyar dal könyve. Zeneműkiadó, Budapest.
9. Ungár Istvánné (1992): Szemelvénygyűjtemény az európai zeneirodalomból tanító- és óvóképzős hallgatók számára. BTF.
10. Molnár Antal (1955): Klasszikus kánonok. Zeneműkiadó, Budapest.

TT0601			TÁRSADALOMISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A nemzeti azonosságtudat és a magyar nemzeti értékeink tiszteletének elmélyítése, a társadalom, a környezet és a gazdaság közötti viszony felismertetése a történelmi változások tükrében. Az ember sorsától elválaszthatatlan értékdilemmák tudatosítása, az erkölcsi vitákban használatos érvelésmódokkal megismertetése, az önálló tájékozódás fejlesztése. A hallgatók ismeretszerzési képességének, szóbeli kifejezőképességének fejlesztése, legyenek társadalmunk aktív tagjai, akik fogékonyak a szociális kérdések iránt és toleránsak az eltérő véleményekkel kapcsolatban. Tudjanak jól tájékozódni a történelmi térben és időben a megismert fogalmakat helyesen alkalmazva.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A 10-12 éves gyermekek pszichológiai jellemzői, valamint az e korosztályban alkalmazható pedagógiai eljárások az ember és társadalom műveltségi terület során. Az ember és társadalom műveltségi terület sajátosságai, részterületei. Az európai és a magyar kultúra művelődéstörténetének korszakai, azok jellemzői, valamint e korokhoz kapcsolódó művelődési anyag megjelenése az 1-6 osztályban. A társadalmi viszonyrendszerek alakulása a történelem folyamán. Az ember életmódját meghatározó életkörülmények, értékek megjelenése a különböző korokban, különös tekintettel a műveltségterület tanításában. A magyarság történelmének meghatározó, jelentős korszakai, eseményei, személyiségei a műveltségi területben. A nemzeti jelképek, ünnepek, a hagyományos életmód lehetséges feldolgozási módja, beépítése a műveltségi terület tanításában.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bertényi Iván – Gyapay Gábor: Magyarország története, Budapest, 1992 2. Kósa László (szerk.): Magyarország művelődéstörténete, Budapest, 1999 3. Perczel György (szerk.): Magyarország népessége és gazdasága, Budapest, 1996 4. Kelemen Endre: A magyar iskola ezer éve, História, 1996/5-6. 5. Probáld Ferenc (szerk.): Európa regionális földrajza, Budapest, 2000 					

TT0602			EMBER ÉS TÁRSADALOM TANTÁRGYPEDAGÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az aktuális tanterv ismerete, fontosabb tankönyvek, segédanyagok alkalmazása. Oktatástechnikai eszközök és információhordozók szakszerű kezelése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A történelmi és társadalmi jelenségek értelmezése és továbbadása a gyermekeknek 2. A nemzeti normák ismertetése és kapcsolata az egyetemes emberi normákkal 3. Történelmi és társadalmi fogalmak ismerete és szabatos megfogalmazása 4. A történelmi és társadalmi események okainak, hátterének objektív szemlélete 5. A magyar történelem kapcsolódási pontjai az európai történelemhez 					
<p>ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:</p> <p>Kötelező óralátogatás</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Általános iskolai aktuális tankönyvek és segédanyagok</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <p>Falus Iván: Képesítési követelmények – kompetenciák – sztenderdek, Pedagógusképzés, 2005. 1. szám 5-16. lap. Szebenyi Péter: Ember és társadalom, Tájékoztatók a NAT műveltségi területeiről, Korona Kiadó, é.n.</p>					

TT0603			MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel –		Műveltségterület Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az európai művelődés előzményeinek és nagy korszakainak áttekintése. A régi idők mindennapjainak megismerése. Az egyes korszakok történeti, irodalmi, képzőművészeti, tudománytörténeti jelentőségének ismertetése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az európai kultúra bölcsője: Mezopotámia és Egyiptom. Az ókori nagy kultúrák történeti áttekintése, a jellegzetes mindennapi szokások (születés, halál, öltözködés, étkezés megismertetése). A mezopotámiai és egyiptomi istenpanteonok áttekintése, a legfontosabb mítoszok és mondák ismertetése. A krétai-mükénéi kultúra és az ide kapcsolódó mondák. A görög kultúra nagy korszakai, történeti áttekintés, képzőművészeti fejlődés, a görög irodalom nagyjai és hatásuk a későbbi európai fejlődésre. A római kultúra eredetmondái, jellegzetességei, az etruszk és a görög hatás érvényesülése. A római építészet és a római jog jelentősége. Keresztyénség és korai középkor, Karoling-reneszánsz, lovagkor, higiéné és a lovagkori kultúra fejlődése. A reneszánsz az építészetben, a festészetben, a szobrászatban és az irodalomban; palotaépítészet, táj és az ember, az emberi test és az emberi lélek ábrázolása, az egyéniség és az egyéni becsvágy kialakulása. Reneszánsz és barokk, a korszak ideológiai alapjai, a reformáció: a polgári értékek megjelenése. A jezsuiták hatása a művészetre és a társadalmi formálódásra. A barokk zene formái és klasszikus értékei.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lederer Emma: Egyetemes művelődéstörténet, Budapest, 1992 2. Friedell, Egon: Az újkori kultúra története I. Budapest, 1998 3. Goethe, Johann Wolfgang: Antik és modern Gondolat Kiadó, Budapest, 1981 4. Goethe, Johann Wolfgang: Költészet és valóság Magyar helikon, Budapest, 1965 5. Hamilton, Edith: Görög és római mitológia, Budapest, 1992 6. Castiglione László: Az ókor nagyjai, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1971 					

TT0604			MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel –		Műveltségterület Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	3	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az európai művelődés előzményeinek és nagy korszakainak áttekintése. A régi idők mindennapjainak megismerése. Az egyes korszakok történeti, irodalmi, képzőművészeti, tudománytörténeti jelentőségének ismertetése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az európai felvilágosodás kultúrája, 18. század: a filozófusok százada. A bécsi klasszicizmus nagyjai, az új zenei formák (szomáta, szimfónia, vonósnégyes) kialakulása. A német klasszika mint a felvilágosodás kultúrájának betetőzése. Kultúra és társadalom kölcsönhatása, a filozófiai-irodalmi alkotások társadalmi lecsapódása, a francia forradalom hatása az európai társadalmi fejlődésre. Szentimentalizmus, klasszicizmus és romantika az irodalomban, képzőművészetben és zenében. A romantika nagy áramlatai, realizmus, naturalizmus, impresszionizmus, az irracionizmus megjelenése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lederer Emma: Egyetemes művelődéstörténet Budapest, 1992 2. Egon Friedell: Az újkori kultúra története I-II. Budapest, 1998 3. Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet Budapest, 2006. 4. Agárdi Péter: Szöveggyűjtemény a magyar művelődéstörténet tanulmányozásához (1000-1945) Pécs, 1995 					

TT0605			NÉPRAJZ - NÉPHAGYOMÁNY		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel –		Műveltségterület Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- a népi kultúra, a néphagyomány értékeinek ismerete;
- a magyarságtudat gazdagítása, a nemzeti értékek megbecsülése;
- a kulturális hasonlóságok és különbségek felismerése, más népek és nemzetiségek kultúrájának megismerése, tiszteletben tartása;
- a népi kultúra mint „univerzális tudomány” segítse az iskolai tantárgyak, műveltségterületek közötti összefüggések felismerését, a tantárgyi integrációt;
- adjon módszertani útmutatást a népi kultúra napjainkbeli éltetéséhez, iskolai felhasználásához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A néphagyomány értelmezése
- A néphagyomány, a népi kultúra megismerésének módszerei. A terepmunka. Írásos források, dokumentumok felhasználása. Bibliográfia.
- Az esztendő, az egyházi év néprajza. Népszokások, jeles napok, ünnepek. Karácsonyi ünnepkör. Farsangi népszokások. Húsvéti-, pünkösdi ünnepkör. Nyári és őszi jeles napok, ünnepek. A népszokások változásai: jelenkutató.
- A népi kultúra táji tagolódása. A magyar népi kultúra egysége és változatossága. A népi kultúra expresszív területei: népviselet, építkezés, díszítőművészet, gazdálkodás, táplálkozás, népzene, néptánc, népszokás, népköltészet.
- Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak és kultúrájuk a Kárpát medencében. Népi együttélés, népek és kultúrák a Kárpát medencében.
- Vallási néprajz, népi vallásosság. Népi vallásos értékrend. Ünnepek és jeles napok. Vallás, felekezet identitás. Protestáns egyházas szokások és magatartásformák.
- A néphagyomány iskolai felhasználása, oktatása. A néphagyomány és az iskolai műveltség viszonya a múltban és napjainkban. Néprajz az alsó tagozatos osztályokban és az 5-6. osztályban. Útmutató a néphagyományok oktatásához és tanórákon kívüli felhasználásához. Szakkör, néprajzi tábor. A tanító és a kántor szerepe, feladata a néphagyományok továbbörökítésében.

ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:

- a hallgatók ismerjék a magyarság népi kultúrájának alapjait;
- tiszteljék a néphagyomány értékeit, leendő tanítványaikkal is legyenek képesek megszerettetni azokat;
- legyenek képesek tanulóikat nemzeti önismerettel, egészséges nemzettudattal felvértezni;

- legyenek képesek a helyi sajátosságok, értékek felismerésére, megbecsülésére, éltetésére, a máság tiszteletére;
- törekedjenek az élményszerű, cselekvő és oktató átadásra, tevékenységekre;
- segítsék elő tanítványaik személyiségfejlődését, a harmonikus kultúrájú felnőtt alakítását.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS SZEMPONTJAI:

- a szakirodalom folyamatos követése
- szemináriumi munka, tematikus feldolgozások;
- néprajzi gyűjtés egy – egy tájegységről a népszokások köréből
- néprajzi tábor, terepmunka
- szakmai oktatófilmek készítése, kérdőívek, útmutatók összeállítása

SZAKIRODALOM:

1. Kósa László – Szemerkenyi Ágnes: Apáról fiúra, Budapest, 1998
2. Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás kiadó, 1997
3. Magyar néprajz VII. Népszokás, néphit, népi vallásosság. Budapest, 1990
4. Szénási Sándor: Ünnepeink. A református egyházi év. Budapest, 1997
5. Tarján Gábor: Fölnevelő hagyomány. Budapest, 1995

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Andrásfalvy Bertalan: Útmutató a néphagyományhoz, Művelődés, 1993 . I.
2. Barabás László: Forog az esztendő kereke. Mentor kiadó, Marosvásárhely, 1998
3. Lázár Katalin: Népi játékok. Budapest, 1997
4. Györffy István: A néphagyomány és a nemzeti művelődés. Debrecen, 1993
5. Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában. Budapest, 1992
6. Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösd. Budapest, 1976
7. Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában. A néprajz tanításának módszertana. Pedellus tankönyvkiadó. Debrecen, 2002

TK4901			FELEKEZETISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az egyházi és világi szakon tanuló hallgatók hivatásuk végzése során sokféle felekezettel fognak találkozni, ezért fontos, hogy eligazodjanak a keresztyén felekezetek világában. Tudjanak különbséget tenni egyház és szekta között. Ismerjék fel az egyes szektákban rejlő veszélyeket. Ugyanakkor legyenek készek más történelmi egyházakkal történő együttműködésre, más felekezetek értékeinek tiszteletben tartására. Ápolják a reformátorok örökségét, csakúgy, mint az ökumenikus törekvéseket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A tantárgy keretében a hallgatók átfogó ismeretet kapnak a keresztyén felekezetek világáról. A zsidósággal kezdődően a keresztyénség keleti és nyugati ágának történelmi egyházait vesszük sorra. A második félévben a „kisegyházak” és a szekták kerülnek a tematika szerint megvitatásra. Az egyes egyházak, bejegyzett vallásfelekezetek alapítóit, hitvallásait, egyházi szokásait, alapigazságait kísérik figyelemmel. Minden hallgató egy felekezetről vagy szektáról személyes tapasztalatot szerez, amelyet önállóan feldolgoz és megosztja a csoport többi tagjával. Fontos, hogy az adott felekezetről szóló szakirodalmat, vagy az általuk kiadott könyveket és újságokat közösen átlapozzuk, az érdekesebb, jellegzetesebb fejezeteket együtt megbeszéljük. Mivel a diakónusoknak csak egy félév áll rendelkezésre a felekezetek áttekintésére, azokat a vonatkozásokat emeljük ki, amelyek a diakóniával állnak szoros kapcsolatban.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bajusz Ferenc: Keresztyén felekezetek I-II. • Bellinger, Gerhard J. : Nagy valláskalauz • Bütösi János: Tévtanítások pergőtüzében Bp. 1993. • Szekták – új vallási jelenségek Szerk. Lugosi Ágnes, Lugosi Győző Pannonica 1998. • H. Chadwick – G. R. Evans: a keresztyén világ atlasza • Fekete Péter: Az egyház és a szekta Bp. 1994. • Ökumenikus Tanulmányi Füzetek • Egyháztörténet I-II. Szerk. Tóth-Kása István- Tőkéczi László- Ladányi Sándor- Papp Kornél. Magyarországi Református Egyház Pedagógiai Intézete, Bp. 1998. • Jos Colijn: Egyetemes egyháztörténet Sárospatak, 1996. 					

TT0606			ERKÖLCSTAN II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja abban áll, hogy a hallgatókat olyan ismeretek és készség elsajátítására vezesse el, amelyek által tisztában legyenek a keresztyén erkölcsi világrend értékeivel, adott érvényes normáival, ismerjék a kor legaktuálisabb etikai kihívásait.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az oktatás során a hallgatók az etika jelentésével, feladatával, a különböző filozófia etikai irányzatokkal és a teológiai etika sajátos tartalmával. Az általános és elvi rész mellett a hallgatók alkalmazott etikával is foglalkoznak, melynek struktúráját a Tízparancsolat adja, ehhez kapcsolódóan azonban tárgyalásra kerülnek többek között korunk médiaetikai, gazdaság- és környezetetikai, bio- és társadalometikai kérdései is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bolyki János: <i>Újszövetségi etika</i>. Budapest, 1998. ▪ Bonhoeffer, Dietrich: <i>Etika</i>. Szentendre, 1999. ▪ Douma: <i>A Tízparancsolat</i>. Budapest. 1994. ▪ Fekete László (szerk.): <i>Kortárs etika</i>. Budapest, 2004. ▪ Gaizler Gy. – Nyéki K.: <i>Bioetika</i>. Budapest, 2003. ▪ Hankiss Elemér: <i>A Tízparancsolat ma</i>. Budapest, 2002. ▪ Hársing László: <i>Bevezetés az etikába</i>, Miskolc, 1999. ▪ Heller Ágnes: <i>Általános etika</i>. Budapest, 1994. ▪ Lochmann, Jan Milic: <i>A szabadság útjelzői</i>. Budapest, 1993. ▪ Szűcs Ferenc: <i>Teológiai etika</i>. Budapest, 1984 ▪ Török István: <i>Etika</i>. Amsterdam, 1988 ▪ Weber, Max: <i>A protestantizmus és a kapitalizmus szelleme</i>. Budapest, 1995. 					

TT0607			ERKÖLCSTAN III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel –		Műveltségterület Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	45	15	3	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja abban áll, hogy a hallgatókat olyan ismeretek és készség elsajátítására vezesse el, amelyek által tisztában legyenek a keresztyén erkölcsi világrend értékeivel, adott érvényes normáival, ismerjék a kor legaktuálisabb etikai kihívásait.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az oktatás során a hallgatók az etika jelentésével, feladatával, a különböző filozófia etikai irányzatokkal és a teológiai etika sajátos tartalmával. Az általános és elvi rész mellett a hallgatók alkalmazott etikával is foglalkoznak, melynek struktúráját a Tízparancsolat adja, ehhez kapcsolódóan azonban tárgyalásra kerülnek többek között korunk médiaetikai, gazdaság- és környezetetikai, bio- és társadalometikai kérdései is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bolyki János: <i>Újszövetségi etika</i>. Budapest, 1998. ▪ Bonhoeffer, Dietrich: <i>Etika</i>. Szentendre, 1999. ▪ Douma: <i>A Tízparancsolat</i>. Budapest. 1994. ▪ Fekete László (szerk.): <i>Kortárs etika</i>. Budapest, 2004. ▪ Gaizler Gy. – Nyéki K.: <i>Bioetika</i>. Budapest, 2003. ▪ Hankiss Elemér: <i>A Tízparancsolat ma</i>. Budapest, 2002. ▪ Hársing László: <i>Bevezetés az etikába</i>, Miskolc, 1999. ▪ Heller Ágnes: <i>Általános etika</i>. Budapest, 1994. ▪ Lochmann, Jan Milic: <i>A szabadság útjelzői</i>. Budapest, 1993. ▪ Szűcs Ferenc: <i>Teológiai etika</i>. Budapest, 1984 ▪ Török István: <i>Etika</i>. Amsterdam, 1988 ▪ Weber, Max: <i>A protestantizmus és a kapitalizmus szelleme</i>. Budapest, 1995. 					

TT0608			NEMZETI ÉRTÉKEINK TÖRTÉNETE		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Magyarország sajátos történelmi hagyatékának ismertetése. Kiemelkedő jelentőségű magyar alkotók munkásságába való betekintés. Az európai kultúrát gazdagító, jellegzetesen magyar épített örökségünk, a magyar folklór áttekintése. A szülőföldhöz és a népi hagyományokhoz való kapcsolat és érzelmi kötődés fejlesztése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Történelmi hagyatékunk, - trikolór és címer, Szent Korona, Lehet kürtje, turul, csodaszarvas, Feszty-körkép 2. Épített örökségünk, - Országház, Mátyás-templom, Fertőd - Eszterházy kastély, Budai Vár, Esztergomi Bazilika, budapesti gyógyfürdők, Egri Vár, Széchenyi Lánchíd, Visegrád 3. Magyar folklór, lovas kultúra, pásztorok, kézművesség, népviselet és népi hangszerek 4. Iparművészet, porcelánok, magyar csipke-és hímzés 5. Alkotó magyarok, Nobel-díjasaink <p>Évközi tanulmányi követelmények: Írásbeli beszámoló</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Pintér, Csabai: A történelmi Magyarország szépségei, Pannon-Literatúra Kft., Kisújszállás 2008 Gáspár-Murányi: Magyar világörökség, Officina' 96 Kiadó, Bp., 2003</p> <p>Kötelező irodalom: Balogh - Kerékgyártó: Szívünk hungarikumai, Szalay Könyvek, Bp., Pannon-Literatúra Kft., Kisújszállás</p>					

TT0609			MAGYAR NÉP ÉS HONISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Ember és társadalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	45	15	3	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szülőföldhöz és a népi hagyományokhoz való kapcsolat és érzelmi kötődés fejlesztése. Felkészítés az általános iskolai hon- és népismeret tantárgy tanítására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hagyományos paraszti falu közössége és a társadalmi kapcsolatok, a nagy család jellegzetes együttélési formája és ennek történelmi megjelenése. A paraszti környezet: a ház és a gazdaság, az egyes tájegységek háztípusai, lakóház és a társadalmi elhelyezkedés kapcsolata (szegényparaszt, középparaszt, nagygazda). A gazdasági épületek jellegzetes formái, a paraszti gazdaság eszközei, elnevezéseik és használatuk módja. A mindennapi eszközök díszítművészete. A paraszti munka szokásrendje, a paraszti eszközök történelmi fejlődése (eketörténet). Ünnepek, ünnepkörök, felekezeti ünnepek, a paraszti munka ünnepi alkalmi, az egyéni és társadalmi élet ünnepei. A paraszti lakberendezés és öltözködés tájegységek szerinti bemutatása. Néprajzi tájegységek, etnikai csoportok.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baksa Brigitta: Élet a házban, Hon- és népismeret V. évf. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 2. Baksa Brigitta: Élet a faluban, Hon- és népismeret VI. évf. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 3. Kósa László – Filet Antal: A magyar nép táji-történelmi tagolódása, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 4. Bánhegyi Ferenc: Hon- és népismeret 5-6. osztály, Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2002 és 2003. 					

TT0600			EMBER ÉS TÁRSADALOM MŰVELTSÉGI TERÜLET SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület Ember és társadalom műveltségi terület
			–		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	0	0	0		SZ

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A nemzeti azonosságtudat és a magyar nemzeti értékeink tiszteletének elmélyítése, a társadalom, a környezet és a gazdaság közötti viszony felismertetése a történelmi változások tükrében. Az ember sorsától elválaszthatatlan értékdilemmák tudatosítása, az erkölcsi vitákban használatos érvelésmódokkal megismertetése, az önálló tájékozódás fejlesztése. A hallgatók ismeretszerzési képességének, szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése, legyenek társadalmunk aktív tagjai, akik fogékonyak a szociális kérdések iránt és toleránsak az eltérő véleményekkel kapcsolatban. Tudjanak jól tájékozódni a történelmi térben és időben a megismert fogalmakat helyesen alkalmazva.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A 10-12 éves gyermekek pszichológiai jellemzői, valamint az e korosztályban alkalmazható pedagógiai eljárások az ember és társadalom műveltségi terület során. Az ember és társadalom műveltségi terület sajátosságai, részterületei. Az európai és a magyar kultúra művelődéstörténetének korszakai, azok jellemzői, valamint e korokhoz kapcsolódó művelődési anyag megjelenése az 1-6 osztályban. A társadalmi viszonyrendszerek alakulása a történelem folyamán. Az ember életmódját meghatározó életkörülmények, értékek megjelenése a különböző korokban, különös tekintettel a műveltségterület tanításában. A magyarság történelmének meghatározó, jelentős korszakai, eseményei, személyiségei a műveltségi területben. A nemzeti jelképek, ünnepek, a hagyományos életmód lehetséges feldolgozási módja, beépítése a műveltségi terület tanításában. A keresztyén tradíció és az európai integráció Magyarországon az államalapítástól napjainkig. Ezek kiemelkedő fontosságú elemei a műveltségterületben. A magyar és más népek kapcsolata a Kárpát-medencében. Az erkölcsi arculat formálásának, a magyarságtudat és a nemzeti azonosságtudat kialakításának nevelési lehetőségei a műveltségterületben. A demokrácia szerepe az egyén és a társadalom szempontjából. A demokráciára nevelés kihívásai a mai magyar iskolákban. A természeti és társadalmi környezet megismerésének lehetőségei, eljárásai, módszerei a műveltségterületen belül (pl. kirándulásszervezés).

SZAKIRODALOM:

1. Bertényi Iván - Gyapay Gábor : Magyarország története Bp. 1992.
2. Európa története (Szerk.: Gunst Péter), Debrecen, 1996.
3. Kerettanterv. Általános iskola. Történelem és állampolgári ismeretek.
4. Nagy József szerk.: Fejlesztési követelmények. Történelmi tudat. Iskolakultúra, 1992/11-12. sz.
5. Nemzeti Alaptanterv
6. Magyarország művelődéstörténete (Szerk.: Kósa László) Bp. 1999.
7. Kelemen Endre: A magyar iskola ezer éve. História. 1996/5-6.
8. Alkotmánytan (Szerk.: Kukorelli István) Bp. 1997.

TT0702			ANYANYELVI TANTÁRGYPEDAGÓGIA - IRODALOMTANÍTÁS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	10	2	Szeminárium	É

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

a hallgatók felkészülnek:

az 1-6. évfolyam hatékony irodalmi nevelésére, a korosztály irodalmi nevelésére vonatkozó alapidokumentumok, programok és taneszközök elemző megismerésére;

a szépirodalmi szövegek élményszerű befogadására való képesség megalapozására és továbbfejlesztésére, a műértelmező és műélvező kompetenciák kiépítésére és fejlesztésére az 1-6. évfolyamon, az 5-6. évfolyam irodalmi nevelési specifikumainak szem előtt tartásával;

s mindezek révén a gyermekek kulcskompetenciáinak, ön- és világismeretének, érzelmi világának, esztétikai fogékonyságának, magatartásának, egész személyiségének fejlesztésére.

cél az ATP alapstúdium során a szépirodalmi szövegek feldolgozásával kapcsolatban szerzett ismeretek, jártasságok és képességek továbbfejlesztése, elmélyítése és kiszélesítése az 1-6. évfolyam korszerű irodalmi nevelésének szem előtt tartásával, különös tekintettel az 5-6 évfolyam irodalmi nevelésének specifikumaira;

a szépirodalmi szövegek feldolgozásával kapcsolatos elméleti háttérismeretek és korszerű, diákközpontú módszertani tudás közvetítése;

a hallgatók személyes, társas és szakmai kompetenciáinak, gyakorlati készségeinek fejlesztése, valamint attitűdjük formálása az eltérő kulturális háttérű, ill. hátrányos helyzetű környezetből érkező tanulók elfogadásával, fejlesztésével kapcsolatban, valamint a szakmai folyóiratokban való önálló tájékozódás megalapozása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az irodalomtanítás mibenléte, szerepe, célja, feladatai. Irodalomtanítás a változó időben. Irodalomtanítási koncepciók és alternatívák, ezek megjelenése az alsó tagozatos anyanyelvi programokban és az 5-6. évfolyam irodalmi neveléséhez készült taneszközökben. A képességfejlesztő és élményközpontú irodalomtanítás.

A magyar irodalom az 1-6. évfolyamon. Tantervek elemzése.

A korszerű irodalomfogalom és kiépítésének eljárásai az irodalom szövegszerűségének és nyelvi megalkotottságának felismertetésével. Olvasókönyvek és irodalomkönyvek elemzése a bennük megfogalmazódó irodalomfogalom korszerűsége szempontjából.

A műértelmező kompetenciák megalapozása és fejlesztése irodalmi ismeretek (verstan, stilisztika, poétika) nyújtásával és az irodalomismeret biztosításával - a fogalomépítés eljárásai. Valamely irodalmi ismeret kiépítési folyamatának tervezése csoportmunkában.

A reflektáló olvasás képességének megalapozása; az esztétikum befogadásának megteremtése az 1-6. évfolyamon. A korosztály irodalmi nevelésében alkalmazható szövegmegközelítési eljárások az olvasói válasz inspirációjának és a kreatív befogadás lehetősége megteremtésének szem előtt tartásával (RWCT, drámapedagógia, kreatív-produktív szövegbefogadás).

Az együttműködésen alapuló tanulásszervezés az irodalomórán a játékoság, kreativitás és tevékenységközpontúság szempontjainak érvényesítésével. Irodalmi játékok és felhasználásuk.

A korosztály olvasóvá nevelése a személyiségfejlesztés lehetőségeinek kiaknázásával, a drámajáték és más modern szövegfeldolgozó eljárások alkalmazásával, a könyv-és könyvtárhasználati képességek megalapozásával, (tovább)fejlesztésével, s e kompetenciák működtetésével. Az 5-6. évfolyam olvasóvá nevelésének specifikumai. Ajánlott olvasmányok az 5-6. évfolyamon.

Az irodalom és más művészetek kapcsolata, az irodalmi nevelés komplexitása; szintézis-teremtő lehetőségek az irodalomtanításban, a műveltség-elemek integrációjának megteremtése.

Az élményszerű olvastatásra, a műértelmező kompetenciák fejlesztésére alkalmas tanítói attitűd. A tanítói önreflexió képességének fejleszthetősége és fejlesztése. A tanítói eredményesség kontrollja.

SZAKIRODALOM:

1. Arató László - Balatoni Teréz (2002): „Tizenkét évi irodalomtanítás után miért nem válnak tömegesen olvasóvá a mai fiatalok?” Könyv és Nevelés, 4.
2. Cserhalmi Zsuzsa (2000): Amit az irodalomtanításról tudni kellene. Budapest.
3. Cserhalmi Zsuzsa (2001): Módszertár. Budapest.
4. Sipos Lajos (1998): Irodalomtanítás az ezredfordulón. Celldömölk.
5. Gabnai Katalin (1999): Drámajátékok. Helikon, Budapest.
6. Sipos Lajos (1991): Tantervek és programok a magyar nyelv és irodalom tanításához. Celldömölk.
7. Pethőné Nagy Csilla (1994): Kooperatív tanulási módszerek az irodalomtanításban. In: Vastagh Zoltán (szerk.): Kooperatív tanulási stratégiák az iskolában I-II. Pécs.

TT0703			ANYANYELVI TANTÁRGYPEDAGÓGIA - A MAGYAR NYELV TANÍTÁSA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	10	2	Előadás	V
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A nyelvről szóló általános és kommunikációs alapismeretek elsajátíttatása. A hallgatók megismertetése az emberi nyelvek – köztük a magyar nyelv – használatának legáltalánosabb törvényszerűségeivel, elméleti összefüggéseivel. Az egyes nyelvek – különösen a magyar nyelv – vizsgálata elméleti vonatkozásainak, a nyelvtudomány elvi, módszertani problémáinak, más tudományokkal való kapcsolatának megértetése. Alapvető névtani ismeretek elsajátíttatása. A gyermeknyelv specifikumainak közvetítése, s az ezzel kapcsolatos ismeretanyag elsajátíttatása. Anyanyelvi szótárak és más szótárfajták használatának elmélyítése. A nyelvhasználat és a tanítási gyakorlatok szoros kölcsönhatásának felismertetése. A nyelvi normát közvetítő tanítói szerepre való felkészítés.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A nyelv és a gondolkodás. A megismerés és a nyelv viszonya. A nyelv rendszerszerűsége. A nyelv és a beszéd, a nyelv a közlésfolyamatban. A nyelvek eredete, sokfélesége, típusai. A magyar nyelv eredete, az őshaza, a nyelvrokonság bizonyítékai. Állandóság és változás egysége a nyelvben. A nyelvtudomány kutatási területei, módszerei és interdiszciplináris kapcsolatai. Névtani ismeretek. A névtan megnövekedett szerepe az oktatásban. A gyermeknyelv: hangtani jelenségek, szótani–alaktani sajátosságok, szóalkotási és szóhasználati módok, mondat- és szövegalkotási jellemzők. Új és megújult egynyelvű szótáraink.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> Crystal, David (1998): A nyelv enciklopédiája. Osiris Kiadó, Budapest. Deme László (1979): A beszéd és a nyelv. Tankönyvkiadó, Budapest. Hajdú Mihály (2003): Általános és magyar névtan. Bevezetés. Osiris Kiadó, Budapest. 9–150. o. A. Jászó Anna (1991, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest. Bármelyik javított kiadás Lengyel Zsolt (1981): A gyermeknyelv. Budapest. Békési Imre (1986): A gondolkodás grammatikája. Budapest. Máté Jakab (1998): A XX. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. Sapir, Edward (1971): Az ember és a nyelv. Gondolat Kiadó, Budapest. Sipos Lajos (1997, szerk.): Pannon Enciklopédia. Magyar nyelv és irodalom. Dunakanyar 2000 Könyvkiadó, Budapest. Takács Etel (1978, szerk.): Tanulmányok a nyelvről. OPI, Budapest. 					

TT0704			POÉTIKA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Magyar nyelv és irodalom
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Műveltségi terület
5	30	10	2	Szeminárium	Értékelés módja:
É					
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgató ismerkedjék meg a költészet fogalmának, jelenségének kultúrtörténeti háttérével, jöjjön tisztába az ezt övező legfontosabb problémakörökkel. Sajátítsa el az alapvető verstani ismereteket, helyezze el azokat a ritmusról alkotott interdiszciplináris fogalomrendszerébe. Ismerje meg a nyelvi zeneiség más megjelenési formáit is. Ismerkedjék meg a költészet társadalmi normarendszerben, irodalmi kánonokban betöltött szerepével, tanulja meg értelmezni az ünnepélyes alkalmak, versenyek, megemlékezések költői művekké ápoltságát.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az irodalmi diszciplína körülhatárolása. A műfajok kialakulása és belső törvényszerűségei. Műnemek és műfajok az irodalomban. Az irodalmi mű felépítése. A kánon fogalma, kánonok az irodalomban. A korstílusok és stílusirányzatok vázlatos áttekintése. A műnemek bővülése, kibontakozása; a műfajok differenciálódása. A modern irodalomelmélet kialakulása. Alteritás, modernitás, posztmodernitás. Hermeneutika. Hermeneutikai alapfogalmak. Irodalmi műalkotás és interpretáció. Szerző, mű, befogadó. Verstan. Ritmuselvek és ritmusalkotó tényezők. Vers és nyelv. Versrendszerek. A magyar ütemhangsúlyos verselés és sajátosságai. A magyar időmértékes verselés és sajátosságai. A magyar szimultán verselés és alapvonásai. Versforma és költői tartalom.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ferencz Győző: Gyakorlati verstan és verstani gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó. 1994. 2. Mózes Huba: Kötött formájú költemények antológiája. Balassi. 2000. 3. Kecskés András: Tengertánc. 4. Szepes Erika, A mai magyar vers, Bp.- Békéscsaba, Intera-Tevan, 1996. 5. Szepes Erika, Magyar költő, magyar vers. A mai magyar költészet verstani kisenciklopédiája, Békéscsaba, Tevan, 1990. 6. Kecskés András - Szilágyi Péter - Szuromi Lajos, Kis magyar verstan, Bp., Országos Pedagógiai Intézet, 1984. 7. Vargyas Lajos, Magyar vers - magyar nyelv, Bp., Szépirodalmi, 1966. 					

TT0705			IRODALOMTÖRTÉNET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Magyar nyelv és irodalom
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Műveltségi terület
5	30	10	2	Előadás	Értékelés módja:
V					
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: hogy a hallgató megismerje: az irodalomtörténet fogalmát, az irodalomtörténet-írás módszereit, történetét a közoktatásban és nevelésben betöltött szerepét a vele kapcsolatos szakmai vitákat a kortárs irodalom és a populáris kultúra vonatkozásában felmerülő, a történetiséggel kapcsolatos kérdéseket. Azoknak az irodalomtörténeti ismereteknek a felelevenítése, kiegészítése és elmélyítése, amelyek az irodalom differenciáltabb értését, értékelését eredményezik a hallgatóknál. A világirodalom és benne a magyar irodalom történetének bemutatása a kezdetektől a XVIII–XIX. század fordulójáig. Korstílusok és főbb stílusirányzatok, alkotók és művek megismertetése, különös tekintettel az 5–6. osztály irodalmi tantervének anyagára. Az alapvető szakirodalmi tájékoztatás mellett fontos irodalmi művek megismertetése. A megszerzett tudás birtokában legyenek képesek a hallgatók az egyetemes és nemzeti értékek közvetítője szerepének betöltésére. A művelt, értelmiségi létre való felkészítés.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgató ismerje meg a hazai irodalomtörténet-írás legfontosabb alapműveit legyen képes annak értékeit, fogalmait világirodalmi szempontból is elhelyezni alakítson ki kritikai készséget, mind a konvencionális elképzelések, mind azok posztmodern kritikája vonatkozásában ismerje meg a kultuszképződés és kanonizáció folyamatait, ismerje fel azok működését szakirodalmi szövegekben és az oktatási munka során</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története I-II, Pécs, Jelenkor, 2007. Szegedy-Maszák Mihály (szerk.): A magyar irodalom története, Bp., Gondolat, 2007. Veres András (szerk.): Az irodalomtörténet esélye, Bp, Gondolt, 2004. Várkonyi Nándor: A modern magyar irodalom, 1929 Szerb Antal: A világirodalom története Sötér István (szerk): A magyar irodalom története, Bp, Akadémiai 					

TT0706			IRODALOMTÖRTÉNET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Magyar nyelv és irodalom
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: hogy a hallgató megismerje: az irodalomtörténet fogalmát, az irodalomtörténet-írás módszereit, történetét a közoktatásban és nevelésben betöltött szerepét a vele kapcsolatos szakmai vitákat a kortárs irodalom és a populáris kultúra vonatkozásában felmerülő, a történetiséggel kapcsolatos kérdéseket. Azoknak az irodalomtörténeti ismereteknek a felelevenítése, kiegészítése és elmélyítése, amelyek az irodalom differenciáltabb értését, értékelését eredményezik a hallgatóknál. A világirodalom és benne a magyar irodalom történetének bemutatása a kezdetektől a XVIII–XIX. század fordulójáig. Korstílusok és főbb stílusirányzatok, alkotók és művek megismertetése, különös tekintettel az 5–6. osztály irodalmi tantervének anyagára. Az alapvető szakirodalmi tájékoztatás mellett fontos irodalmi művek megismertetése. A megszerzett tudás birtokában legyenek képesek a hallgatók az egyetemes és nemzeti értékek közvetítője szerepének betöltésére. A művelt, értelmiségi létre való felkészítés.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgató ismerje meg a hazai irodalomtörténet-írás legfontosabb alapműveit legyen képes annak értékeit, fogalmait világirodalmi szempontból is elhelyezni alakítson ki kritikai készséget, mind a konvencionális elképzelések, mind azok posztmodern kritikája vonatkozásában ismerje meg a kultuszképződés és kanonizáció folyamatait, ismerje fel azok működését szakirodalmi szövegekben és az oktatási munka során</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története I-II, Pécs, Jelenkor, 2007. 8. Szegedy-Maszák Mihály (szerk.): A magyar irodalom története, Bp., Gondolat, 2007. 9. Veres András (szerk.): Az irodalomtörténet esélye, Bp, Gondolt, 2004. 10. Várkonyi Nándor: A modern magyar irodalom, 1929 11. Szerb Antal: A világirodalom története 12. Sötér István (szerk): A magyar irodalom története, Bp, Akadémiai 					

TT0707			HELYESÍRÁS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	3	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan tanítók képzése, akik felkészültek

az 1–6. évfolyam számára készült nyelvtan- és helyesírás-tanítás alternatív koncepcióinak és taneszközeinek elemző megismerésére, a közülük való felelős és tudatos választásra;

a tanulók célszerű, igényes, kontrollképes nyelvhasználatának, helyesírásának megalapozására, fejlesztésére az 1–6. évfolyamon;

mindezek révén a tanulók nyelvi ízlésének, kreativitásának, magatartásának formálására, kapcsolódó kulcskompetenciáiknak fejlesztésére.

A kurzus célja tehát

a nyelvtan és helyesírás tanítását megalapozó, releváns elméleti háttérismeretek és korszerű, diákközpontú módszertani tudás közvetítése, jártasságok kialakítása;

a leendő tanítók személyes, társas és szakmai kompetenciáinak, gyakorlati készségeinek fejlesztése, attitűdjük formálása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A nyelvtantanítás mint az ösztönös nyelvhasználat tudatosításának eszköze. A nyelvtantanítás tantervi alapjainak változásai: a funkcionalitás erősödése, a tananyag csökkenése. A nyelvtantanítás célja, alapelvei.

A ismeretnyújtás folyamata, különböző változatai, módszerei. Indukciós anyagok összeállítása, elemző kérdéssorok tervezése, a fogalomalkotás változatainak összevetése, értékelése.

A nyelvtani ismeretek gyakorlása, alkalmazása, nyelvtani, nyelvhelyességi hibák javítása. Nyelvi játékok gyűjtése, kipróbálása és reflektálása. Tervezési gyakorlatok a differenciálás szempontjainak érvényesítésével, kooperatív tanulási formák és játékos módszerek felhasználásával.

A nyelvtantanítás különböző alternatívái (programok, tankönyvsorozatok) az 1–6. évfolyamon. Tankönyvek vizsgálata, összehasonlítása.

A helyesírás-tanítás helye az anyanyelvi nevelés rendszerében. A helyesírási készség kialakításának pszichológiai és pedagógiai feltételei.

A helyesírási ismeretek tantervi anyaga, tudatosítása az 1–6. évfolyamon. A helyesírás-tanítás tananyagának megismerése tantervelemzéssel. Indukciós anyagok és elemző kérdéssorok összeállítása.

A helyesírási készségfejlesztés klasszikus eljárásainak megismerése.

A helyesírási hibák típusai, javításuk, javíttatásuk. A helyesírás megítélése, értékelése. Gyermekmunkák elemzése, fejlesztő feladatsor tervezése a típushibák kiküszöbölésére.

Ismeretbővítés, a nyelvi készségek és a helyesírási készség továbbfejlesztése az 5-6. évfolyamon. A nyelvi kreativitás fejlesztése és a játékos elvének alkalmazása a korosztály nyelvi-helyesírási fejlesztése során. Tervezési gyakorlat a differenciált tanulásirányítás és az együttműködésen alapuló tanulási formák alkalmazásával.

Bemutató órák, videós órarészletek elemzése.

SZAKIRODALOM:

1. Antalné Szabó Ágnes (1997): Új utakon az anyanyelvi nevelésben. Módszertani Lapok. Magyar. 2.
2. Dobóné Berencsi Mariann – Zimányi Árpád (2000): Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata. Eger.
3. Grétsy László (2000): Nyelvi kreativitás, játékoság az anyanyelvi órán. Magyartanítás
4. Kernya Róza (1995): Az anyanyelvi nevelés módszerei. Kaposvár.
5. Kugler Nóra (2002): A magyar nyelv tanításáról. Iskolakultúra 2.sz.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Antalné Szabó Ágnes (1994): A szövegszemléletű grammatikatanításról. Nyr 4.sz.
2. Sinkó Judit (2005): Anyanyelvi fejlesztés játékokkal. In: Kommunikáció, nyelv, művészet. ELTE TÓFK Tudományos Közlemények XXVIII. Trezor Kiadó, Budapest.
3. Szűts László (1998): Szójátéktár. Ciceró Könyvkiadó, Budapest.
4. Tóth Beatrix (2003, szerk.): A nyelvi kompetenciák élményközpontú fejlesztése. Módszertani gyűjtemény tanító szakos hallgatók számára. ELTE TÓFK, Budapest.

TT0708			STILISZTIKA ÉS NYELVMŰVELÉS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	10	2	Szeminárium	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Bevezetés a stilisztika elméletébe és gyakorlatába. A stilisztika mint interdiszciplináris tudományterület megismertetése. A funkcionális stilisztika terminológiájának elsajátíttatása. A hallgatók stíloselemzésben való jártasságának kialakítása. Az irodalmi és nyelvészeti tanulmányok elmélyítése a hallgatók műelemzésben való jártasságának fejlesztése érdekében.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Stilisztika és stílus, a stílus fogalmának értelmezése. Stíluselmélet; stílussteremtő és stílust meghatározó tényezők. Stílus kategóriák; stílusértékek (hírértékek); expresszivitás. Stílus szintek, stílusrétegek, stílusárnyalatok. Korstílus és stílusirányzat. Stíloselemzés: az akusztikai szint, a szó- és kifejezőkészség szintje, szintaktikai szint. A képi szint vizsgálata. Szövegstilisztika. Stílustörténet. Szépírói stílus I. Költői művek stilisztikai vizsgálatának gyakorlása. Szépírói stílus II. Szépprózai művek stilisztikai vizsgálatának gyakorlása. Stíluskritika.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Fábián Pál – Szathmári István – Terestyéni Ferenc (1974): A magyar stilisztika vázlata. Tankönyvkiadó, Budapest. Harsányi Zoltán (1986): Stíloselemzések. Prózai művek stílusa. Tankönyvkiadó, Budapest. Szathmári István (1961, szerk.): A magyar stilisztika útja. Gondolat Kiadó, Budapest. — (1996, szerk.): Hol tart ma a stilisztika? (Stíluselméleti tanulmányok). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. — (1998, szerk.): Stilisztika és gyakorlat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. Szikszainé Nagy Irma (1994): Stilisztika. Trezor Kiadó, Budapest. Tolcsvai Nagy Gábor (1996): A magyar nyelv stilisztikája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. A modern stilisztika. Helikon. Irodalomtudományi Szemle 1988/3-4. tematikus szám. Bánhidi – Bernát – Mihályi (1969): Szerkesztéstani, jelentéstani és stilisztikai gyakorlatok. Tankönyvkiadó, Budapest. Fábián Pál – Szathmári István (1989, szerk.): Tanulmányok a századforduló stílustörékvéseiről. Tankönyvkiadó, Budapest. Herczeg Gyula (1979): A modern magyar próza stílusformái. Tankönyvkiadó, Bp. Molnár Emma, R. – Vass László (1989): Stilisztikai ábécé a magyar nyelv és irodalom tanításához. Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged. Szabó Zoltán (1998): A posztmodern irodalom főbb stíláriis sajátosságai. MNy 1.sz.</p>					

Szathmári István (2001): A magyar irodalmi nyelv és stílus kérdései. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Szekér Endre (1970): Stilisztikai szöveggyűjtemény és példatár. Tankönyvkiadó, Bp.

Vértes O. András (1987): Bevezetés a magyar hangstilisztikába. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Zsilka Tibor (1974): Stilisztika és statisztika. Akadémiai Kiadó, Budapest.

TT0700			MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM MŰVELTSÉGI TERÜLET SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
			–		Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	0	0	0		SZ

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók adjanak számot arról, hogy képesek alkalmazni általános és leíró nyelvtani tudásukat; szintetizálták a tanítói feladatok ellátásához szükséges hangtani, alaktani, szófajtani, mondattani és jelentéstani ismereteiket;

a leíró nyelvi rendszer, illetve a rendszeren belüli részrendszerek ismeretében felfedezték és tudatosították magukban a részrendszerek közötti összefüggéseket, átlátják a rendszer és a részrendszerek működését, funkcióját;

a szinkrón és a diakrón nyelvszemlélet elsajátítása segítette a folyamatokra történő fókuszálást, fejlesztette képzelőerejüket és absztrakt gondolkodásukat;

megerősödtek, fejlődtek mind a generikus (tantárgyhoz nem kötődő), mind az ismeretekhez, illetve azok alkalmazásához kapcsolódó kompetenciáik:

a hangtani, alaktani, szófajtani, mondattani, jelentéstani és jelentéstani ismeretek pontos gyakorlati alkalmazása, interaktív használata;

a grammatikai viszonyok meg- és felismerése, szakszerű használata révén az intellektuális kompetenciák – a problémamegoldás, kritikai gondolkodás, kreativitás;

megerősödött önbizalom, illetve kudarctűrés;

minden helyzetben a korábbi ismeretek mobilizálásának képessége;

a hangtani, alaktani, szófajtani, mondattani és jelentéstani ismeretek szüntelen bővítésére való igény; az élethosszig tartó tanulás és önfejlesztés igénye;

felelősségérzet nemcsak a saját tanulásukért, teljesítményükért és fejlődésükért, hanem a tanítványokéért is;

az inklúzió (a fogyatékkal élő, szociális szempontból hátrányos helyzetű, különböző etnikai hovatartozású gyermekek együtt oktatása–nevelése) fontosságának tudata: az inklúzióra való szakmai felkészülés elemi kötelesség;

a dolgokhoz való etikus hozzáállás;

az anyanyelv iránti szeretet, tisztelet és felelősségérzet;

a nyelv és a nyelvet használó ember állandó változása iránti fogékonyság és tapintat.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A magyar nyelvi témakörök összekapcsolva és rendszerbe illesztve.

Hangtan

A magyar magán- és mássalhangzórendszer.

A magán- és mássalhangzó törvények.

Az alsó tagozatban is használt alapfogalmak: a hang és a fonéma, a hang és a betű, a betű és az írásjegy, a szótag.

A hangtani ismeretek tanítása és alkalmazása az olvasástanításban, a beszédnevelésben, a helyesírás-tanításban és a nyelvi ismeretek fejlesztésében.

Szótan (Szókészlettan és Szófajtan)

A frazéma fogalma. A frazémák típusai (különös tekintettel a szólásokra és a közmondásokra).

A magyar nyelv szófaji rendszere.

A szófajok és a mondatrészek összefüggései.

A szófajok és a toldalékok összefüggései.

Nyelvhelyességi kérdések: az egyes szófajok helyes használata (például az aki, ami, amely, amelyik vonatkozó névmás; a létige és a -va/-ve képzős határozói igenevek stb.).

A szótani ismeretek tanítása és alkalmazása az 1-6. évfolyam irodalmi nevelésében.

Szóalaktan

A morféma két nagy osztálya: a szótövek és a toldalékok.

Az ige- és az igéhez járuló jelek, ragok és képzők.

A névszótövek és a névszóhoz járuló jelek, ragok és képzők.

A szóalkotás módjai: szóösszetétel, szóképzés, ritkább szóalkotási módok.

Nyelvhelyességi kérdések: nákozás, suksükölés, szukszükölés; az idegen szavak használata stb.

Mondattan

A mondat fogalma. A mondatok osztályozása kommunikatív rendeltetésük, logikai minőségük és szerkezetük szerint.

A mondatfajták és a kommunikációs beszédfunkciók összefüggései.

A mondat főrészei és bővítményei.

Az alá-, a mellé- és a hozzárendelő viszony. A szerves és szervetlen viszony. A szinttartó és a szintváltó viszony az összetett szavak, a szó szerkezetek, a mondat egységek és a mondat egységek között.

A mondattani ismeretek tanítása és alkalmazása az 1-6. évfolyam anyanyelvi/irodalmi nevelésében.

Szövegtan

A szöveg fogalma, jellemzői.

A szintaktikai és a szemantikai szövegszabályok.

Az utalások és a szófajok, továbbá a konnektorok és a szófajok összefüggései.

A szövegtani ismeretek tanítása és alkalmazása a szövegalkotás tanításában.

Jelentéstan

A jelentés fajtái: a denotatív, a szintaktikai, a lexikológiai, a pragmatikus és a konnotatív jelentés.

A lexikológiai jelentés kiemelt területei: a többjelentésű (poliszém), az azonos alakú (homonim) és a rokon értelmű (szinonim) szavak. Az ellentétes jelentésű (antonim) szavak.

A Nyelvtörténet vagy Szociolingvisztika tananyagának szelektív beépítése a szigorlat szóbeli részébe.

A szigorlatozó hallgatók

tegyenek tanúságot

az írásbeli részben a komplex elemzőkészség meglétéről;

az szóbeli részben a tanult nyelvészeti ismeretek biztos tudásáról és szakszerű felhasználásáról;

az általános iskola 1-4., illetve 5-6. osztályában tanítandó hangtani, szótani (szókészlet-, szófaj- és szóalaktani), mondattani, szövegtani és jelentéstani ismeretek biztos tudásáról, szakszerű gyakorlati alkalmazásáról;

az alfajtakig terjedő kifogástalan hangtani, szótani, mondattani, szövegtani, jelentéstani elemzési készségről;

az elméleti ismeretek megszerzéséhez, szüntelen bővítéséhez és a gyakorlati elemzésekhez szükséges szakirodalom, folyóiratok, szótárak, kézikönyvek ismeretéről, rendszeres használatáról;

határidőre készítsék el az oktató által kijelölt hang-, szófaj- és szóalaktani, mondat-, szöveg- és jelentéstani feladatokat;

eredményesen írják meg a szigorlati írásbeli dolgozatot.

SZAKIRODALOM:

1. A Jászó Anna (2004, főszerk.): A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Budapest.
2. Adamikné Jászó Anna - Hangay Zoltán (1995): Nyelvi elemzések kézikönyve. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.
3. Keszler Borbála (2000, szerk.): Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Kiss Jenő – Pusztai Ferenc (2003, szerk.): Magyar nyelvtörténet. Bevezetés. Osiris Kiadó, Budapest.
5. Kiss Jenő (1995): Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
6. Nagy Katalin (2003, szerk.): Szófajtani elemzések. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXIII. Tinta Kiadó, Budapest.
7. Raátz - Fercsik (2001): Kommunikáció szóban és írásban. Korona Kiadó, Budapest.
8. Rácz Endre - Szemere Gyula (1972): Mondattani elemzések. Tankönyvkiadó, Budapest.
9. A szótárak közül:
10. Az MTA Nyelvtudományi Intézete (1959–1962, szerk.): A magyar nyelv értelmező szótára I–VII. Akadémiai Kiadó. Budapest.
11. Pusztai Ferenc (2003, főszerk.): Magyar értelmező kéziszótár. Második, átdolgozott kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest.
12. Benkő Loránd (1967–1984, főszerk.): A magyar nyelv történeti–etimológiai szótára I–IV. Akadémiai Kiadó, Budapest.
13. O. Nagy Gábor – Ruzsiczky Éva (1978, szerk.): Magyar szinonimaszótár. Akadémiai Kiadó, Budapest.
14. Papp Ferenc (1969, 1997, szerk.): A magyar nyelv szóvégmutato szótára. Akadémiai Kiadó. Budapest.
15. A többit lásd az Magyar nyelv I-V.- ben leírtaknál!
16. Hangay Zoltán (1993, szerk.): Magyar nyelvi gyakorlókönyv. Trezor Kiadó, Budapest.
 1. (2003, szerk.): Magyar nyelvi szöveggyűjtemény. Trezor Kiadó, Budapest.
17. Minya Károly (2003): Mai magyar nyelvújítás. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XVI. Tinta Kiadó, Budapest.
18. J. Soltész Katalin (1979): A tulajdonnév funkciója és jelentése. Akadémiai Kiadó, Budapest.
19. A többit lásd az Magyar nyelv I-V.- ben leírtaknál!

TTZ001			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	0	0	0		Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatott szakirodalom 					

TTZ002			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	0	0	0	–	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatott szakirodalom 					

TTZ003			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
8	0	0	0	–	Ai
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatott szakirodalom 					

TTZ005			SZAKDOLGOZAT (MEGVÉDETT SZAKDOLGOZAT)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
8			15	–	szakdolgozat
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatott szakirodalom 					